Internet

MONITOR

INAČICA 1.1
cijena 25 kn
RUJAN 1997.

Magazin za Internet, shareware, multimediju i pop kulturu

www.monitor.hr

100 najboljih WWW siteova

Oglašivanje na webu

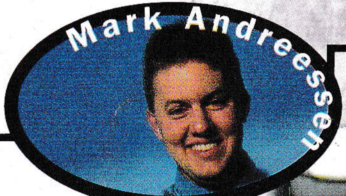

Multimedija: Real Player

real audio video

Antologija: id Software

Mark Andreessen

Virtualni flert

ISSN 1331-3843

I ronioci oko Palagruže uranjaju s x2 u Internet brzinom od 56k
a vi...
STORMOVI partneri.
Ovlašteni prodavači USRobotics proizvoda
BJELOVAR
DATA LINK, 043 211 111
ČAKOVEC
MICROSTAR, 040 310 167
DUBROVNIK
ITI Computers d.o.o., 020 411 658
KARLOVAC
Comel, 047 336 888
OSIJEK
Comping-LDA d.o.o., 031 27 270
PAZIN
ICE INŽENJERING d.o.o., 052 624 777
RIJEKA
ARBOR Informatika d.o.o., 051 260 200
MULTILINK d.o.o., 051 217 740
ŠIBENIK
COMPCO SYSTEMS, 022 27 268
SLAVONSKI BROD
STORM COMPUTERS, 035 447 665
SPLIT
LAMA COMPUTERS d.o.o., 021 356 452
VARAŽDIN
MELCOMP d.o.o., 042 12 280
ZADAR
DATA LINK, 023 430 085
ZAGREB
Nort d.o.o., 01 6151 965
Times d.o.o., 01 3872 233
Centar Informatika, 01 2333 737
Elmaž, 01 221 001
Selmet, 01 272 477
LAB 2000, 01 327 572
Integra Group, 01 4554 555
Ve-mil, 01 367 700
Dizajn: studio NOVENA • www.novena.hr • foto: Ivan Milić
USRobotics
56k
Ovdje sada, u Hrvatskoj počelo je
x2
USRobotics
Sportster flash modem
HPT internet
56k
Osjetite vjetrove Interneta u kosi
STORM

NADOGRADNJU NA
(hrvatsku inačicu)
x2
ZA VAŠ
US Robotics 3Com
MODEM
SKINITE S NAŠEG SITEA
http://www.storm.hr
AKO ŽELITE SAZNATI VIŠE ILI
SUDJELOVATI U
NAGRADNOJ IGRI,
POSJETITE NAS NA INTERNETU.
56k
X
TECHNOLOGY
SPORTSTER FLASH
Potražite garanciju kvalitete na vašem modemu!
STORM
COMPUTERS
OVLAŠTENI DISTRIBUTER US Robotics 3Com ZA HRVATSKU
STORM COMPUTERS
HR-10000 Zagreb, Begovićeva 14, tel: 01/2337-219
HR-35000 Slavonski Brod, Gajeva 32, tel: 035/447-665
e-mail: storm@storm.hr • http://www.storm.hr
U.S. Robotics. From the leader in networking.
3Com

ČASOPIS READ

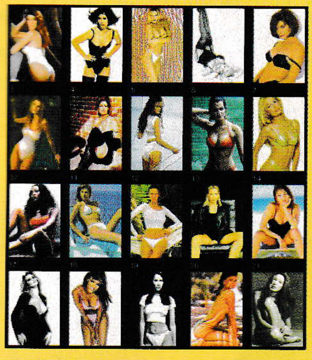
Tema broja

ljudi s dušom i stilom odabrali su isto takvih 100 najvažnijih siteova

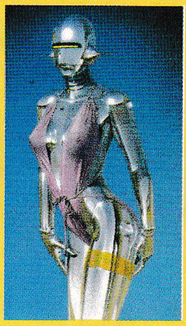
CD-ROM PLAY

WEB STRANICE www.monitor.hr

Web stranice Internet MONITOR u eksperimentalnom su obliku krenule u rujnu 1996., a u sadašnjem se objavljuju od ožujka 1997. Relativno brzo Monitorove su stranice postale jedne od najpopularnijih na Webu i samo su stranice HPT Interneta trenutno posjećenije. Ambicija Monitor-mrežnih novina jest ponuditi kompletnu uslugu hrvatskom surferu, a to uključuje dnevno svježe vijesti o Internetu i oko njega, pop-kulturi i ostalim fenomenima današnjice. Ovdje su i stranice za orijentaciju na Webu (ažuran i potpun Hrvatski Web adresar s pretraživanjem, Hrvatski link tjedna i Link of the Day). Na jednoj preglednoj stranici ("500 linkova") nalazi se 500 najvažnijih Web adresa. Korisnici Interneta mogu se pronaći pomoću Hrvatske ICQ liste, kao i putem našeg e-mail adresara i međusobno komunicirati. Oni koji se žele međusobno družiti na raspolaganju imaju dvije inačice chata (od kojih je jedna djelo naših programera). Za one sklone egzibicionizmu, tu je izuzetno posjećen, mada ponekad problematičan, Cyber zid, a od interaktivnih sadržaja još i Vicevi i Ankete. Troje naših kolumnista (Dnevnik surferice, dahh's log i Apsolutna početnica) svaki tjedan donose svoja osebujna viđenja i doživljaje iz života na žici. Da je site dobar, uvjeravaju nas i brojne nagrade koje smo dobili kao i niz epigona koji pokušavaju imitirati njegov izgled i funkcionalnost (znamo da ovo zvuči ružno i hvalisavo, ali je tako).

0097569

IMPRESSUM

Časopis, CD-ROM i e-zine (www.monitor.hr) za Internet, shareware, multimediju i pop kulturu

Časopis s CD-om izlazi mjesečno, e-zine se osvježava dnevno.

Inačica 1.1 (godina 1, broj 1)
Naklada 19.000

Nakladnik
Monitor informatika d.o.o.
Antuna Stipančića 18, 10000 Zagreb
tel: 01/ 300489, 304460
fax: 01/300489
URL: www.monitor.hr
email: monitor@monitor.hr

Glavni i odgovorni urednik
Željko Anderlon, anderlon@monitor.hr

Zamjenik urednika
Damir Pavuna, dpavuna@monitor.hr

Stalni suradnici
Jadranko Gudan - jgudan@monitor.hr,
Maja Kerovec - maja@monitor.hr
Viktor Kovačević - trixi@monitor.hr
Snježana Kukić - surferica@monitor.hr
Domagoj Tonžetić - tonzetic@monitor.hr
Zvonimir Tošić - comics@cro.net
Jakov Zlatar - dahh@monitor.hr

Voditelj marketinga
Damir Pavuna, dpavuna@monitor.hr

Webmasteri
Željko Anderlon, Jadranko Gudan, Domagoj Tonžetić

Dizajn i priprema za tisak
Novena d.o.o.
Ervin Šilić, Boris Bengez, Zdenko Pocrnja, Sandra Meštrović
Florijana Andrašeca 14, Zagreb,
tel./fax: 01/396258, 395401, 395402
e-mail: novena@novena.hr
www.novena.hr

Tisak:
Radin Repro i Roto d.d., Jure Kaštelana 19, Zagreb, tel. 01/2334885

Savjet lista
Mario Žagar, prof. dr. sc.
Davor Pavuna, prof. dr. sc.
Neven Matasović, dr. sc.
Goran Čukman, dipl. pravnik

ISSN: 1331-3843

Rukopisi, slike, crteži, diskete, e-mailovi rado se primaju i teško vraćaju. Kopiranje i prenošenje je dopušteno samo uz uočljivu napomenu da su materijali preuzeti od Internet Monitora.

Pretplata za Hrvatsku:
6 brojeva = 115 kn
12 brojeva + CD etui = 199 kn
Pretplata za inozemstvo:
12 brojeva = 100 DEM
Isporuku zračnom poštom:
za Europu 150 DEM
izvan Europe zemlje 180 DEM

Internet MONITOR

Uvodna riječ...

Dobar uvodnik je kratak uvodnik.

Budite uvjereni da "grizemo" i da želimo biti dobri, jako dobri. Svakako pogledajte CD. I on je dobar.

Nećete vjerovati, ali potrošio sam dva sata na ovaj uvodnik. I tri sekunde da dvije kartice teksta skratim na one najbitnije.

Željko Anderlon
urednik
anderlon@monitor.hr

Netscape u Hrvatskoj

U razgovoru sa Sureshom Patelom iz Netscapea, menedžerom za tržišta u razvoju - koji pokriva i Hrvatsku, za njegova boravka u Zagrebu, doznali smo da Netscape danas ima već više od 55.000.000 korisnika, i to samo prema download evidenciji, te 4.100.000 posjeta svog home pagea dnevno. Netscapeov glavni čovjek za Hrvatsku, s uredom u Münchenu, posredstvom tvrtke Gabigal d.o.o. iz Zagreba, donirao je CEENet s više softverskih paketa za poslužitelje na CEENet workshopu koji je održan u Zagrebu od 23. do 31. kolovoza 1997. Gospodin Patel je najavio lokalizaciju Netscapeova softvera za Hrvatsku, kao i pripremu netscape.hr Internet stranica. Mijenja se i strategija Netscapeove distribucije u Hrvatskoj, budući da će sva distribucija ići preko tvrtke CHC Zagreb koja će imati preko sebe mrežu preprodavača. Podršku korisnicima preuzela je tvrtka Gabigal iz Zagreba. Netscape ujedno velike nade polaže u prodaju Netscape Communicatora svojim korisnicima kojima treba visoka sigurnost i zaštita podataka. Dobili su naime jedini dozvolu vlade SAD-a da izvoze proizvod koji se koristi 128-bitnom enkripcijom koja inače podliježe izvoznom vetu. Detaljnije na adresi http://home.netscape.com/newsref/pr/index.html na dan 24.6.97. Shodno tome Netscape planira i u Hrvatskoj organizirati izobrazbu poslovnih ljudi na temu korištenja Interneta za prodaju i promociju usluga ili, ukratko, kako zaraditi na Internetu. Ciljna grupa su za sada banke i vladine institucije.

Internetska telefonija

Telefonske kompanije su (napokon) prihvatile telefoniranje putem Interneta kao prijetnju svom poslu. Ta 3 godine stara tehnologija omogućava telefoniranje između dva računala, s računala na telefon, pa čak i između dva telefona. Zvuk je malo slabiji, ali je zato sve znatno jeftinije nego normalnom vezom (vidi Net2Phone). Neke su zemlje već zabranile internetsku telefoniju, a velike se kompanije spremaju na žestoku obranu. Zato su organizirale veliki skup na kojemu će odlučiti o zajedničkoj strategiji (je li tu i HPT?), te o cijenama koje će se primjenjivati na međunarodne pozive. Je li to kraj telefona? Vidjet ćemo.

Macromedia Flash

Ako još niste upoznati s Macromedijinim asortimanom programskih dodataka (plugina), onda niste dovoljno surfali. Flash, Shockwave i xRes opće su prihvaćeni dodaci za vaše pretražnike koji omogućavaju pregledavanje animacija, vektorskih formata i glazbe na Webu. Trenutno jedini konkurent, Corel, odustaje od bitke, a Microsoft planira kupnju velikoga dijela dionica. www.macromedia.com.

Disney na DVD-u

Kompanija Walt Disney je najavila golemu podršku DVD-u. Pred ovogodišnje božićne praznike, na tržište će izaći 5 do 7 njezinih uspješnica, i to većinom igranih filmova za kojima, navodno, postoji najveća potražnja. Naslovi još nisu određeni, a kad ih saznamo, obavijestit ćemo vas.

Top lista najskidanijih igara s Gamecenter stranica (*http://www.gamecenter.com*) u tjednu od 1. do 7. rujna 1997.

1	Hexen II	27458	Najnovija 3D razbijačina.
2	DirectX 3a	22500	Nova inačica DirectX drivera.
3	Diablo	16148	Uđite u mračni svijet čarobnjaka.
4	Moto Racer GP	11795	Vrlo dobra simulacija vožnje.
5	Shadow of the Empire	11069	Pomozite Luku Skywalkeru.
6	X-Wing vs. TIE Fighter	10613	Poletite i pobijte sve što se miče.
7	Mario Brothers	9769	Original napokon na PC-u.
8	Take No Prisoners	8492	Preživite postnuklearni svijet.
9	Blood	8032	Najčudnija 3D pucačina.
10	Winter Race 3D	7898	Slalom, spust, snowboard.

Top lista najskidanijih programa s Download.com stranica (*http://www.download.com*) u tjednu od 1. do 7. rujna 1997.

1	WinZip(32-bit)	56275	Najbolji arhiver na Netu.
2	Netscape Communicator	42996	Nova inačica pretražnika.
3	Download Manager	41617	Isplanirajte skidanje s Neta.
4	LViewPro	40084	Za rad s grafičkim datotekama.
5	DigitalTrader	37256	Provjerite stanje svojih dionica.
6	PaintShop Pro	31785	Još jedan grafički program.
7	Hexen II	27458	Najnovija 3D razbijačina.
8	MS Internet Explorer	25303	Spojite Internet i svoj desktop.
9	RegClean	25037	Počistite registry datoteku.
10	ichatPager	23780	Vrlo dobar direktni chat.

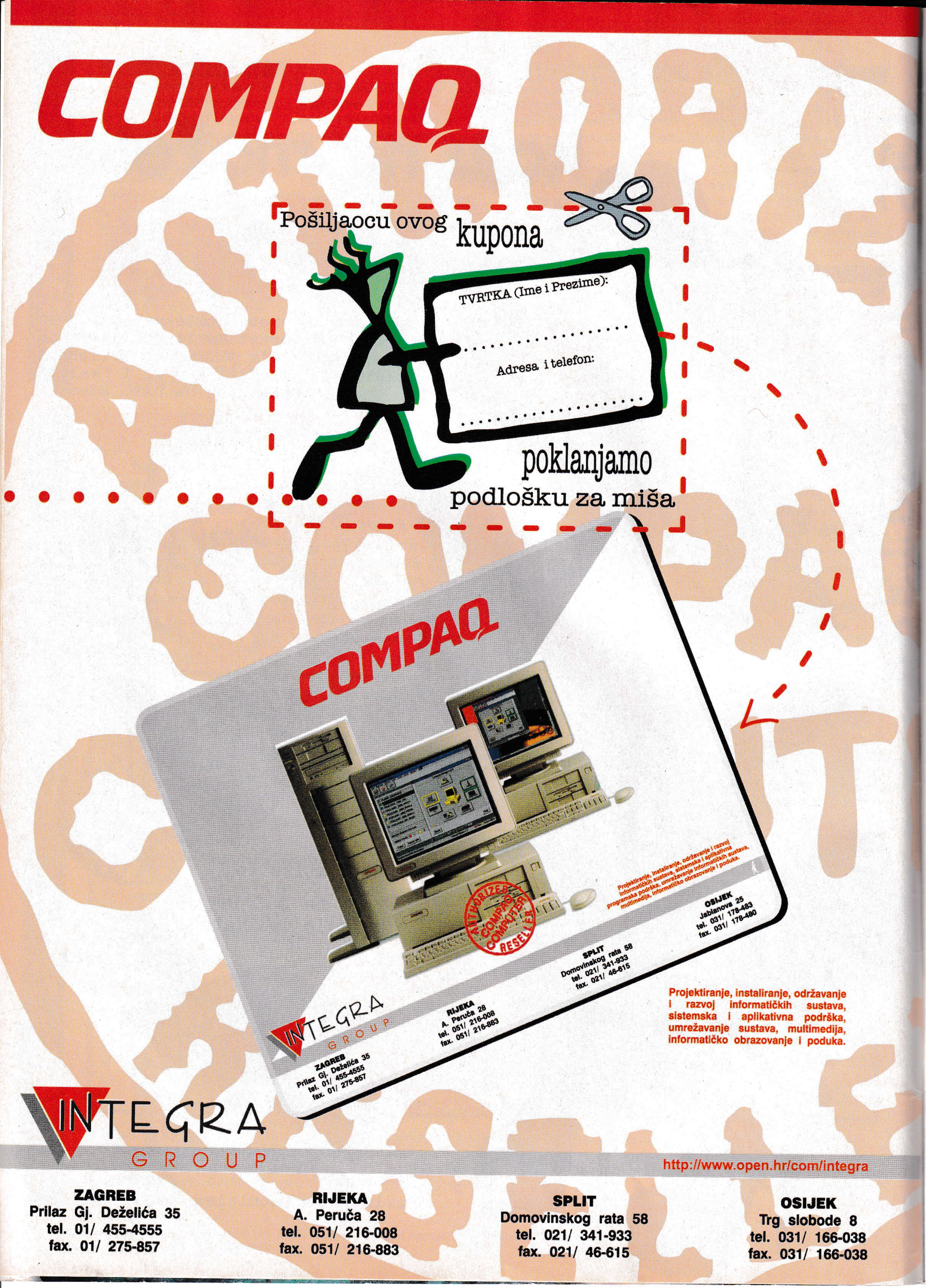
Najposjećenije stranice na HPT Internet poslužitelju tijekom mjeseca kolovoza

	Stranice	URL	Hitova	Korisnika
1	HPT Internet naslovnica	http://205.219.255.5/index.html	68536	50604
2	mikroPROM d.o.o.	http://205.219.255.5/mikroprom/index1.htm	11805	32
3	mikroPROM d.o.o.	http://205.219.255.5/mikroprom/index3.htm	11790	19
4	mikroPROM d.o.o.	http://205.219.255.5/mikroprom/index2.htm	11788	20
5	HPT Internet - Linkovi	http://205.219.255.5/internet/linkovi.html	9209	7812
6	DHMZ - Državni hidrometeorološki zavod	http://205.219.255.5/dhmz/index.html	8459	5051
7	HPT Internet - Web imenik	http://205.219.255.5/internet/webim.html	6378	5442
8	HPT Internet - Pretraživanje imenika korisnika	http://205.219.255.5/internet/imenik.html	5828	4387
9	Plavi Oglasnik, Zagreb	http://205.219.255.5/oglasnik/index.html	5782	2841
10	Storm x2 naslovnica 1	http://205.219.255.19/storm-www/home.html	4862	2678
11	Međugorje - Svetište "Kraljice Mira"	http://205.219.255.5/medjugorje/index.html	4583	2966
12	DHMZ Satelitska slika	http://205.219.255.5/dhmz/sat.html	3799	3281
13	Plavi oglasnik - Sadržaj	http://205.219.255.5/oglasnik/sadrzaj.htm	3380	2662
14	M SAN	http://205.219.255.5/msan/index.html	3190	1592
15	Plavi oglasnik - Predaja malih oglasa	http://205.219.255.5/oglasnik/predaja.htm	3034	2467
16	HPT Internet - Cijena telefonskog priključka	http://205.219.255.5/usluge/cijenapr.html	2904	2663
17	Storm x2	http://205.219.255.19/index.html	2817	2567
18	HPT Internet - Telekomunikacijske usluge HPT-a	http://205.219.255.5/telekom/telekom.html	2715	2468
19	Međugorje - engleski zadnja poruka	http://205.219.255.5/medjugorje/ezadnpor.html	2692	2551
20	Dobro došli na CRONETstranice HPT-a	http://205.219.255.5/cronet/cronet.html	2690	2391

Naravno, ova lista je manjkava i ne predstavlja cijelu Hrvatsku, ali je bila jedina vjerodostojna i raspoloživa. Ukoliko nam budu dostupni statistički podaci drugih poslužitelja uvrstit ćemo ih za sljedeći broj.

Internet Monitor je u mjesecu kolovozu imao 37119 posjeta na naslovnicu (*www.monitor.hr*). Sa tom statistikom Monitor se nalazi na drugom mjestu top liste hrvatskih Web stranica. U tom periodu skinuto je ukupno 916.936 datoteka (hitovi) ili 28.654 dnevno ili ukupno 7,4 gigabajta podataka.

Ponuda
koju ne možete
Odbiti
Da biste se pretplatili na idućih 12 brojeva Internet Monitora, potrebno je napisati svoje podatke na priloženu uplatnicu, uplatiti 199 kn i poslati uplatnicu na našu adresu.
PRETPLATITE SE!
probajte me
Internet MONITOR
100 najboljih WWW siteova
Pretplatite se na 12 brojeva uz koje dobivate 12 CD-ova
pretplata 199kn i poklon
PRETPLATA
poklon svim pretplatnicima CD etui
DIZAJN STUDIO NOVENA
Monitor Informatika d.o.o., Antuna Stipančića 18, ZAGREB, tel:01/300-489, 304-460, fax: 01/300-489
e-mail: monitor@monitor.hr, URL: www.monitor.hr

COMPAQ
Pošiljaocu ovog kupona
TVRTKA (Ime i Prezime):
Adresa i telefon:
poklanjamo
podlošku za miša
COMPAQ
AUTHORIZED COMPAQ COMPUTER RESELLER
INTEGRA GROUP
Projektiranje, instaliranje, održavanje i razvoj informatičkih sustava, sistemska i aplikativna podrška, umrežavanje sustava, multimedija, informatičko obrazovanje i poduka.
INTEGRA GROUP
http://www.open.hr/com/integra
ZAGREB
Prilaz Gj. Deželića 35
tel. 01/ 455-4555
fax. 01/ 275-857
RIJEKA
A. Peruča 28
tel. 051/ 216-008
fax. 051/ 216-883
SPLIT
Domovinskog rata 58
tel. 021/ 341-933
fax. 021/ 46-615
OSIJEK
Trg slobode 8
tel. 031/ 166-038
fax. 031/ 166-038

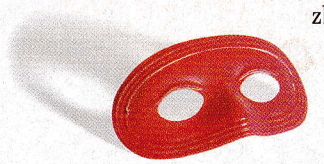
Proljeće ili prolijeće

dnevnik surferice

Chat je jedna prekrasna stvar. Danas si muško, sutra žensko. Jučer devetnaestogodišnjak, a danas gospođa u najboljim godinama, ali s mužem alkoholičarem. Pa utjehu tražiš na Internetu. Ponekad si Romeo, a ponekad i Julija...

Isto tako ide određeno vrijeme. Dok ne nađeš svoju "chat obitelj", pa te to navede da se držiš jednoga, prepoznatljivog nicka, makar on bio najgluplji na svijetu. U tvojoj obitelji (kao i u ovoj zemaljskoj) svatko ima svoju ulogu. Jedan član je za bezazleno hofiranje, drugi za očinske, intelektualne razgovore, treći za majčinske, kulinarske savjete...

I jednoga dana, dok s članovima svoje obitelji uživaš u ugodnom poslijepodnevnom ćaskanju, uleti u vaš "dnevni boravak" netko (ili nešto) što se odaziva na nick Arkan ili Slobo. Pa stane vrijeđati tebe i tvoje najmilije. I što sad?

Možeš mu vratiti istom mjerom. On tebi majku, ti njemu ženu. I tako do jutra.

Ili ga samo intelektualno "kuriti".

Treća mogućnost je biti iznad svega i ostati cool.

Na chatu postoje neka nepisana pravila. Koliko će ih se tko držati, stvar je osobne savjesti. Ja se, recimo, trudim biti divna, krasna i tolerantna. Ali isto tako, ponekad se moram tući po prstima zbog nepristojnih odgovora ljudima "a la Arkan".... pa, ipak sam ja dama.

No, neki dan sam imala dobar lapsus i nadam se da će mladi gospodin pročitati ovo i još jednom prihvatiti moju ispriku.

Momak je uletio na chat i počeo se koristiti čudnim pravopisom. Naime, očito da je obožavao "ije", pa je tako ispisao čudnovate riječi kao prolijeće (god. doba), vijerojatno, susijed...

Naš razgovor je poslije tekao otprilike ovako:

— Čuj, kaj si se ti posvađal s pravopisom? - to ja njemu.

— Zašto?

— Jesi li ti ikada čuo za godišnje doba koje se zove PROLJEĆE? — nekad sam strašno "pametna".

— Jesam, ali nisam siguran kako se piše!

— Pa, onda uzmi pravopis i pogledaj! - Pazite, prije je već rekao da je maturant.

— Bojim se da mi ne bi pomogao...

I na to ja počnem naširoko razglabati o pismenosti naše omladine. I to poprilično grubo.

Nikada ne biste pogodili što se dogodilo...

Malac je maturant, ali ne neke zagrebačke, već beogradske gimnazije. Do sada je bio već nekoliko puta na chatu. I kada bi ljudi shvatili da kod njega ne postoji "ije" i "je", kad bi ga pitali otkud je, a on iskreno odgovorio, loše bi prošao. Pa je ubuduće odlučio radikalno izmijeniti svoj izričaj, da bi mogao neometano kontaktirati s ostalima. Ali, bez ikakvoga znanja o hrvatskom pravopisu.

Nastavili smo razgovarati. Ja, beskrajno nepovjerljiva, a on u strahu kad ću ga opet početi vrijeđati... samo ovaj put ne zbog pravopisa.

Kad smo završili naš chat (koji je na kraju ispao ugodan), malo sam se zamislila.

Dečko i dalje svaki dan dolazi da malo porazgovaramo (još uvijek jednako ugodno).

Dakle, pisanih pravila za naše ponašanje nema. Ipak nisu svi oni Arkani i Slobe.

Mislim da bi bilo dovoljno kada bi se vodili onom: ne čini drugom, ono što ne želiš da čine tebi.

Internet!
Intranet!
PROLIANT 5000
PROLIANT 4500
PROLIANT 1500
PROSIGNIA 500
PROSIGNIA 300
Kompletna rješenja za srednje i velike korisnike po principu "ključ u ruke"!
serveri
modemi
routeri
komunikacije
obuka
Times computers
Times d.o.o., Ožujska 12, 10000 Zagreb, tel: 01/3872-233, fax: 01/3873-551
Poslovnica Split - tel: 021/314-872, fax: 021/525-193
Poslovnica Osijek - tel: 031/161-845
Posjetite nas na internet adresi: http://www.times.hr/ ili nam pišite na e-mail: times@times.hr

(http://www.times.hr/oglas.html)
Jedinstvena prilika!
BESPLATNO!
Predstavite svoju tvrtku na Internetu!
Times Telecom će besplatno izraditi Vašu web stranicu i prezentirati je na Internetu.
Za sve dodatne informacije obratite nam se s povjerenjem.
Times Telecom d.o.o., Ožujska 12, 10000 Zagreb, tel: 01/3872-233, fax:01/3873-551
url: http://www.times.hr/
e-mail: telecom@times.hr
Ova ponuda vrijedi 30 dana od datuma izlaska ovog časopisa.

Kamo zapravo ide Internet?

ili

Moj prilog za razjašnjenje vječne dileme — crno il' bijelo?

Dah's log

Nedavno sam prisustvovao zanimljivom razgovoru. Na jednoj večeri, omamljen povećom količinom fenomenalnog, gustog i crnog hvarskog vina ("Zlatan plavac", berba 1994.), bio sam prisiljen izaći na terasu restorana kako bih dao priliku hladnim dodirima maestrala da razmrse koprenu pijanstva koja mi je polako, ali sigurno, mutila vid i osjećaj za ravnotežu.

Zakriven granama tamarisa, primijetio sam dvije figure ovijene duhanskim dimom, naslonjene na ogradu terase. Prijespomenuti maestral s vremena na vrijeme dobacivao je rastrgane ulomke žustre prepirke koju su nazočni, nesvjesni moje prisutnosti, prekidali tek povremeno naizmjeničnim inhaliranjem nikotina. Zaintrigiran, nisam mogao odoljeti iskušenju, te se primakoh što sam pažljivije i nečujnije mogao (s obzirom na agregatno stanje mog uma) i fragmenti se ubrzo uobličiše u razumljiv dijalog.

Osoba A: ... ma kako možeš biti tako tvrdoglav!? Priznaj barem činjenicu da Internet predstavlja novu tehnološku revoluciju u pravom smislu riječi.

Osoba B: Mdaaa, s tim da svaka revolucija, pa tako i ova, jede svoju djecu... tj. svoje korisnike...

Osoba A: Ma što jede? Što sad trabunjaš? Zar Internet nije označio prekretnicu u komunikacijama među ljudima, slobodnu razmjenu misli, ideja i informacija?

Pauza popraćena glasnim inhaliranjem, a potom i ispuhivanjem velikoga duhanskog oblaka koji je na trenutak zakrio siluete dvojice sugovornika raspršivši se odmah potom na vjetru.

Osoba B: Da, uz konstantno i sveprisutno zadiranje u sve pore ljudskoga društva... prijeteći da se formira kao sila koja prerasta sve zadane okvire i postane sama sebi svrhom...

Osoba A: Moćna i stalna sila koja ruši pred sobom jezične, vjerske, političke i neznamkakvesvene barijere koje su ljude stoljećima dijelile, uzrokujući beskrajan niz patnji i stradanja koji nazivamo poviješću... to si mislio reći?

Osoba B: Upravo suprotno, sila koja prijeti da u potpunosti razgrne zastore ljudske intime i samosvjesnosti, stalno nazočni Orwelov "Veliki brat", kontrolor naših života i navika... uzročnik otuđenja i nepovjerenja među ljudima...

Osoba A: Ne slažem se, uopće se ne slažem s tvojim mišljenjem, nikako ne mogu razumjeti taj crni i pesimistički ton!

Prepirka se polako zaoštravala, tonovi su se popeli za par oktava, dok se na posljetku sve nije slilo u histerični krešendo svađe, uzrokujući u mojoj glavi plimu svijetlih bljeskova popraćenih potmulim tutnjanjem tisuća bubnjeva....

Osoba B: Još jednom ću ti ponoviti! Upamti, Internet ne služi ničemu i nikome, to je jedinstven, neponovljiv i samosvojan fenomen koji prijeti da se otrgne od bilo kakvog nadzora i koji će od svih nas ubrzo napraviti rasu otuđenih, bezvoljnih i stalno kontroliranih bedaka zapetljanih u mrežu vlastite gluposti!!

Osoba A: Ma to je obična floskula i brbljanje jednog pesimista! Internet je konačna granica, čahura iz koje će se razviti krajnji i konačni oblik demokratskog društva, nešto što će sve ljude u konačnici učiniti onakvima kakvi su poodavno trebali biti: Jednaki i slobodni!!

Iznenadni muk zavlada terasom. Osjetih da je došao trenutak da se povučem u veselu gungulu koja je dopirala iz unutrašnjosti restorana.

Dva prijatelja ostala su i dalje na terasi, zamišljeno gledajući preko ograde, svaki u svom smjeru. Jedan, žareći pogledom po zvjezdanom nebu, a drugi, rujući njime po blatnjavoj cesti.

dahh's log - supplementary

Vruć i težak zrak u dvorani lupi me po ionako bolnoj glavi poput pneumatskog čekića, tijelo shrvano alkoholom naposljetku otkaže svaku poslušnost.

Zadnje čega se sjećam bio je zaprepašteni izraz na licu konobara dok sam u svom usporenom padu u bezdan pijanstva odlučnim stiskom prisiljavao i njega da slijedi moju paraboličnu putanju čije je odredište neminovno bio mramorni pod restorana.

Krajičkom oka primijetio sam još i njegov poslužavnik koji je opisivao savršen luk dok su se škampi u toću od kadulje rasprskavali po stropu, mramorni pod restorana približavao se velikom brzinom a negdje u kutku mozga tinjalo pitanje:

– Možda sam ipak trebao piti bijelo...?

A onda je netko ugasio svjetlo.

portret

Zašto Bill Gates želi postati novi Marc Andreessen?

Kada smo smišljali rubriku Portret mjeseca, odmah smo na stol nabacili desetak imena ljudi zaslužnih za razvoj računalstva i Interneta i koji su još uvijek aktivni i uzbudljivi da bi o njima bilo zanimljivo čitati. U užem su se izboru našli Bill Gates, Steve Jobs, Larry Allison, Jim Clark, David Filo i Jerry Yang, Tim Bernes-Lee, John Romero i drugi. Bez trunke premišljanja odlučili smo se za Marca Andreessena iz Netscapea.

Za razliku od Billa Gatesa (41) kojega cijeli planet poznaje kao najbogatijeg Amerikanca, a informatičari po memorijskoj barijeri od 640 kB, Marc Andreessen (26) je čovjek koji stvara sjajan softver, otvoren za razvoj i budućnost. Upravo Andreessenu mnogi pripisuju epitet najzaslužnijeg za razvoj Interneta, točnije za World Wide Web eksploziju.

Osoba je definirana, ali kako intervjuirati čovjeka koji živi u Silicijskoj dolini. Pitamo urednika za dnevnice bismo li skoknuli u Kaliforniju (tko pita ne skita). Veli urednik nama: Nice try, dečki, no, možda drugi put. Zasad pretražite Internet, prožvačite to što tamo nađete i ispljunite samo ono zanimljivo.

I tako, umjesto u Palo Alto otišli smo na AltaVistu i u Submit kućicu upisali "Marc Andreessen". Dobili smo svega 3.000 adresa stranica u kojima se traženi gospodin spominje...

Kratki uvod u Andreessena

Kad danas netko kaže Internet, uglavnom misli na World Wide Web. Prije četiri godine Web je činio svega 0,1 % prometa na Internetu i zasnivao se na svega 50-ak poslužitelja (servera). Ljudi su rabili tekstualne pretražnike (browsere) pod imenom "Viola" i "Midas". A onda se početkom 1993. počelo pričati o alfa inačici novoga pretražnika nazvanog Mosaic, koji je mogao nemoguće: prikazivati slike unutar Web stranica. Autor toga programa bio je Marc Andreessen, tada student na koledžu University of Illinois, i nekoliko njegovih kolega. Razvili su ga u okviru sveučilišnog odjela NCSA (National Center for Supercomputing Applications). Program se besplatno distribuirao preko Interneta. Godinu dana kasnije čak se dva milijuna ljudi koristilo Andreesenovim Mosaicom.

Jedna od važnijih zgoda u Andreessenovoj biografiji bio je e-mail Jima Clarka s početka 1994. godine. Clark, tada već frustrirani osnivač Silicon Graphicsa, na rubu izgona iz vlastite tvrtke, pozvao je Andreessena na ručak i dao mu ponudu koju ovaj nije mogao odbiti. Rekao mu je da je spreman uložiti novac u njegov pretražnik u kojemu je vidio budućnost i profit.

S Clarkovim kapitalom i Andreessenovom tehnologijom pretražnika osnovan je u travnju 1994. Netscape, s ciljem da postane Microsoft za Internet. Simbol tvrtke postao je jedrenjak i kormilo, koji predstavljaju izraz Clarkove strasti prema jedrenju.

Prvi ljudi koje je Netscape zaposlio bila su petorica Andreessenovih prijatelja iz NCSA s kojima je razvio Mosaic. Udarni proizvod bio je novi Web pretražnik - Navigator, s nadimkom Mozilla.

Strategija Netscapea nije bila ništa manje genijalna od samoga pretražnika. Da bi se munjevito ovladalo tržištem pretražnika, na kojemu je bilo više od desetak različitih proizvoda, Netscape je svoj superiorni program ponudio na Internetu besplatno. Zahvaljujući najnaprednijim performansama, Navigator je ubrzo postao najrašireniji Web pretražnik i de facto standard.

Sretna okolnost za Netscape bila je da je Bill Gates bio previše zauzet dovršavanjem razvoja Windowsa 95 i nije na vrijeme shvatio potencijal Interneta i što se zapravo tu dešava. A stvari su se događale strelovito.

9. kolovoza 1995. Nescape je pustio svoje prve dionice u javnu prodaju. Do tada tvrtka nije iskazivala profit, što i nije čudno kad su svoj glavni proizvod dijelili besplatno. Ali upravo je u tome bila genijalnost strategije. Tvrtka nije imala profit, ali je imala nevjerojatan ugled kao jedna od najperspektivnijih u Americi. Definiranjem vrijednosti dionica na burzi, Andreessen je u jednomu danu postao bogatiji za 58 milijuna dolara, a Jim Clark (s 32% vlasništva Netscapea) za nevjerojatnih 566 milijuna dolara. Cijeli Wall Street je bio zaražen Internetskom groznicom. Svi su povjerovali da će Internet biti "the next big thing".

Kad su Windowsi 95 dva tjedna kasnije konačno izašli, Netscape je već bio dovoljno jak da ga Microsoft više nije mogao niti zgaziti, niti kupiti.

Sa svježim kapitalom Netscape je nastavio svoj rast i razvoj pretražnika. Pod Andreessenovim vodstvom otkupio je prava na niz dodataka za Navigator. Ponekad bi osim licence kupili i čitavu tvrtku.

Netscape trenutno zapošljava 600 ljudi, a njegova je vrijednost prema vrijednostima dionica procijenjena na oko 5 milijardi dolara, što ga dovodi u rang s divovima poput Xeroxa. Sve to, kao i činjenica da se Navigatorom služi oko 70% ljudi na Webu, nije dovoljno da bi Marc Andreessen bio bezbrižan. Bill Gates i Microsoft su s tipičnim zakašnjenjem shvatili važnost Interneta i neviđenim ulaganjima pokušavaju dostići Netscape. Microsoft je, što nikad prije nije činio, počeo dijeliti i slati proizvod u koji ulaže značajna sredstva, i ne samo to, Microsoft čak za svaki besplatni Internet Explorer mora platiti 1 dolar za licencu. Usprkos tome, Netscape još uvijek uspješno odolijeva.

Na kraju ovog uvoda citirat ćemo Jima Clarka koji za Andreessena kaže: "Marc je sjajan momak, pravi vizionar. Dolazi u ured sa svim tim čudesnim i predivnim idejama, a mi ostali moramo naći načina kako da ih što bolje realiziramo. Mislim da nikad nisam radio s nekim tko ima toliko ideja kao on".

Slijedi izbor najzanimljivijih dijelova iz desetak posuđenih koje smo pronašli na Webu.

intervju
MARC ANDREESSEN

≡ Marc, recite nam, kako je sve počelo.

Prije pet godina Internet je postojao, ljudi su se priključivali na njega. Ali je softver bio 10 godina iza hardvera...

Dok smo pisali Mosaic, ono što me najviše čudilo bilo je zašto nitko drugi to isto ne pokušava napraviti. Postojalo je mnogo softverskih kuća koje su trebale uočiti eksplozivni porast zanimanja za Internet. Ali one to nisu vidjele. To govori da velike kompanije često izgube iz vida ono što im je pred nosom...

Dok sam radio u NCSA-i, tvrtke su nas proganjale da im prodamo licencu na pretražnik. Došli bi kod nas i rekli: "Prodajte nam to, koliko stoji vaš pretražnik? Odmah ćemo vam platiti". Zamjenik direktora u NCSA-i predložio nam je da sami pokrenemo poduzeće, ali nismo znali kako. Nismo znali kako se otvara poduzeće, gdje se pronalazi novac. A onda se pojavio Jim Clark i sve je odjednom bilo riješeno...

Vlasnik Mosaica je bio NCSA, a cijela ekipa koja ga je napisala došla je u Netscape. Nije imalo smisla da plaćamo licencu NCSA-i za vlastiti softver. Stoga smo iznova napisali programski kod, promijenili smo ime i proizveli pretražnik koji je izgledao slično, ali je radio bolje...

≡ Vi ste glavni arhitekt dvaju najpopularnijih Web pretražnika, najprije Mosaica i sad Navigatora. U stvari bi se moglo reći da ste vi osobno najzaslužnija osoba za eksplozivan rast Weba.

Mmm... da. (smijeh) Mislim da su tri stvari važne. Pretražnici su očito važni. Poslužitelji su također važni, ali najvažnija stvar koja se desila jest ta da su tisuće ljudi stvorili nove aplikacije na koje nitko od nas nije ni pomišljao.

≡ Jeste li, dok ste radili na Mosaicu, ikad pomislili da će nešto tako veliko proizaći iz toga?

Ne. Pojma nisam imao.

≡ Kakva je budućnost Interneta?

Najvažnija stvar je da se svijet složio oko seta zajedničkih mrežnih protokola i zajedničke infrastrukture. Ako se danas spremate izgraditi mrežu za bilo koju namjenu, sve će biti zasnovano na TCP/IP protokolu i sve to će izgledati kao Internet. Mislim da smo na samomu početku eksplozivnoga rasta sveukupnog umrežavanja - umrežavanja unutar poduzeća, umrežavanja između poduzeća, umrežavanja cijeloga svijeta.

≡ Hoće li za 4-5 godina ljudi gledati televiziju preko Interneta?

Možda će pogledati večernje vijesti, ali ako sjedite ispred PC-a i ako ste spojeni na visoko propusnu vezu, moći ćete raditi stotinu tisuća drugih stvari u tom interaktivnom okruženju. Pasivni će video biti tek jedan relativno beznačajan dio toga.

≡ Kažite nam nešto o Web tehnologiji. Što Web radi bolje od drugih medija?

Jedna od stvari u kojima je Web bolji jest da potpuno eliminira tradicionalna uska grla. Svi mediji - televizija, radio, tisak - imaju ta strašna uska grla koja određuju njihovo funkcioniranje. Postoji samo određen broj TV kanala ili emisija koje se uspiju izboriti za publiku, samo određeni broj knjiga i časopisa može pronaći mjesto na policama. Web taj problem sasvim ukida jer svatko može ponuditi svoj sadržaj. S vremenom će sadržaj postati što god vi željeli, uključujući i video.

Druga stvar je da vam je omogućeno trenutno ažuriranje sadržaja.

Nadalje, Web nema ograničenja. Ako želite na Web, možete postaviti 50-ogodišnji komplet publikacija koje izdajete.

Web vam omogućuje komunikaciju, daje vam povratnu vezu s ljudima koji čitaju ili konzumiraju ili sudjeluju u bilo čemu što radite.

≡ Ne mislite li da je značenje Weba preuveličano?

Važnost Web sigurno nije preuveličana. On još nije niti ponudio sve što može. Ono što je uzbudljivo jest da na Web možete staviti baš sve.

≡ Kako biti uspješan na Internetu? Što je potrebno da bi se dobra ideja pretvorila u tržišni proizvod?

Postoje neke standardne stvari koje treba imati - osjećaj za korisnika i ono što on zahtijeva u danomu trenutku, zatim osjećaj kako se tijekom vremena mijenja i razvija tržište, kako se mijenjaju i razvijaju druge kompanije na tom području kao i korisnikovi zahtjevi. Na kraju treba biti usredotočen na isporuku kvalitetnog, upotrebljivog proizvoda. Ne izdavati tehnološke prototipove ili poludovršene eksperimente, a to zapravo spada u razumijevanje onoga što korisniku treba.

Uz navedene elemente, u svrhu da se kapitalizira na uočenoj prilici i da se izgradi tvrtka, trebat će vam vrhunski menedžmentski tim s pametnim direktorom (CEO), voditelj marketinga, voditelj prodaje itd. Izvršavanje planova postaje najvažnije, budući da se tempo promjena ubrzava. Najbolje je da poduzetnik angažira najbolju moguću menedžmentsku ekipu koju si može priuštiti.

Jim Barksdale (Netscapeov predsjednik i CEO) ima svoju formulu kako biti uspješan i kako se postaje lider. On kaže: "Nađi si paradu i skoči na njezino čelo." (find a parade and jump in front of it). Ako imaš dobar proizvod u pravo vrijeme, kada se tržište kreće prema onome što ti možeš isporučiti, tada zaista možeš isprašiti sve velike kompanije koje misle da je to njihov prostor.

I na kraju, ipak, sreća igra važnu ulogu. Ako ne uspijete od prve, nastavite - možda trebate napraviti samo nekoliko sitnica da se sve odjednom promijeni.

≡ Možete li nam reći na koje kompanije i tehnologije treba obratiti pozornost?

Softver postaje sve važniji. Ja pozorno pratim

sve tvrtke koje razvijaju alate za izradu sadržaja i aplikacija za Internet

Isto tako, mislim da se događa približavanje između tradicionalnih koncepata "aplikacija", "sadržaj" i "usluga" - ono što je prije pet godina bila programska aplikacija, sadržaj ili online usluga, sada može postati jedno. One tvrtke koje se budu koristile tim prožimanjem bit će vrlo uspješne.

≡ *Što biste savjetovali ljudima koji razvijaju softver?*

Rekao bih im da sa svojim proizvodima i projektima ciljaju izravno na Internet. Da budu agresivni. Ovo je vrijeme velikih promjena i inovacije će biti nagrađene, dok će oni statični i konzervativni nestati.

≡ *Koje tehnologije odumiru?*

Softver koji cilja samo na desktop računala, nepovezan sa svijetom, osuđen je na propast. DOS je umro, konačno, hvala Bogu. Znaci su umiruće tehnologije pomanjkanje podrške od nezavisnih softverskih kuća, nedostatak uzbuđenja, medijske galame. Živi li tehnologija ili umire vezano je za psihologiju i percepciju stvari. Ako ne osjetite komešanje oko nekoga proizvoda, onda on vjerojatno neće dobiti dovoljnu podršku niti na tržištu, niti kod programera.

≡ *Što biste savjetovali Web content providerima?*

Da angažiraju tehničko osoblje. Zapošljavanje tehničkog osoblja danas je ekvivalentno kupovanju strojeva za tisak. Više vam ne treba tiskara ako želite biti izdavač.

Na Internetu svatko može biti izdavač i ako ste dobri, možete to naplaćivati. Koliko vas stoji da imate svoj home page - 10-20 dolara mjesečno. Medijski moguli vrijedni 60 milijardi dolara više neće moći kontrolirati sve medijske kanale. Potrošači danas imaju mogućnost izbora.

≡ *Imate li još neku viziju budućnosti?*

Internet će postati nova grupna svijest.

≡ *Što je tajna Netscapeova uspjeha?*

Tajna je da smo se našli usred tržišta koje se eksplozivno širi. Ako se vaše tržište širi 1000% posto godišnje - a to je upravo bio slučaj s Internetom - zahtjev za softverom je enorman. U toj fazi najsigurnije je razbiti što više barijera koje postoje između vas i ljudi koji kupuju vašu robu. Kupci se okreću dobavljačima koji prihvaćaju postojeće standarde i podržavaju ih, one koji imaju viziju budućnosti i viziju kamo sve to vodi. Naša tajna i naša strategija jest da tu viziju koju imamo, i ostvarimo.

≡ *Što Netscape čini da bi ostao ispred konkurenata?*

Razvijamo kvalitetan softver, prodajemo ga, promoviramo i održavamo. Mislim da činimo većinu, ako ne i sve naše korisnike sretnima. I to nije nimalo jednostavno. To traži puno rada. Mnoge kompanije su to pokušale i nisu uspjele.

≡ *Hoće li strategija besplatnoga preuzimanja (downloadanja) Netscape pretražnika ikada prestati?*

Zapravo, Netscape Navigator je besplatan samo za akademske i neprofitne korisnike. Svi ostali moraju platiti program nakon odgovarajućega probnog razdoblja. Taj model je dosad funkcionirao. Vjerojatno ćemo još neko vrijeme nastaviti tako.

≡ *Neki se žale da ugrađujete vlastita poboljšanja u HTML koja nisu standardna.*

Sve što dodajemo dokumentirali smo i objavili kao public domain. Većina stvari koje smo stavili u HTML usvojena je u HTML specifikaciji kao standard i prihvaćena od Microsofta i Oracla i svih ostalih. Inovacije su redovite na tržištu zasnovanom na otvorenom standardu. U stvari, načelo po kojemu se usvajaju novi standardi na Internetu ide tako da netko da prijedlog, drugi ljudi ga pogledaju i odluče je li dobar ili nije. To vam je kao kod Darwina. Mi sudjelujemo u tome.

≡ *To vrijedi za Javu i VRML.*

Tako je. Java je dobar primjer. Sasvim je jasno da Java ima snažnu podršku u cijeloj našoj industriji i da će biti široko prihvaćena kao otvoreni standard. Sretni smo da smo ju ugradili u naš pretražnik. Ne bi imalo smisla da pokušamo smisliti nešto slično jer ljudi to ne bi prihvatili.

≡ *Recite nam nešto o danu kad ste zaradili svojih prvih 50 milijuna dolara.*

Bio sam kod kuće u krevetu. Radio sam do nekih 3 sata ujutro. Probudio sam se oko 11, otišao sam na Quote.com. Kad sam vidio rezultate, bio sam šokiran. Očekivali smo da će se dionice prodavati po 28 dolara. Umjesto toga, prodaja je krenula po cijeni od 71 dolar. Kad sam to vidio, otišao sam ponovno spavati.

≡ *Kako se vi osobno koristite Internetom?*

Jako se puno koristim e-poštom. E-pošta je killer aplikacija Interneta. To je u osnovi ono što pokreće cijelu stvar. Uskoro će biti 70 do 80 milijuna korisnika e-pošte, možda 150 milijuna do 2000. godine.

Povrh toga, potrošim oko pola sata dnevno čitajući vijesti - vijesti iz branše, vijesti iz zemlje i svijeta, poslovne vijesti i slično. Čitam CNN, Wall Street Journal, sve to online. Ponekad to radim iz razonode. Ponekad da pogledam informacije o proizvodima, ponekad da pogledam što rade naši konkurenti.

≡ *Lutate li od lokacije (sitea) do lokacije?*

Ovisi o fazi u kojoj se nalazim. Ako sam u rekreativnoj fazi, onda da, ali ako sam u fazi dovršavanja posla, samo čitam vijesti. Imam listu od 20-30 adresa na koje odlazim po novosti.

≡ *Nađete li vremena da uživate u životu?*

Naravno. Upravo sada uživam u životu.

≡ *Pojavili ste se na naslovnim stranicama značajnih časopisa. Smeta li vas ta medijska eksponiranost?*

Zabavno je, sve dok to pomaže kompaniji. Jedna od stvari koju je Nestcape uspio, zahvaljujući trudu velikoga broja ljudi, jest značajna prisutnost u medijima. To nam je koristilo na više načina. Izvan toga, popularnost mi nije važna.

≡ *Opišite svoj tipičan radni dan?*

Obično se budim oko 9 ujutro, idem na gomilu sastanaka (analiza projekata, posjeti korisnika, posjeti partnera, planiranje), idem na ručak s nekim gdje opet obično razgovaramo o poslu, razgovaram s ljudima u 4 oka o različitim pitanjima u tvrtki (o stanju razvoja projekta, o marketinškim programima, aktivnostima programera, kadrovima), odgovaram na poštu i čitam vijesti s Interneta, idem doma šetati moju malu buldogicu Lily. Navečer možda odem na poslovnu večeru. Poslije ili radim na planiranju projekta ili šaljem e-poštu sa svoga Thinkpada. Idem spavati oko 3 ili 4 ujutro. Po potrebi sve ponovim sljedeći dan.

≡ *Koji James Bond Vam se najviše sviđa?*

Sean Connery.

≡ *Što vas čini sretnim?*

Spavanje do 3 popodne i velika šalica kave.

≡ *O čemu se najviše brinete trenutno? Profesionalno i osobno?*

O tome da pomognem Netscapeu da bude uspješan - da razvija sjajne proizvode i da su nam korisnici zadovoljni. Ako nastavimo i dalje tako raditi, bit ću ispunjen i profesionalno i osobno.

≡ *Jeste li diplomirali na koledžu?*

Završio sam računalne znanosti na UIUC-u (bar mislim - nisam otišao na promociju i nikad nisam vidio svoju diplomu, ali sam prilično siguran da sam diplomirao). Žao mi je što sam završio tehničke znanosti, bio bih mnogo sretniji da sam studirao povijest ili filozofiju.

≡ *Kojim se operacijskim sustavom koristite u radu? Unixom? Windowsom? Macom?*

Svima se koristim: Win 3.1, Win 95, Win NT, Mac, Unix. Donedavna sam nosio sa sobom Mac Duo 280c. Sad imam uza se IBM Butterfly na Windows 95. Imam DEC Alpha Unix stroj na svom radnom stolu pored kojeg je Windows NT stroj. Nedavno sam svojoj djevojci kupio PowerMaca za rođendan.

≡ *U sljedećih nekoliko godina kako bude cijena pristupa Internetu padala i zahtjev za pristupom rastao, moglo bi doći do prenapučenosti na Mreži.*

To je najobičnija glupost. Uopće se ne slažem s time.

≡ *Zaista?*

Zagušenje je relativan pojam, zar ne? Zagušenje je problem samo ako bi bandwidth ostao isti. Mislim da ne pretjerujem kad kažem da će se u sljedećih 10 godina propusnost bandwidtha razvijati brže od mikroprocesora.

≡ *Recite još kako su nastali "cookiji"?*

Prije nekoliko godina nas se nekolicina u Netscapeu pojavila s tom idejom. Kad smo radili Mosaic, željeli smo znati koliko korisnika ga upotrebljava. To je bilo nemoguće, jer smo softver distribuirali na nekoliko različitih načina. Ljudi bi ga kopirali pa dali drugima. Bilo je nemoguće saznati koliko ljudi se njime koristi. Sada, zahvaljujući cookijima, znamo da Netscapeove pretražnike upotrebljava preko 50 milijuna ljudi širom svijeta.

Linkovi iz članka

AltaVista - *altavista.digital.com*
CNN - *www.cnn.com*
Microsoft - *www.microsoft.com*
NCSA - *www.ncsa.uiuc.edu*
Netscape - *www.netscape.com*
Quote.com - *www.quote.com*
Silicon Graphics - *www.sgi.com*
Wall Street Journal - *www.wsj.com*
Xerox - *www.xerox.com*

Portret mjeseca u sljedećemu broju: Bill Gates

en-ten-tini...

Razmišljate li o oglašivanju na Webu?

Nakon prve utakmice Partizan - Croatia, dobili smo mail od nogomet.com sitea u kojem su nas obavijestili da i oni imaju vijesti o utakmici. Na našu Web naslovnicu odmah smo postavili link na njihove stranice uoči uzvratne utakmice. Dva dana nakon slavne petarde dobili smo još jedan mail od nogomet.com webmastera koji je glasio: ...

`"...Zahvaljujemo Internet monitoru što je, stavljajući čak 6 linkova na naše stranice u zadnjih tjedan dana, omogućio ljudima da se uvjere što je pravo sportsko novinarstvo :), i ono još bolje - "napumpao" nam statistiku da sad možemo mirno otići na more i ostaviti site da miruje".`

Primjer drugi. Svakog utorka muku mučimo dok biramo *site* za našu redovitu rubriku Hrvatski link tjedna. A onda neki dan kod kolega iz Novene sasvim slučajno saznajemo za stranice Muzejsko dokumentacijskog centra iz Zagreba koji, ne da zaslužuje Link tjedna, već bismo ga odmah mogli proglasiti Hrvatskim linkom godine. Veličanstven, svjetski dizajniran site, iznimno važan za Hrvatsku, a za koji nitko živ nije čuo.

Što vam želim reći ovim primjerima? Možete imati najbolji site na svijetu, no ako za njega nitko ne zna, kao da ga i nemate. A možete imati sasvim prosječan site i imati velik posjet (nogomet.com je iznadprosječan site, da ne bi bilo zabune).

Svejedno radi li se o Web stranicama tvrtke, institucije, dobrotvornog društva, mrežnim novinama ili su u pitanju tek osobne stranice, istodobno dok razmišljate o njihovu dizajnu, morate planirati i kako ćete ih učiniti posjećenima. Dakle, reklamirati ih.

Stanje u svijetu

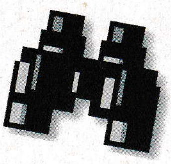
Promocija i oglašivanje vlastitih Web stranica u svijetu je već postao veliki biznis. Zapravo, cijeli se World Wide Web financira od međusobnog oglašivanja Web stranica. I zahvaljujući tome, Web je naoko besplatan. Naoko, kažemo, jer na većini stranica koje posjećujete postoji banner, živopisna traka na vrhu stranice koja je teška oko 10 kB i stoji vas 4 sekunde učitavanja na 28,8 modemu.

Prema predviđanjima tvrtke WebTrack, koja se bavi praćenjem oglašivanja na Webu, prihodi od reklamiranja na Internetu rast će eksponencijalno u sljedećih pet godina, a godine 2000. trebali bi iznositi oko 2,6 milijardi dolara.

Zanimljivo je da je više od polovice dosad zarađenog novca završilo u blagajnama svega 25 siteova. Među prvih 10 nalazi se čak 5 Web tražilica.

Prema podacima WebTracka, dolje navedenih 10 tvrtki imalo je najveći prihod od oglašivanja. Podaci su iz veljače ove godine:

1. *Yahoo*
2. *Netscape*
3. *InfoSeek*
4. *Lycos*
5. *ZD Net*
6. *Excite*
7. *Cnet*
8. *Microsoft Network*
9. *CMP Techweb*
10. *Magellan Directory.*

Netscape i Microsoft koji imaju velike prihode od oglašivanja, ujedno i najviše troše na vlastito reklamiranje. Microsoft čak više troši negoli zarađuje.

Terminologija i mjerila

Kod oglašivanja na televiziji ili u tisku postoje kriteriji po kojima se određuje cijena oglašivanja - gledanost emisije, odnosno naklada časopisa.

Da bismo mogli razgovarati o oglašivanju na Internetu, moramo najprije uvesti termine koji opisuju "gledanost", odnosno "nakladu" Web stranica, mjerila po kojima se marketinški ljudi mogu ravnati kada razgovaraju o oglašivanju na Webu. Webmasteri često upotrebljavaju različite mjere kad govore o posjećenosti svojih stranica i neupućenu osobu zbunjuju brojevima i nazivima. Navodimo englesku terminologiju, jer hrvatska još nije udomaćena.

"hit" - kad netko kaže da mu site ima X "hitova", znači da je sa poslužitelja (servera) skinuto X datoteka. "Hit" nije broj posjetitelja, niti broj učitanih stranica. U "hit" se ubraja svaka slika sa HTML stranice, tako će siteovi čije stranice imaju više slika imati više hitova od onih s manje slika. Dakle, to je broj koji tek približno govori o posjećenosti stranice.

"page impressions" ili **"page views"** - broj učitanih stranica od strane posjetitelja, tj. broj učitvanja HTML dokumenta. Ovdje ćemo taj termin zvati broj posjetitelja.

"click throughs" - broj posjetitelja koji su kliknuli na banner

"click rate" - postotak posjetitelja koji su kliknuli na banner u odnosu prema ukupnom broju posjetitelja.

CPM (cost per thousend) - cijena bannera za tisuću posjetitelja.

Cijene oglašivanja

Oboružani ovom terminologijom možete pristupiti razmatranju o oglašivanju na Webu - možete li si to uopće priuštiti, kod koga se oglašivati i hoće li vam se to na kraju isplatiti. Evo nekih podataka za orijentaciju.

Prosječna cijena u svijetu za jedan posjet iznosi 5-7 centi, odnosno CPM (tisuću posjeta) iznosi između 50 i 70 dolara. To je tipično, ali mnogi siteovi definiraju svoje cijene na vlastiti način, jer je svaki site svoja priča. Npr. slavna Web tražilica Yahoo naplatit će

vam tisuću dolara mjesečno za "iznajmljivanje" pojedine riječi u njihovoj tražilici. Naime, svaki put kad netko potraži riječ "music" ili "career", pojavit će se vaš banner na vrhu. Po toj cijeni Yahoo! vam jamči 10.000 posjeta (ili CPM od 100 dolara). Ovaj princip je tzv. "ciljano" oglašivanje, gdje oglašivač može naslutiti afinitete posjetitelja, da ih zanima glazba ili zaposlenje.

Lycos je jeftiniji od Yahooa i naplaćuje 500 dolara mjesečno "iznajmljivanje" jedne riječi.

Click rate

Oglašivaču je veoma važan podatak koliko ljudi, od onih koji su došli na pojedinu stranicu, stvarno klikne na banner. Ako postavite banner na naslovnicu Yahooa, milijuni ljudi će ga vidjeti, ali možete očekivati vrlo loš "click rate". Naime, Yahoo! je uobičajeno početno mjesto i šetaču (surferu) je obično "prerano" s naslovnice otići na banner. Vjerojatnije je da će skrenuti na banner na nekoj stranici koja se nalazi dublje na siteu. CyberAtlas je objavio click rate podatke za nekoliko većih siteova: Infoseek - 1,1%, WebCrawler - 0,7%, HotWired - 2,8%, Mr. Showbiz 1,5%. Siteovi koji imaju točnije ciljanje mogu postići click rate od 8%, 13% ili veći.

Banner

Sam banner je, naravno, iznimno važan čimbenik u oglašivanju. On bi trebao biti atraktivan, informativan, jednostavan, jasan i neodoljiv. Gotovo nemoguć zahtjev za sličicu od 468 x 60 piksela. Poput televizijskih reklama, tehnika izrade bannera pretvara se u pravo umijeće u kojemu sudjeluju inženjeri, umjetnici i psiholozi. Zahvaljujući tome, banneri više nisu dosadno opterećenje stranice, već ukras koji nosi korisnu informaciju. Na našem CD-u možete pronaći zbirku 30-ak uspjelijih bannera koji mogu poslužiti kao inspiracija našim dizajnerima. Osnovni trik koji se rabi kod izrade bannera jest mogućnost njegova animiranja, gotovo je moguće napraviti mali crtani film od te grafičke trake. Banner ima osnovnu zadaću da se bori za pozornost posjetitelja i često je najatraktivniji grafički element na stranici.

Testiranje učinka bannera

Oglašivaču se preporučuje da testira učinak bannera, odnosno da utvrdi gdje mu je najisplativije postaviti oglas. Da bi dobio točne podatke, oglašivač može na svom poslužitelju postaviti analizatore prometa koji će mu točno reći odakle su posjetitelji došli na njegove stranice. Stoga je poželjno postaviti bannere na više lokacija i nakon probnog razdoblja od mjesec dana izvući zaključke o učinkovitosti svakog od njih.

Također je poželjno eksperimentirati s dizajnom bannera. Malim izmjenama na banneru moguće je višestruko povećati click rate.

Stanje u Hrvatskoj

U hrvatskom Web prostoru banneri su prije izuzetak nego uobičajena praksa. No, mada skromno, banneri niču i na našim stranicama. Cijene bannera su također tek u formiranju. Za orijentaciju možemo reći da najpopularnije stranice hrvatskog Weba bez problema postižu cijenu od oko 2500 kuna za banner na vrhu u razdoblju od mjesec dana. Sve češće se rabi i mnogo objektivnija cijena definirana prema ukupnomu broju posjetitelja. Dosad potvrđene cijene iznose oko 10 lipa (ili 1,5 centi) po posjetu. To znači da stranica koja ima dnevno 1000 posjetitelja (malo ih je takvih) mjesečno može zaraditi 3000 kuna.

Besplatno oglašivanje

Za sve one kojima je proračun prenapregnut postoje alternativni (besplatni) oblici oglašivanja. Jedan od njih je međusobna razmjena bannera. Možete ponuditi razmjenu bannera Web stranicama koje imaju približno isti posjet kao što je vaš. U svijetu ta praksa ima organizirane oblike. LinkExchange je jedan od najpoznatijih servisa sa preko 100.000 članova-siteova i pruža mogućnost ciljanog oglašivanja.

Web Ring je također oblik oglašivanja, odnosno promocije, u koji se udružuje grupa siteova vezana oko neke zajedničke teme i koji su kružno povezani jedan na drugi.

Poseban promocijski trik je dodjeljivanje nagrada drugim siteovima. Recimo da imate mali i nepoznati site. Kreirate stranicu na kojoj dnevno, tjedno ili mjesečno dodijelite nagradu nekom poznatom i posjećenomu siteu za site dana, ili čega već. Napravite zgodan logo nagrade, koji će nagrađeni site objesiti na svoju stranicu, i eto vam besplatnoga bannera. Naše iskustvo je bilo da smo dobivali barem jednu nagradu tjedno (čak i za Site godine) sve dok smo nagrade i linkove držali na naslovnici. Čim smo zbog obilja grafike nagrade prebacili na posebnu stranicu, prestali smo ih dobivati.

Dodatne informacije

Ako želite više informacija o oglašivanju na Webu, mjerenju posjeta, izradi bannera, savjeta kako se najučinkovitije oglašivati, posjetite neke od ovih stranica:

- **ClickZ** (www. clickz.com) - svakoga dana donosi novi članak vezan za oglašivanje na Webu.
- **iWORLD: Internet Advertising Report** (netday.iworld.com/IAR/) - izvrsne dnevne vijesti o Web marketingu.

Jupiter Communications - WebTrack - (www.jup.com/newsletter/webtrack/) - informacije o siteovima koji prodaju najviše oglasa (samo za pretplatnike).

- **Marketing Manager's Plain English Internet Glossary** (www.jaderiver.com/glossary.htm) - odličan rječnik namijenjen prvenstveno voditeljima marketinga koji objašnjava osnovne postavke oglašivanja na Webu kao i terminologiju.
- **Microscope Magazine** (www.pscentral.com/) - najuspjeliji se banneri biraju tjedno i detaljno se opisuje uspješnost njihova dizajna. Odlično mjesto za svakog webmastera i dizajnera da potraži inspiraciju.
- **Pawluk Pages** (www.pawluk.com/pages/sitemap.htm) - odlične stranice sa savjetima o tome kako se valja oglašivati na Webu (i kako ne valja).
- **Yahoo!** - (www.yahoo.com/Computers_and_Internet/Internet/Business_and_Economics/Advertising_on_Web_and_Internet/) - popis stranica posvećenih oglašivanju na Webu.

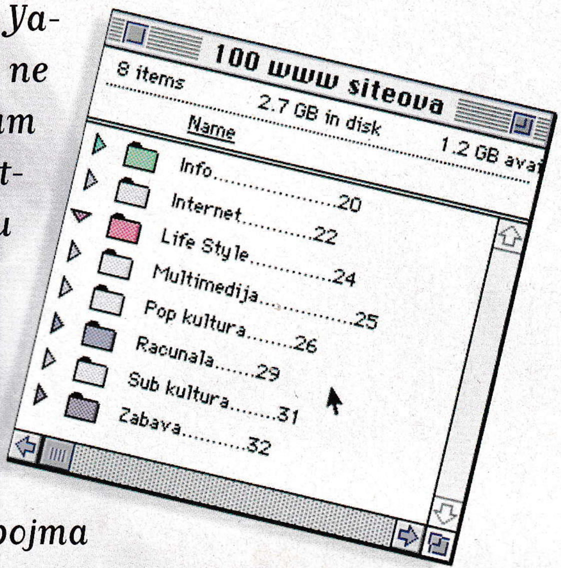
Željko Anderlon • anderlon@monitor.hr
Damir Pavuna • dpavuna@monitor.hr

Linkovi iz teksta

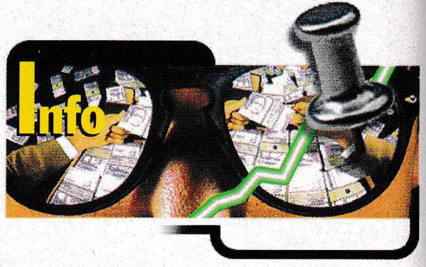
CyberAtlas • *www.cyberatlas.com*
LinkExchange • *www.linkexchange.com/*
Lycos • *www.lycos.com*
MDC • *www.mdc.hr/*
Nogomet.com • *www.nogomet.com*
Novena • *www.novena.hr*
WebTrack • *www.webtrack.com*
Yahoo! • *www.yahoo.com*

Web festival

Kako pronaći najbolje od najboljeg na Webu? Web tražilice poput Yahooa ili AltaViste ne mogu pomoći jer vam na upit nude više stranica nego ste ih u stanju provjeriti u neko razumno vrijeme. I što je najvažnije, rezultate izbacuje stroj bez duše i ukusa, koji pojma nema što je to Web estetika i funkcionalnost. Tada vam ne preostaje ništa drugo nego osloniti se na ljude koji na Webu provode dan i noć i prepustiti im se da vas vode. Sve odabrane web naslovnice možete pregledati bez priključivanja na Internet. Kako? Stavite CD u računalo i... surfajte off-line!

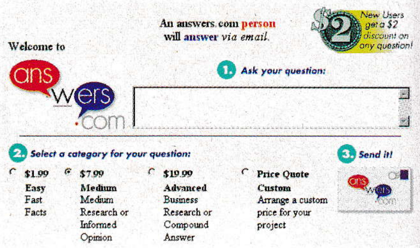

Answers.com

Baza podataka

Strašno vas zanima koliko jezika govori Papa? I vjerojatno naslućujete da bi odgovor na

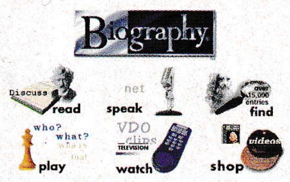
to i takva pitanja morao biti negdje na Webu, ali nemate vremena za istraživanje. E, baš zato i postoji specijalizirani servis koji će to istraživanje obaviti umjesto vas za mali honorar. Pošaljite svoje pitanje na Answers.com i detektivski nastrojeni članovi toga velikog tima pronaći će odgovor u roku od 24 sata i poslati vam ga e-poštom. Usluga će vas stajati između 1,99 dolara za laka pitanja i 19,99 dolara za ona ozbiljnija. Da biste postavili pitanje, morate se registrirati i odati broj svoje kreditne kartice. Prvo pitanje od 2 dolara besplatno je. Answers.com možete unajmiti čak za kompleksne istraživačke projekte. Na stranicama ćete naći i Random Houseov pretraživi leksikon pojmova te 100 najčešćih pitanja. Ovdje možete naći odgovor na pitanje zašto je 13 nesretan broj.

http://www.answers.com

Biography

Baza podataka

Biography nudi za pretraživanje bazu od 15.000 biografija slavnih imena iz prošlosti i sadašnjosti. Dužina članaka koju dobivate varira između 500 i 1000 znakova što zadovolja-

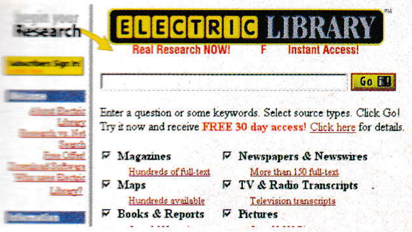
va tek elementarnu znatiželju. Na stranici ćete naći i top-listu 10 najprodavanijih autobiografija tekućega mjeseca, te pročitati njihova prva poglavlja. Ljubitelji kviza mogu jednom tjedno provjeriti svoje znanje iz opće kulture.

http://www.biography.com/

Electric Library

Baza podataka

Jeste li se ikad našli u situaciji da molite knjižničarku da još samo pet minuta ostavi otvorenu knjižnicu jer ste upravo sada pronašli ono što vas je zanimalo? Ako jeste, vjerujte,

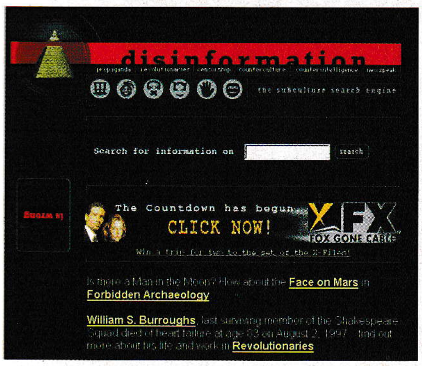
tome je došao kraj. Pomoću ovih elektroničkih stranica možete istraživati neki projekt u bilo koje doba dana ili noći bez straha da će vas netko ometati. Stranice se sastoje od pretražive baze podataka s više od 150 kompletnih novina, 2000 knjiga, 800 magazina plus goleme količine različitih karata, fotografija i rijetke literature. Uglavnom, ako spremate diplomski, doktorat ili pišete svom djetetu domaću zadaću, ovdje ćete naći dovoljno literature da uspješno obavite zadatak. Ta usluga stoji 10 dolara mjesečno ili 60 dolara godišnje. Prvih 30 dana servis je besplatan.

http://www.elibrary.com

Disinformation

Politika

Disinformation je ironičan naziv za Web tražilicu koja će vas usmjeriti tamo gdje se nalazi "točna" informacija. Urednici stranica se pitaju: "Što stvarno dobivaju gledatelji televi-

zijskih dnevnika? Vijesti? Stvarnost? Ili tek ono što mala skupina na vrhu želi da vi mislite da je stvarnost." Disinformation će vas povesti ka supkulturnim, subverzivnim i radikalnim intelektualcima i skupinama koji ne misle poput ostatka krda. Moto toga sitea jest "sve što znate je krivo" i ako se upustite ponuđenim putovima, Disinformation bi vas mogao uvjeriti da su sve vaše crne slutnje stvarno istinite, npr. da je Steven Spielberg zapravo režirao spuštanje Pathfindera na Mars.

http://www.disinfo.com

ABCNews

Vijesti

ABCNews član je izuzetno kvalitetne Starwave obitelji siteova koja između ostalih uključuje Mr. Showbiz, NBA, ESPSport i druge. Stranice nude svježe vijesti iz svijeta, zemlje (SAD), znanosti i tehnike, show biznisa, a tu je, naravno, i vremenska prognoza. Ono po

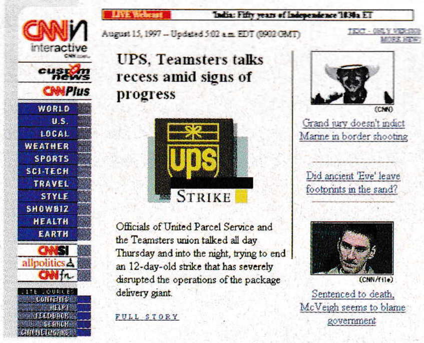
čemu su Starwave sjedišta poznati jest elegancija izvedbe i osjećaj za mjeru. Jave apleti u malom prozorčiću vrte najnovije "headline" vijesti. Te iste vijesti možete i poslušati ako imate RealAudio.

http://www.abcnews.com

CNN Interactive

Vijesti

CNN-ov se site osvježava tijekom cijeloga dana i donosi novosti iz SAD-a i ostatka svijeta istodobno kad i slavni TV kanal. Osim udarnih vijesti pronaći ćete detaljna športska izvješća, novosti iz show biznisa, tehnologije, po-

litike, prehrane, medicine i mode. Za one koji su u žurbi, a žele biti kvalitetno informirani, CNN Interactive nudi sažetak svih dnevnih vijesti. Ako na CNN-u propustite neku od svojih omiljenih emisija, npr. Computer Connection, ovdje možete naći transkript cijele emisije, a možda i poneki "streaming" video.

http://www.cnn.com/

Custom News

Vijesti

Custom News je rezultat suradnje CNN-a i Oraclea. Ono po čemu se Custom News razlikuju od većine stranica s vijestima jest mogućnost biranja profila informacija koje ćete naći na stranicama. Više ne trebate prebirati po kategorijama, već se predbilježite samo za one vijesti koje vas zanimaju. Postoji 10 osnovnih kategorija (showbiz, lifestyle, sci-tech, business, sport, US news, money, weather) i niz podkategorija koje možete uključiti ili isključiti. Za ulaz na site trebate upisati login+password (koji se dobivaju besplatno) ili dopustiti postavljanje cookija. U toku seanse možete promijeniti i vlastiti profil, kao i ime

korisnika. Ukratko, na CustomNews dobivate vijesti skrojene po vašem ukusu i s vašim imenom na vrhu stranice.

http://customnews.cnn.com/

Electronic Newsstand

Vijesti

Ako kupujete strane časopise, onda je ovo sjajno mjesto za vas jer Electronic Newsstand predstavlja najveću zbirku poveznica (linkova) na on line izdanja papirnatih magazina. Site je jednostavan za orijentaciju, odnosno pronalaženje časopisa koji tražite, a njih ima preko 2.000. Pokretački motiv autora ovako dobro uređenoga sitea leži u tome da se ovdje

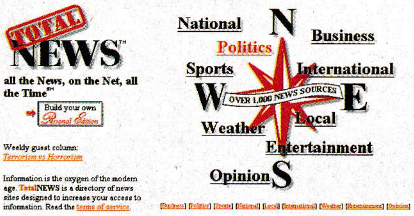
možete pretplatiti na bilo koji od ponuđenih časopisa pomoću svoje kreditne kartice. Sjajne stranice bez obzira na to jeste li raspoloženi za kupnju ili tek za razgledanje magazina.

http://www.enews.com/

Total News

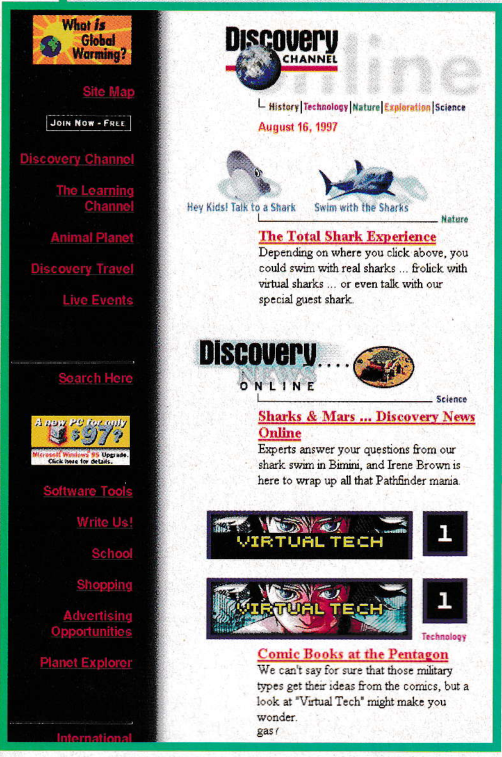
Vijesti

Total News su se dosjetili kako na originalan način doći do velikoga posjeta i zarade. Koristeći se okvirima unutar svoje stranice i, inače dobrodošlom, praksom postavljanja linkova na tuđe stranice, realiziran je site koji s lijeve strane ima okvir s linkovima, a u desnomu se dijelu pojavljuju pozvane stranice poput CNN-a, ABC Newsa i drugih. Održavanje

takvoga sitea na kojemu se nalaze najbolje svjetske stranice s novostima svodi se na mijenjanje reklama. Doista, svakojake su vragolije moguće s tim HTML-om.

http://www.totalnews.com/

Discovery Channel Online

Znanost

Ovo je online izdanje omiljeloga televizijskog kanala poznatog po odličnim dokumentarcima. Ako ste ljubitelj znanosti ili volite iz fotelje proučavati život divljine ili sudjelovati u istraživanjima teško dostupnih krajeva iz vlastite sobe, onda je to mjesto za vas. Site je golem i ako se izgubite na putu uvijek vam je pri ruci karta sitea, kao i tražilica koja će vas prečacem dovesti do onoga što tražite. Neke od stranica pravi su audio-vizualni doživljaji i zahtijevaju RealPlayer. Discovery je zabavna učionica sa stilom.

http://www.discovery.com/

National Geographic

Znanost

Ako vas ne zanima zemljopis, povijest, biologija i fenomeni znanosti, pitko i zanimljivo štivo o svijetu u kojemu živimo i njegovim čudesima kojih ponajčešće nismo svjesni, sve začinjeno prekrasnim fotografijama vrhunskih majstora objektiva, preskočite National Geographic i skoknite na neki od "adult" siteova, na kojemu fotografije možda i nisu tako naglašenoga umjetničkog karaktera, ali zato nisu ništa manje nadahnjujuće.

http://www.nationalgeographic.com

GeoCities

Besplatni servis

Mislite, dakle postojite!? U doba Interneta nije dovoljno misliti, postojite tek ako imate svoju Web stranicu. Čak i ako za takvo što

niste spremni dati niti kune, postoje dobri (i lukavi) ljudi koji će vam ponuditi mjesto za vaše Web stranice besplatno. GeoCities je najpopularnije mjesto na kojemu možete dobiti besplatnu osobnu stranicu (ali ne i stranicu za tvrtku). Osim te stranice dobivate i besplatnu e-mail adresu. Trenutno se na GeoCities poslužitelju (serveru) nalazi 865.000 korisnika smještenih u 38 različitih zajednica. Ako vam nije dovoljno prostora na Geocitiesu, pokušajte dobiti 10 MB na GeoPlusu na istom siteu.

http://www.geocities.com/

Hotmail

Besplatni servis

Hotmail je najveći besplatni e-mail poslužitelj, koji je 7. lipnja 1997. proslavio svoju prvu godišnjicu i 5-milijuntog korisnika sa @hotmail.com domenom. Otvaranje adrese je

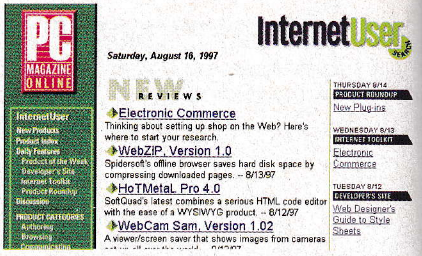
jednostavna procedura i traje nekoliko minuta. Ako još nemate adresu e-pošte, onda nemate što čekati. Ako ju imate, razmislite o pričuvnoj jer za to bi se moglo naći barem nekoliko razloga. Npr., sasvim je moguće da vaš e-mail poslužitelj padne baš tada kad hitno morate nešto poslati ili vam tek treba tajna adresa za cyber flert.

http://www.hotmail.com/

Internet User

E-zine

Još jedan ZD Netov site za koji možemo reći da je bolji od papirnatog izdanja, valjda zato jer ga rade ljudi koji odlično poznaju Internet. Site sadrži sve što treba slučajnom lutalici, ali i ozbiljnom webmasteru - vijesti, alate

te obilje temeljito opisanoga softvera koji je na raspolaganju za download.

http://www.zdnet.com/pcmag/iu/iuser.htm

Netly News

E-zine

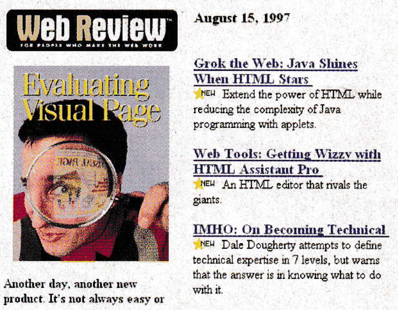
Netly News dnevno donosi jedan vrijedan tekst o nekoj temi koja ima veze s Internetom. Članci su toliko dobri da vam preporučamo redovit posjet, mada i oni neredoviti mogu nadoknaditi propušteno zahvaljujući arhivi starih članaka. Netly News će vam ponuditi pogled na Internet iz uvijek novoga i svježega kuta.

http://netlynews.com

WebReview

Mrežni magazin

WebReview je vrhunski e-zine namijenjen webmasterima. U obilju kvalitetnih članaka svaki će webmaster naći rješenje za svoj pro-

blem ili zamisao. Bilo da se radi o oživljavanju stranica Java programiranjem, dizajniranju efektnih, a ne preteških animiranih GIF-ova ili ugradnji Shockwave multimedije. U zanimljivim kolumnama pročitajte razmišljanja o tome kamo ide Web... Slučajni lutalica, nezainteresiran za HTML zapazit će tek elegantan dizajn i navigaciju, a možda će zaigrati "Unreal sites" igru u kojoj morate između 5 ponuđenih i opisanih siteova odabrati jedan koji, zapravo, ne postoji.

http://www.webreview.com/

webreference.com

Mrežni magazin

Namijenjen početnicima i webmasterima, Webreference je mjesto na kojemu možete naučiti sve o Webu i webmajstorijanju. Iskušajte

savjete o dizajnu, upotrebi i izradi animiranih GIF-ova, čudima koja možete napraviti jednostavnim JavaScript programčićima. Pročitajte što je novo na Webu ili pronađite odgovor na pitanja koja vas već dugo muče. Pretplatite se na besplatne vijesti (newsletter). Prateći Webreference bit ćete dobro obaviješteni o svim najnovijim Web tehnikama, a vaše će stranice uvijek biti barem korak ispred konkurencije.

http://www.webreference.com

Net Lingo

Rječnik

Znate li što znači "crapplet"? Sasvim beskoristan JAVA applet. NetLingo je rječnik u ko-

jemu su popisani i objašnjeni često zakučasti, a još češće smiješni termini koji se pojavljuju u informatičkom i cyber okruženju u nevjerojatnim količinama. Rječnik ima i svoju džepnu inačicu pogodnu za stalno držanje na desktopu, zlu ne trebalo.

http://www.netlingo.com

Webu, ovo je pravo mjesto. Tko su prvih 5? Netscape, Yahoo, GeoCities, Microsoft i Pathfinder.

http://www.web21.com/

Web 100

Top-lista

Ne slažete se s našim izborom 100 najboljih siteova? Pogledajte onda na Web 100 koje su najbolje ocijenjene stranice na Webu. Tko ih ocjenjuje? Možete i vi, kao i svaki posjetitelj toga sitea. Ocjene se daju u rasponu od 1 do 10, a u trenutku pisanja na prvomu je mjestu SeniorCom s ocjenom 8,65, a na 100. mjestu Roadside America s ocjenom 5,72. Rang-lista se osvježava svakih sat vremena, a svi siteovi s liste imaju i kraći opis.

http://www.web100.com/

Altavista

Tražilica

Za razliku od Yahooa! koji kreće od općenitoga prema specifičnom, AltaVista će vam odmah ponuditi one stranice koje sadrže konkretne riječi koje vas zanimaju. Nekim nevjerojatnim čudom moderne tehnike taj servis navodno prelistava milijune stranica koje se nalaze na Webu, indeksira ih, sprema u svoju bazu i pronalazi upravo ono što tražite. Zanimljivo je da servis, mada veoma popularan i posjećen, redovito ima brzi odziv. Čak i ako site ne zarađuje Digitalu značajne novce, sjajna je marketinška atrakcija i dokaz moći Digitalovih strojeva.

http://altavista.digital.com/

DejaNews

Tražilica

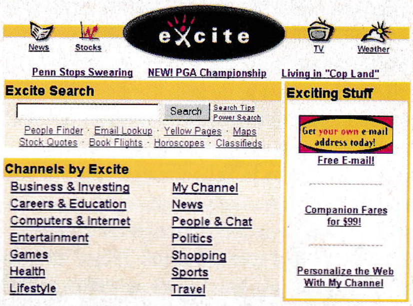
Ako želite pristupati newsgrupama preko Weba, onda je rješenje DejaNews. Ono što vam DejaNews pruža, a što ne možete dobiti nekim news programom, jest pretraživanje news grupa. Upišite ključnu riječ i DejaNews će vam pronaći sve poruke u svim grupama koje sadrže traženu riječ. S DejaNews možete odgovoriti autoru poruke te pratiti "threadove". Izbornici za pretraživanje su laki za primjenu čak i početnicima. Samo pazite, news grupe su žderači vremena.

http://www.dejanews.com/

Excite

Tražilica

Excite je počeo kao Web tražilica, a odnedavna je, u nastojanju da zadrži stare i osvoji nove posjetitelje, na stranice dodao niz zgodnih i korisnih servisa. Exciteova tražilica je u stanju pretražiti na inteligentan način 50 milijuna Web stranica. Web vodič u svom popisu sadrži 140.000 Web stranica koje nešto vrijede (hm, hm?) i 25 tisuća opisa najvažnijih siteova. MailExcite je besplatna e-mail usluga, ExcitePal je klon popularnog ICQ-a. Osim toga, Excite donosi vijesti, ima horoskop i chat, te organizira Web ture za inertne lutalice. Za svakoga ponešto (što je često - ni za koga ništa).

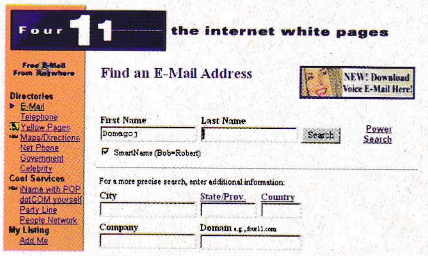

http://www.excite.com/

Four11

Tražilica

Želite poslati e-poštu starom prijatelju, ali ne znate njegovu adresu, a možda ste zaboravili i prezime. Pretraživanje adresa e-pošte

vrlo je lagano na Four11. Upišite samo ime, ili samo prezime, ili samo grad, a može i samo zemlju, ili pak sve zajedno. Što god unijeli, Four11 će naći sve vlasnike e-mail adrese koji odgovaraju vašem upitu. Pogledajte jeste li i vi na listi, a ako niste, dodajte svoju adre-

Netscape

Software

To su stranice najpopularnijega Web pretražnika (browsera) i početne stranice za sve one Netscape korisnike koji se nisu sjetili promijenit i default home page. Odličan popis pluginova.

http://www.netscape.com/

100 hot

Top-lista

100 hot je, bez obzira što ime asocira na "luda čuda bluda", site koji rangira Web stranice prema njihovoj posjećenosti, odnosno broju "hitova" koje site primi. 100 hot to mjeri snimajući promet na najvažnijim točkama Interneta. Osim apsolutne liste tu ćete naći i liste 100 najposjećenijih siteova u 25 različitih kategorija (od Games do Adult sadržaja). Na jednoj takvoj listi, u "Trevel" kategoriji, pronašli smo i jedinoga hrvatskog predstavnika - Istra.com (čestitke kolegama!). Dakle, ako želite znati koje su najpopularnije stranice na

su i upišite svoje afinitete, čime ćete pomoći drugima da lakše dođu do vas.

http://www.four11.com/

Lycos

Tražilica

Lycos je jedna od najvećih tražilica na Netu. Uz usluge pretraživanja, Lycos ima i svoj vlastiti indeks prepun dobro opisanih i ocijenjenih Web stranica. Posebnost Lycosa je mogućnost da pronađe samo zvukove, slike ili pak samo osobne stranice.

http://www.lycos.com/

Yahoo!

Tražilica

Yahoo! je prva i najslavnija Web tražilica koju su pokrenula dva studenta još u ona pradavna Internetova vremena (1993. godine) kada

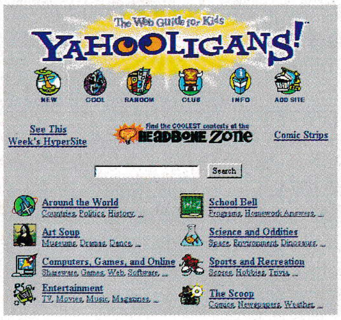
je cjelokupni Web adresar stao na jedan listić papira i brojao stotinjak adresa. A onda je krenulo... Danas je Yahoo! najpopularniji Web adresar u kojemu sve počinje od 14 osnovnih kategorija koje se dalje granaju do u beskraj. Također postoji specijalizirani Yahoo! za neke od zemalja svijeta kao i neke američke metropole. Ona dva studenta-osnivača nisu nikad diplomirala, ali su zato postali dolarski milijunaši.

http://www.yahoo.com/

Yahooligans!

Tražilica

Yahooligans! je Yahoo! za djecu. Ako imate dijete ili se takvim ponekad osjećate ili stvarno jeste dijete, onda počnite svoje šetnje Webom odavde. Tako ste sigurni da nećete naletjeti na dosadne teme koje odrasli traže - politika,

znanost i umjetnost i gole tete. Ovdje je sve prilagođeno dječjoj dobi.

http://www.yahooligans.com/

Family Planet

Mrežni magazin

Nikada niste pomislili da vam treba roditeljsko savjetovalište dok vam klinac nije ispljuvao cijeli doručak na čisto odijelo. Dva odijela kasnije, kad stignete na posao, logirajte se na

Family Planet - pametno dizajniran i potpun izvor podataka za roditelje. Te sjajne Web stranice imaju dnevne novosti, ideje za igre, chat za razmjenu roditeljskih iskustava, savjete stručnjaka (indeksirane po temi) - sve je tu.

http://family.starwave.com/

Learn2.com

Mrežni magazin

Dakle, ovdje ćete naći gotovo svaki mogući savjet koji vas dosad nije naučila vaša mama, škola, ulica... Savjeti su tematski razvrstani u

13 kategorija od "Look Sharp" do "Technowise". Sadrži vrlo detaljne i duhovito ilustrirane upute kako obrijati noge, svezati kravatu ili priključiti SCSI uređaj na računalo.

http://www.learn2.com/

Match.com

Mrežni magazin

Match.com je pravo mjesto za one koji žele mirno, iz svoje fotelje, potražiti princa (ili princezu) na bijelomu konju. Taj on-line klub

usamljenih srdaca vrlo je decentan, pravo mjesto za staromodno udvaranje. Besplatno se registrirajte za 10-dnevno članstvo, napravite vlastiti profil s fotografijom (ili bez nje) i bacite se u potragu za "srodnom dušom" koju možete anonimno kontaktirati. Jedini uvjet za ovo ugodno druženje jest punoljetnost i mjesečna članarina koja može iznositi od 7,95 pa do 12, 95$. Ugodan vam flert!

http://www.match.com

Parent Soup

Mrežni magazin

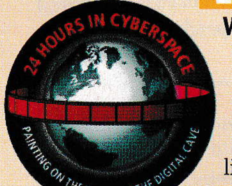
ParentSoup je site koji se trudi da od vas napravi boljega roditelja, a od vašega djeteta boljega sina, tj. kćer. Tu su savjeti, mjesta za razgovore između roditelja, roditelja i savjet-

nika, informacije o razvodu, zabranama, usvajanju... Uza sve to, možete pretražiti i bazu članova u kojoj ćete naći podatke o roditeljima koje zanimaju slične teme kao i vas. Ništa na svijetu nije ljepše od zajedničke depresije.

http://www.parentsoup.com/

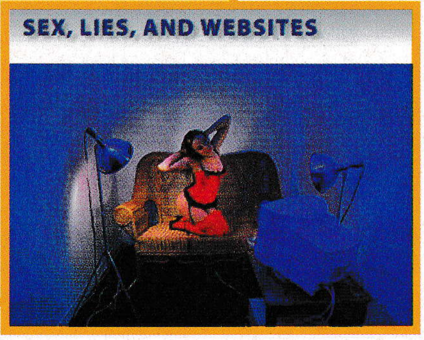
24 Hours In Cyberspace

Web događaj

8. veljače 1996. godine 150 najboljih svjetskih fotografa i novinara raštrkalo se širom svijeta i svaki je napravio po jednu reportažu. Svi materijali su skupljeni, lijepo organizirani i još bolje dizajnirani. Rezultat je jedinstvena Web knjiga o životu jednoga dana našega planeta promatranog iz različitih perspektiva i civilizacija. Izuzetan pothvat koji odiše romantizmom i pionirskim oduševljenjem. To je jedini "mrtvi" Web site u našemu izboru Top 100.

http://www.cyber24.com

Swoon

Mrežni magazin

Swoon je e-zine za ljubav i seks (bez droge i rock'n'rolla). Podnaslov mu glasi "dating-mating-relating". Ako preko Interneta želite pronaći partnera za romancu ili cyber seks, čuti prijateljski savjet ili se pridružiti nekoj

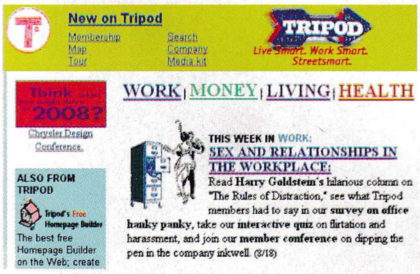
trač (chat) partiji, to je mjesto za vas. Kad je ljubav u pitanju, horoskopi su važna stvar i, naravno, ovdje su. Ako ste zaljubljeni u svoga šefa (ili šeficu), tu ćete pronaći dobre savjete kako uspješno održati romantičnu vezu u uredu. Što da vam pričam, ako je l'amour u pitanju i tražite razumijevanje, utjehu ili srodnu dušu, upišite ovaj URL.

http://www.swoon.com

Tripod

Mrežni magazin

Tripod su Web stranice namijenjene prije svega onima koji se tek počinju probijati kroz život. Moto Tripoda je "Live smart. Work sma-

rt. Streetsmart." Osim izuzetno zanimljivih članaka čije teme su, npr., kako flertovati u uredu ili useljavanje kod svoga najmilijeg, ovdje možete dobiti besplatni prostor za svoje Web stranice kao i besplatni e-mail. Nema potrebe da dužimo, posjetite site, neće vam biti žao.

http://www.tripod.com/

Women's Wire

Mrežni magazin

Women's Wire je site koji rade i uređuju isključivo žene i namijenjen je prvenstveno že-

nama. Stranice nude obilje informacija o temama od zdravlja do poslovnih savjeta. Na jelovniku se nalaze profili slavnih žena, horoskop, kolumne o karijeri, seksu i novcu i, naravno, neizbježna ženska "zanimacija" - tračevi. Stranice su iznimno dobro posjećene, o čemu svjedoči poveća količina bannera. Mi smo na naslovnici izbrojili čak sedam. Ako niste žensko, svejedno ćete naći zanimljivoga štiva. Izvrstan i pitak dizajn uljepšat će vam konzumaciju tih stranica

http://www.women.com/

Expedia

Putovanja

Expedia je Microsoftov site namijenjen prvenstveno turistima i putnicima. Stranice su prepune korisnih savjeta i informacija upakira-

nih u izvanredan dizajn. Ako se koristite ActiveX kontrolama, možete pogledati panoramu Grand Canyona, a zatim pomoću "Expedia Travel Agenta" rezervirajte kartu i pogledajte sve uživo. Expedia će vam pronaći i rezervirati sobu u hotelu, ponuditi kartu grada i znamljivosti u njemu. Možda je vrijeme da odbacite svoje prašnjave Michelin i Bedecker vodiče.

http://expedia.msn.com/

City.Net

Turistički vodič

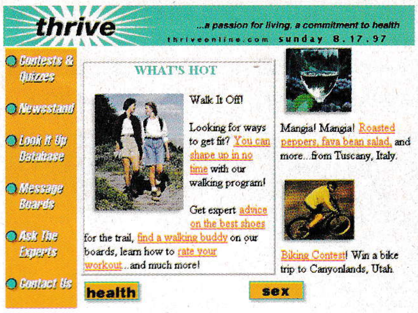
City.Net je odličan Exciteov servis za sve one koji putuju svijetom. Piknite mišem na kontinent, piknite na državu u koju putujete i krenite u upoznavanje. Ako je grad malo veći, dobre su šanse da je ovdje predstavljen. Sve što vam je potrebno na putu možete ovdje naći ili obaviti - rezervirati hotel ili prijevoz, saznati kakvo je vrijeme, pronaći plan grada i još štošta, a ako vam ni to nije dosta, onda slijedite lokalne linkove (valjda razumijete lokalni jezik).

http://www.city.net

Thrive

Zdravlje

Mrežni časopis Thrive ima podnaslov "strast za životom i predanost zdravlju" i ponajbolji je site za pitanja zdravlja. Glavne teme su zdravlje općenito, kako postići kondiciju i ostati

u kondiciji, prehrana, seks i aktivnosti u prirodi. Sve što vam treba da živite zdravo i punim plućima. Sadržaj se mijenja dnevno.

http://pathfinder.com/thrive/

Your Health Daily

Zdravlje

Dnevne vijesti o zdravlju i medicini. Dizajn i navigacija identični su kao i kod Computer News Daily, dakle asketski skromni, no količina je korisnih informacija zato izdašna. Your Health Daily kreiraju autori okupljeni oko New York Times Syndicatea. Članci su kategorizirani u 23 najčešće bolesti suvremenoga čovjeka, od zubobolje do aidsa. Nadamo se da vam informacije s toga sitea neće trebati, ali dobro je znati gdje ih možete pronaći.

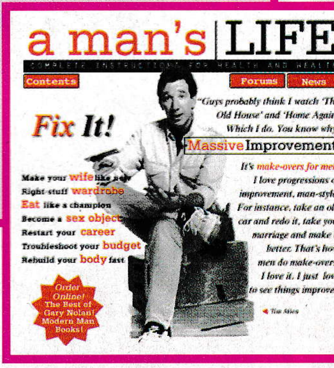
http://nytsyn.com/med/

Man's Life

Mrežni magazin

Man's Life je magazin za muškarce koji rado čitaju žene i pri tome se od smijeha valjaju po podu. On bi trebao podučiti "jaču" i "ružniju" polovicu Internetove populacije kako živjeti muški i sa stilom. Radi se o pravoj muškoj enciklopediji koja se dnevno osvježava, a tematika ide od zdravlja i kondicije pa do kućnih popravaka. Između ostalih tema tu ćete pronaći utješni članak o vječitoj muškoj dilemi - kolika je dovoljna dužina ... znate već čega.

http://www.manslife.com

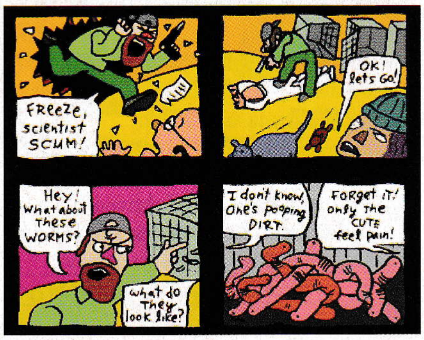

40k Miracle Monthly

Multimedija

Ne bi čovjek mogao zamisliti što se sve može natrpati u pišljivih 40 kilobajta da nije toga sitea. Igre, stripovi, multimedija i još tristo čuda, a sve po već spomenutih i teško zamis-

livih 40 kila. Dobro, sad, mora se priznati da učestalost izlazaka novih brojeva i nije nešto (do sada ih je izašlo tek 6), ali znate kako se kaže: sve što vrijedi ili kratko traje ili brzo

prođe ili pak rijetko izlazi. Samo još jedna napomena - da biste uopće ušli na site, trebate imati Shockwave plugin (i pretražnik i modem i ...).

http://www.40kmiracle.com/

Audio Net

Multimedija

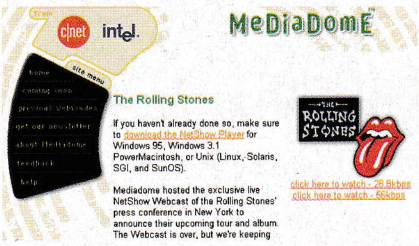
Danas bacite radio kroz prozor, jer samo na AudioNetu možete pronaći 175 radiopostaja duž cijele Amerike. Osim živih emisija možete preslušati materijale sa preko 1000 kompletnih CD-a koliko ih AudioNet ima u svojoj digitalnoj RealMedia riznici. AudioNet se može i iznajmiti za emitiranje specijalnih programa kao što su novinske konferencije ili koncerti. Kad vam dojade normalne radiopostaje, prebacite se na policijski kanal ili kanal kontrolora leta.

http://www.audionet.com

MediaDome

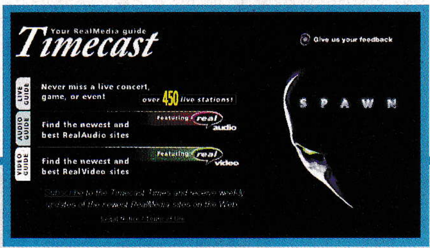
Multimedija

MediaDome novi c|netov multimedijski site koji svaka dva tjedna nudi novu epizodu, ili kako oni kažu "Webisode", u kojoj posjetitelj postaje sudionikom interaktivnoga događaja i prestaje biti pasivnim promatračem. Epizode su načinjene uz pomoć vrhunske tehnologije,

a protagonisti su vodeći glazbeni umjetnici, zvijezde filma i junaci stripova. Film, muzika i strip? Plus računala i Internet? Yesss, to je nešto za naš primitivni ukus.

http://www.mediadome.com/i

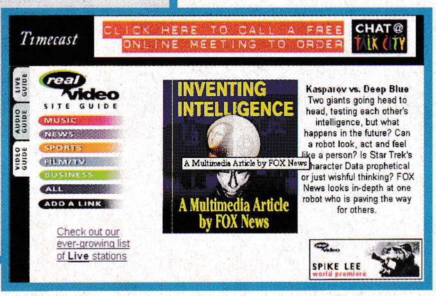

Timecast

Multimedija

Timecast je najbolji vodič kroz svijet RealMedije. Stotine siteova širom Weba koji nude RealAudio i RealVideo zapise ovdje su popisani i kategorizirani. Tri su osnovne formalne kategorije: Live, Audio i Video, a one su opet podijeljene u više sadržajnih kategorija. Najstarija audiosekcija je, naravno, najveća, točnije rečeno divovska je. Ukratko, niti jedan radioprijamnik niti televizor ne lovi toliko postaja koliko ih ovdje možete pronaći.

http://www.timecast.com

On the Air

Multimedija

Svijet nikad nije bio "globalnije selo" nego danas. Koliki domet ima vaš FM prijamnik? 10-20 km. A vaš PC? Neograničen! Na On the

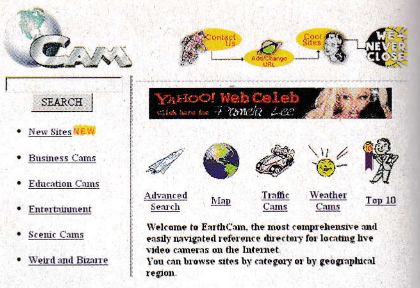
Air siteu možete trenutno pronaći 377 radiopostaja. Izaberite neku i slušajte, very live... Ovdje će svatko pronaći nešto za sebe (rock, country, jazz, dance...). Slušajući u pozadini vama drage pjesme nastavite lutanje po Internetu. Estetika sitea je funkcionalna i oku ugodna. I još riječ upozorenja: slušanje radija preko Interneta vrlo je zarazno i može vam se desiti da zaboravite da pritom nemilosrdno trošite telefonske impulse.

http://ontheair.com/

EarthCam

Web kamere

Jeste li znali da je cijela Zemljina kugla prošarana bezbrojnim Web kamerama? Recite koji dio svijeta vas zanima i izravno s ovoga sitea otiđite tamo. Zanima vas kakvo je vrijeme u Dublinu, kakav je pogled s Empire State Buildinga? Kamere postoje na cestama, raskršćima, plažama, u birtijama, privatnim stanovima, čak su skrivene i u WC-ima. EarthCam ima odlično organiziran i ažuran popis postavljenih kame-

ra. Tu je i Top 10 najboljih kamera. Ovaj je site potvrda ostvarenja Orwellove more - samo što ste baš vi Veliki brat koji motri na sve i svakoga.

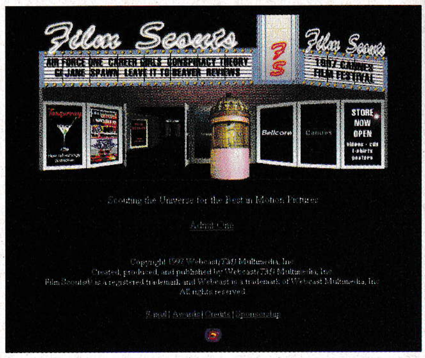
http://www.earthcam.com/

Film Scouts

Film

Film Scouts je najbolja kinodvorana na Webu. "Uđete" u kino, odaberete dvoranu u kojoj se prikazuje ono što vas zanima i tu je sve: recenzije filmova, intervjui s autorima, komen-

tari i, naravno, isječak iz filma, no kako oni znadu biti poveći (obvezno nekoliko megabajta), najčešće ćete se zadovoljiti slajdovima. Tek izašli hitovi obrađeni su vrlo temeljito, a odavde možete skočiti do značajnijih filmskih festivala, npr. na onaj u Cannesu ili Sundance Film Festival. Jedna preporuka: odmah na ulazu odaberite film koji vas zanima jer će sigurno stići dok vi obiđete dvorane i pregledate sve što vas zanima. Kokice su dopuštene.

http://www.filmscouts.com/

Hollywood Online

Film

Ako je Hollywood celuloidna svjetska prijestolnica, onda je HOL njezin mrežni odraz u ogledalu. Sve što se dogodilo, što se upravo događa ili što će se tek dogoditi u toj tvornici snova dostupno je

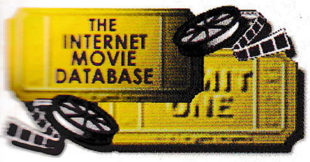
na klik ili dva vašega glodavca. Ovo pravo more informacija i multimedijalnih sadržaja posvećenih filmu, mjesto je koje svaki movie-freak mora imati u svom bookmarku ako želi biti upućen u najnovija zbivanja.

http://www.hollywood.com

Internet Movie Database

Film

Ne možete se sjetiti tko je glumio Sick Boya u "Trainspotingu" ili tko su scenaristi filma "Tko pjeva zlo ne misli"? Na ta i mnogo teža pitanja odgovore možete pronaći u Internet Movie Database.

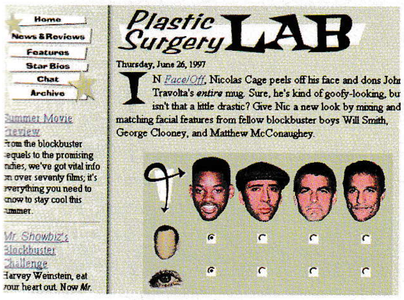
Ako film koji tražite ne nađete ovdje, vjerojatno ga nećete naći nigdje drugdje. IMDB sadrži bazu informacija o 80.000 filmova i oko milijun (da, 1.000.000) filmografija. Ako ste i vi u vječitoj dilemi što uzeti kod svoga videotekara, pogledajte najprije listu 250 najbolje ocijenjenih filmova. Tko je ocjenjivao filmove? Ovog puta ne usamljeni kritičari, već lutalice po Internetu, i to tisuće njih.

http://www.us.imdb.com

Mr. Showbiz

Film

Na Webu ima priličan broj stranica posvećenih show biznisu, a najbolje su Mr. Showbiz. Redovite su, informativne, ugodno dizajnirane, zabavne... Samo da provjerite što ima novo na naslovnici treba vam 10-ak minuta, a

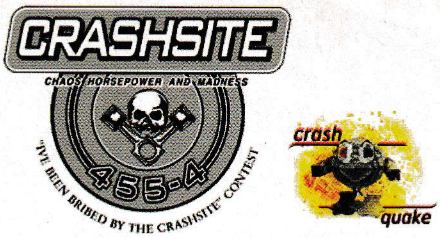
tu je još gomila neodoljivih poveznica (linkova) u glavnom izborniku. U Star Biosu možete naći podatke o stotinama najslavnijih glumaca, glazbenika, režisera, pisaca, športaša... - prava enciklopedija show biznisa. U Plastic Surgery Labu možete klonirati čudovište kombinirajući dijelove lica pojedinih zvijezda. U rubrici Water Cooler svaki dan se postavlja novo anketno pitanje poput ovakvih: "Jesu li muškarci svinje?" ili "Je li Cybersex jednak pravoj nevjeri?"

http://www.mrshowbiz.com

Crashsite

Mrežni magazin

Ako idete na Crash site, vežite se jer nikad ne znate na što biste mogli naletjeti. To nije nježan i lagan site. Šaljivo optimistični webmaster ponekad će vam na članak zakvačiti QuickTime filmić od nekoliko megabajta. No, tekstovi su toliko provokativni, da ne ka-

žemo bezobrazni, da im ne možete odoljeti. Svjetonazor toga sitea ide od lagane skepse do potpune negacije svega tradicionalnog, a njegov će osvježavajući cinizam ponovno uspostaviti balans u vašemu mentalnom sklopu, osobito ako ste previše nadobudni i skloni idealizmu. S druge strane, uvijek možete zamoliti nekoga da vas snažno ispljuska po licu.

http://www.directnet.com/Crash/

Edrive

Mrežni magazin

Još jedan klonirani Mr. Showbiz, no kako je uzor dobar, takvi su i replikanti. Entertainment Drive je relativno nov na Webu, ali broji više od milijun registriranih korisnika. Između ostalog, Edrive nudi prijenose dodjela

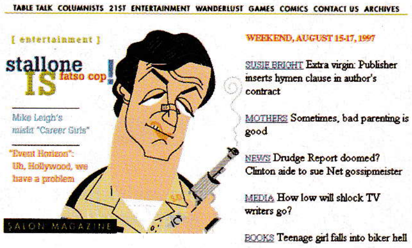
Oscara, Emmya i Tonya preko Weba. Pogledajte špice najnovijih filmova, pročitajte intervjue s vašim omiljenim zvijezdama, od Micka Jaggera do Toma Hanksa.

http://www.edrive.com

Salon

Mrežni magazin

Salon Magazine je odličan kulturnjački e-zine nastao pod pokroviteljstvom Adobea i Bor-

ders Booksa. Dnevne kolumne, članci i intervjui posvećeni su medijima, glazbi, filmu, stripu, literaturi, a nisu im strane niti profane stvari poput igara i Java križaljke. Naravno, sve to dolazi sa stilom. Obilna produkcija tog intelektualnog šti-

va može vas obeshrabriti, no polako, nemojte odmah pobjeći. Proučite ovo mjesto temeljitije, jer se isplati.

http://www.salon1999.com

Stale

Mrežni magazin

Humoristični e-zine koji će vas zabaviti bar jednom, budući da je, izgleda, prestao redovi-

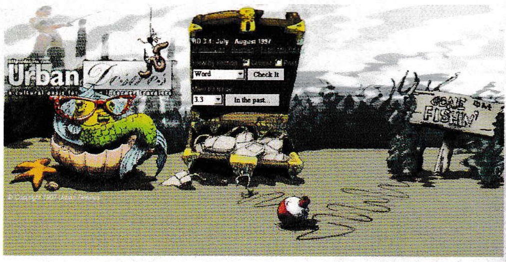
to izlaziti. Vjerujemo da će vas zabaviti šale o Billu Gatesu, Windowsima i ostalim umotvorinama poznatoga nam Microsofta, a ako ne, uvijek možete otići na www.microsoft.com i klanjati se velikomu magu.

http://www.stale.com/

Urban Desires

Mrežni magazin

Urban Desires je urnebesno dobar e-zine. Uvijek "hip", nudi na jednomu mjestu sve što bi tipičnog obitavatelja tipične metropole moglo zanimati: najnovije tehnološke igračkice, seks, glazba, prežderavanje, izlasci. Onako iznebuha izdvajamo intervju s Marcelom,

majmunčićem iz hip-serije "Friends", u kojemu saznajemo da je Marcel napustio seriju zato što producenti nisu prihvatili prijedlog

Amazon Books

Knjige

Amazon Books je najveća Internetova knjižara koja na svojim virtualnim policama drži preko 2,5 milijuna naslova spremnih za prelistavanje i kupnju. Prošećite knjižarom i klikom na miša prebacite ono što vas zanima u košaricu, a kad ste gotovi izvadite svoju kreditnu karticu i upišite njezin broj. Kroz nekoliko tjedana eto vama poštara s knjigama. Može i brže, ali puno više stoji. Da biste vi še i veselije kupovali, Amazon books vam izdašno pomaže da dobijete što više informacija o ponuđenim knjigama.

http://www.amazon.com/

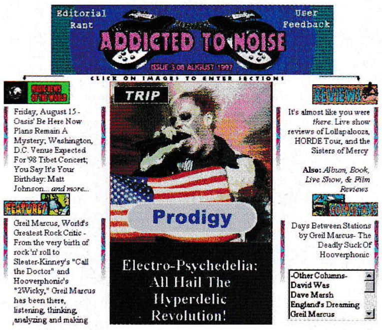
njegova menadžera da majmun bude središnji lik serije i da se zove "Monkey's Friends". Stranice su melem za oči i klize bolje od automobila na ledu. Da biste bili sigurni da ne lažemo, provjerite...

http://desires.com

Addicted To Noise

Glazba

Ne, ne radi se o oficijelnomu siteu aerodromskih službenika! Addicted To Noise je pokrenuo još davne 1994. godine bivši novinar Rolling Stone magazina Michael Goldberg. ATN

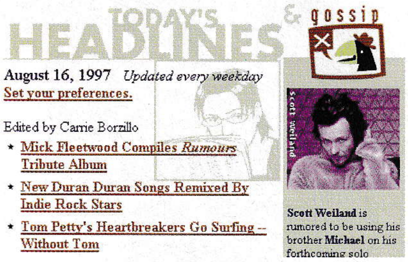
su isključivo mrežne glazbene novine u kojima možete naći vijesti i informacije iz glazbene industrije koje su znatno zabavnije i autoritativnije nego u većini sličnih papirnatih izdanja. Osim zanimljivoga štiva, site nudi i sasvim osebujan Web doživljaj jer se služi HTML kodom i raspoloživim pluginovima do krajnjih granica izdržljivosti.

http://www.addict.com

All Star

Glazba

ALL Star je glazbeni magazin koji će vam svakodnevno ponuditi vijesti, intervjue, tračeve, kao i recenzije najnovijih izdanja iz glazbenoga svijeta. Sve to znade biti popraćeno

zvučnim ilustracijama. Osim glazbenih sadržaja All Star se znade osvrnuti i na neke druge medijske zanimljivosti, kao npr. Xenin kult, koktele slavnih, gay scenu i slično. Stil pisanja je ponekad zahtjevan, ali općenito vrlo kvalitetan. Ako vam se svidi sadržaj stranica, možete zatražiti pretplatu i dnevni će vam se obrok vaših glazbenih novina dostavljati e-poštom.

http://www.allstarmag.com/

All-Music Guide

Glazba

AMG je glazbeni projekt koji sadrži bazu od preko 200.000 albuma pretraživih po izvođaču, albumu ili naslovu pjesme, a sadrži recenzije albuma, ocjene, biografije i diskografije izvođača, linkove na relevantne siteove, glazbene novitete... Dizajn je prilično asketski, ali funkcionalan. Ovdje ćete, vjerujemo, pronaći svako ime koje vam padne na pamet. Na žalost, ne i ono najatraktivnije - RealAudio ilustracije.

http://205.186.189.2/amg/music_root.html

CDNow

Glazba

Za svakoga ljubitelja glazbe i potrošača to je jedan od važnijih siteova na Netu. Zahvaljujući tome što je to dućan kojemu očito dobro ide, dobili smo i izvanrednu glazbenu enciklopediju. CD Now diči se impresivnim brojevima - 155.000 albuma, 35.000 videokaseta, 150.000 zvučnih primjera. Kupovanje (ili tek razgledavanje) pravo je zadovoljstvo, izbor nevjerojatan, a o izvođaču i albumu možete naći sve podatke koji bi vas mogli zanimati: biografiju, diskografiju, popis svih pjesama s albuma, njihovo trajanje, RealAudio primjer od 30-ak sekundi, ocjenu, ilustraciju, recenziju, vezu na Ultimate Band List i, što nije najmanje važno, povoljnu cijenu. Za kupnju treba te tek neku od kreditnih kartica.

http://cdnow.com

Music Boulevard

Glazba

Ako volite glazbu, a mrzite prenatrpane trgovine i trgovce koji vam ne dopuštaju da preslušate ono što vas zanima, recite im zauvijek

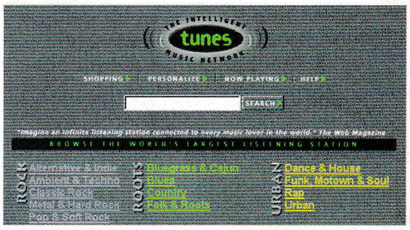
zbogom i skoknite na Music Boulevard. Između 150.000 naslova (vau!) sigurno ćete pronaći nešto čemu nećete moći odoljeti, a tada se isprsite s kreditnom karticom i čekajte poštara. Albume možete pretraživati po naslovu, nazivu izvođača ili nazivu pjesme. Ako niste raspoloženi za dućan, možete prelistati najnovije glazbene vijesti.

http://www.musicblvd.com/

Tunes.com

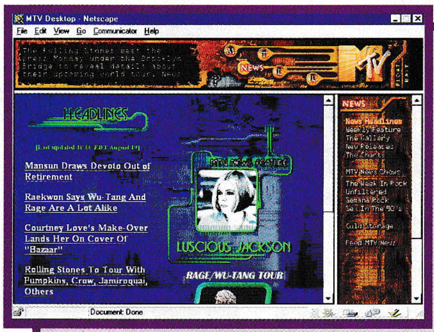
Glazba

Zamislite jukebox beskrajnoga repertoara dostupan svim ljubiteljima glazbe na svijetu. Kao najveći glazbeni dućan na Internetu, Tunes.Com ima bazu sa 163.000 izvođača i vrtoglavim milijunom pjesama od kojih se 200.000 može nakratko čuti s RealAudiom. Site je također oboružan snagom sugeriranja - trebate ocijeniti druge albume kako bi računalo odredilo vaš ukus i ponudilo vam stvari koje bi vam se mogle svidjeti. Tu je glazba koju su odabrali slavni (Carlos Santana, Bill Clinton, Steve Young...), informacije o sastavima iz All Music Guidea i nešto što pravi glazbeni dućan ne može ponu-

diti - šaljite glazbu svojim prijateljima kroz e-poštu. Jedini nedostatak je ovisnost o frameovima, što ponekad otežava lutanje po virtualnim odjeljcima.

http://www.tunes.com

MTV

Glazba

MTV Online, baš kao i sam televizijski program, definira novi stil i nešto što se zove MTV kultura. Zaboravite standardnu navigaciju. Vaš se pretraživački prozor sužuje na VGA format (640x480 piksela) i ne možete ga niti smanjiti, niti povećati. Java appleti će vam živahno treptati pred očima. Ako vas zanima kako izgleda vrhunska Web tehnologija u praksi, ovdje ćete to naći. Webmasteri mogu ovdje potražiti inspiraciju ili tek zaplakati zbog vlastite nemoći da naprave nešto slično. Jedini problem s MTV Online jest u tome da je ispred svoga vremena. Naime, količine materijala ponuđenoga za download zahtijevaju mnogo brže linije od postojećih. Sve je teško - obilje grafika, Java apleti, zvučne i videoilustracije. Ali ako volite MTV on TV, voljet ćete i MTV Online.

http://www.mtv.com/

Ultimate Band List, The

Glazba

Ultimate Band List je, kako samo ime kaže, konačna i najveća lista rock and roll izvođača. Ili jednostavnije, UBL je nešto kao Yahoo! specijaliziran isključivo za glazbu. Osim stranica o svakoj zvijezdi, ovdje ćete pronaći po-

pis zanimljivih radiopostaja, vijesti, online glazbena zbivanja, npr. kad vaša omiljena rock & roll zvijezda dolazi na taj i taj chat.

http://www.ubl.com/

ESPNet SportsZone

Šport

Iako je to tipičan američki športski site s glavnim športovima kao što su baseball, NFL,

NBA, ovdje možete naći informacije o europskom nogometu, tenisu i automobilizmu. Iva Majoli i Goran Ivanišević ponekad se mogu naći na naslovnicama.

http://espnet.sportszone.com/

RETE!: The International Soccer Page

Šport

Rete! je jedan od rijetkih neameričkih siteova u TOP 100, ali vjerojatno samo zato jer Ameri za europski nogomet ne mare previše. Posebnost i glavna atrakcija ovoga skromno dizajniranog sitea je obilje (stvarno obilje) sni-

maka golova postignutih širom europskih igrališta. Ovdje možete pronaći i pogledati zgoditke Šukera, Jarnija, Bokšića i drugih. Na žalost, ne radi se o Real Videu već o QuickTimeu, odnosno AVI filmićima koje najprije trebate skinuti i tek onda pogledati. Dužina im je oko 600-700 kB i traju oko 5 sekundi. Osim ove osnovne atrakcije, pronaći ćete sve važnije rezultate europskoga nogometa te osnovne podatke o svakomu klubu i igraču.

http://www.tin.it/rete/

Comic Strip, The

Strip

To je site za ljubitelje stripa. Ako osim kave za uspješan početak dana trebate i tablu stripa, odaberite s ove stranice neki od dvadesetak ponuđenih. Zbirku nudi United Media a

stripovi se inače objavljuju u brojnim američkim časopisima. Među njima se nalaze prastari "Alley Oop", "Nancy" i "Tarzan" te klasici poput "Peanutsa" i "Marmaduke". Od novijih tu su "Rose is Rose", "Arlo and Janis" i "Jump Start", a najslavniji u kolekciji je asocijalni inženjer Dilbert sa svojim psom. Stripovi su laki za download (oko 20 kB), ali je zato kvaliteta grafike tek zadovoljavajuća. Većina se stripova mijenja dnevno.

http://www.unitedmedia.com/comics/

ArtDaily

Umjetnost

ArtDaily je mrežni dnevnik za likovnu umjetnost. Osim svježih vijesti ovdje možete pronaći golemu listu galerija i muzeja te popis svih značajnijih izložbi u svijetu. Mada je nas-

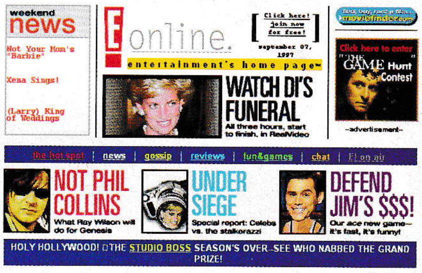
lovnica skromna izgleda, ono što ćete naći iza nje moglo bi vas ugodno iznenaditi.

http://artdaily.com/

E! Online

Zabava

"E" iz naslova sitea dolazi od "Entertainment" i time je naznačeno ono čime se on bavi. Tu možete pronaći informacije o svim važni-

jim događanjima u show biznisu i oko njega. Mr. Showbiz se bavi sličnom tematikom i očito je da su ta dva sitea oštri konkurenti. Sve dobro s jednoga sigurno ćete naći i na drugom, a razlike su tek u nijansama. To ujedno znači da su oba odlična.

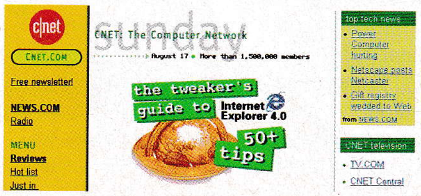
http://www.eonline.com

CNET

Mrežni magazin

Computer Network ili C|net je online imperija, nešto poput ZD Neta, samo što CNET nema tiskanih izdanja. C|net mama je porodila

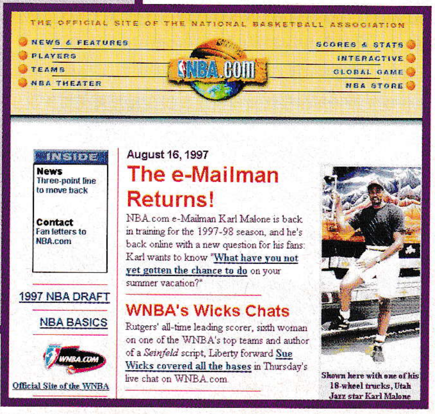

NBA

Šport

Ako volite šport, onda sigurno obožavate NBA košarku. Ako ne volite šport, još uvijek biste mogli reći "I love this game". Kako god bilo, dok traje košarkaška sezona, na nba.com ćete naći uvijek zanimljive vijesti. Kao i sve ostalo vezano za NBA, i ovaj službeni site je vrlo visok. Vrlo visoke kvalitete.

http://www.nba.com/

neke od najboljih siteova koje ćete prepoznati po žutoj traci na lijevoj strani - News.com, Download.com, Shareware.com, Gamecenter.com i druge. Site pruža uobičajenu ponudu tipičnu za Web stranice koje se bave računalnom tehnologijom - recenzije hardvera i softvera, komentare, tematske rasprave, savjete. Osvježava se dnevno i ima istu energiju i modernistički pristup kao i Hotwired, ali bez elitizma i zbunjujućega grafičkog dizajna.

http://www.cnet.com/

PC Computing

Mrežni magazin

PC Computing je izvanredan informatički časopis, mnogima najmiliji. Web stranice su barem jednako dobre kao i časopis. Najpoznatije stranice su "1001 Best Downloads", "1001 Best Web Sites" i "1001 Internet savjet".

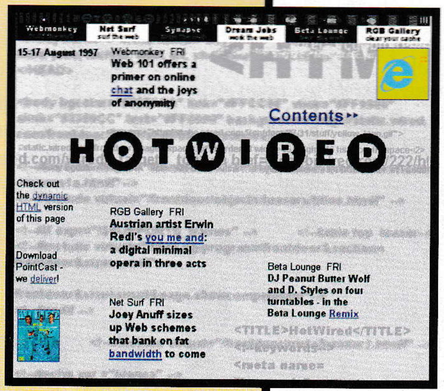
Osim toga, tu su prikazi najnovijega softvera i hardvera, različiti tematski članci, "Inter.net" rubrika, a o čemu drugom nego o Internetu, te još stotine drugih zanimljivosti. Sve je to složeno u ležeran i dobro organiziran dizajn.

http://www.pccomputing.com

HotWired

Mrežni magazin

HotWired je elektroničko izdanje nezaobilaznoga i kultnoga magazina Wired koji neki drže biblijom digitalne kulture i za koji morate reći da ga čitate, pa makar i lagali. Jednako kao i papirnato izdanje, HotWired je prava vizualna atrakcija, a bogme ponekad i atak na vaše oči. Sadržaj se osvježava dnevno, ali nije organiziran u stroge rubrike tako da ne možete predvidjeti što vas očekuje. Provokativan, iako ponekad odveć samoljubiv site.

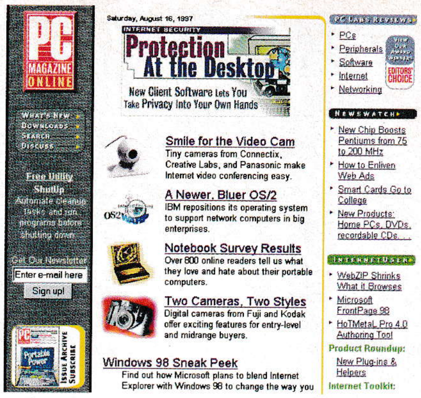

http://www.hotwired.com

PC Magazine

Mrežni magazin

Ako imate tu "sreću" da vam je jedina veza sa svijetom prašna cesta prema Donjim Primudovcima i priključak za Internet, evo zgodnoga načina da dođete do svoga primjerka PC Magazina, jednog od najpopularnijih računalnih časopisa uopće. Gotovo sve iz njegove papirnate inačice možete pronaći ovdje, uz dodatak dnevno svježih vijesti, Site of the

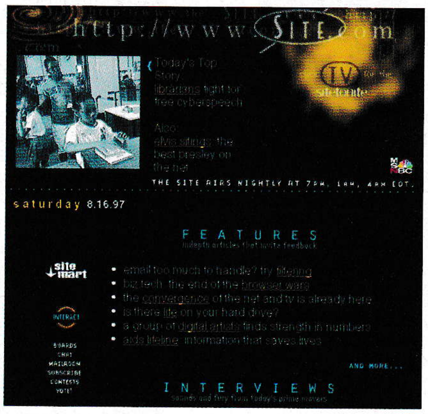
Day i Site of the Week, te poznatih PC Magazine Utilitiesa. A da ne spominjemo financijsku isplativost i ekološku prihvatljivost ovakvoga pristupa željenim informacijama.

http://www.pcmag.com

The Site

Mrežni magazin

Usprkos svomu bezličnom nazivu, ove odlično dizajnirane Web stranice zaslužuju vašu pažnju i što je moguće redovitiji posjet. Mada su posvećene računalima, stranice izgledaju kao show biznis e-zine. Što tu imamo? Zanimljive članke, intervjue s hackerima i artistima, kolumne sa

stavom koje pišu ljudi koji na drukčiji način promišljaju tehnologiju i njezin utjecaj na društvo. The Site pristupa tehnologiji na ljudskiji način. Začudo, site ima i svoju Shareware of the Day rubriku i uobičajene ukrase kao chat i igricu.

http://www.thesite.com/

Download.com

Shareware

Download.com je izvanredno bogata zbirka sharewarea, freewarea i demo programa. Odaberite kategoriju, podgrupu i pronađite što vas zanima. Svaki program je kratko opisan, a imate i podatak o tome koliko je puta skidan. Pojedini programi se radi lakšega snalaženja označavaju oznakama "Most Po-

pular", "Newest Titles" i/ili "Top Picks". Naravno, postoji i tražilica koja će vas izravno odvesti na program koji vas zanima. Posebnost je ovoga sitea da vam pruža priliku da odmah i kupite shareware koji vas zanima.

http://www.download.com/

TUCOWS

Shareware

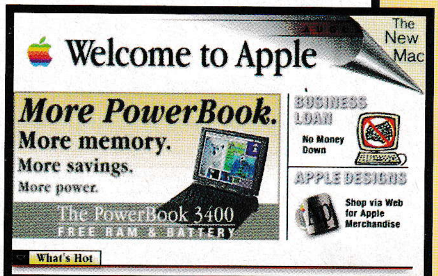

Dvije krave iz naziva sitea dolaze zapravo od skraćenice za The Ultimate Collection of Winsock Software. Tucows je sjedište koje nudi najbolji i najsvježiji izbor softvera za Internet i zahvaljujući tome ima preko 100 mirrora u svijetu, među njima i je-

dan iz Hrvatske (www.hrt.hr). Programi su razdijeljeni u brojne kategorije, a o svakomu programu koji možete downloadati možete pronaći kratki opis, ocjenu od 1 do 5 krava, cijenu, dužinu i ostalo.

http://www.tucows.com

Apple

Računala

Mada smo mi uredništvo bez Applea (izuzev "prijelomaša"), oduvijek smo sa strahopoštovanjem i zavišću gledali na Mac korisnike. Kad god bismo vidjeli Maca, poklonili bismo se, zapjevali "We're not worthy" i zaplakali od ganuća. Danas ipak imamo priliku uporabiti jedan Appleov proizvod - QuickTime Movie plugin i veseli smo kad god se njime služimo.

http://www.apple.com/

ZD Net Software Library

Shareware

ZD Netova kolekcija softvera spada u jednu od najbolje održavanih na Webu. Nedavno je na site dodana i jedinstvena mogućnost da programe koji vam se sviđaju potrpate u virtualnu košaricu, a zatim, kada ste završili s razgledavanjem, pokrenete download svih

odabranih programa jednim jedinim klikom. U rubrici Editor's Picks naći ćete temeljito obrađene one programe koje urednici smatraju izuzetnim, a u rubrici "Roundups" naći ćete usporedni pregled programa iz raznih kategorija.

http://www.hotfiles.com/

Macromedia Shockwave Center

Software

SHOCKWAVE is animation and entertainment on the web

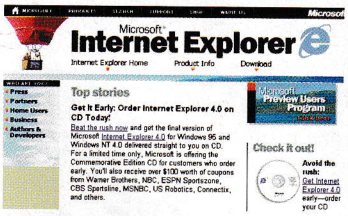
Shockwave je jedan od 3 plugina koje bi trebao imati svaki pretraživač. Skinite svježu inačicu i krenite u zabavno pretraživanje šokiranih siteova. Prva st(r)anica je Shockwave site of the Day.

http://www.macromedia.com/shockwave

Microsoft

Software

Na ime Microsoft poneki se klanjaju, a neki podsmjehuju s gađenjem. Kako god bilo, vrlo

je vjerojatno da ćete prije ili kasnije svratiti na stranice softverskoga diva koji u svojim rukama drži gotovo cjelokupni informatički živčani sustav. Odavde možete skinuti najnoviju inačicu Internet Explorera ili neku igru ili 1001 drugu stvar. U bazi "znanja" sigurno ćete naći odgovor na sva pitanja koja su vas mučila dok ste se koristili Microsoftovim softverom. U posljednje vrijeme na site je često nemoguće doći jer je postao metom hakerskih napada koji dobrohotno testiraju sigurnost Microsoftova poslužiteljskoga softvera.

http://www.microsoft.com

Progressive Networks

Software

Progessive Networks su izdavači jednog od najpopularnijih plugina za Web pretraživače - RealPlayera. Skinite svježu inačicu i bezbri-

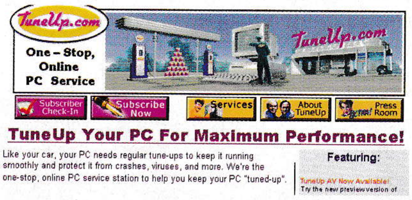
žno lutajte bezbrojnim siteovima koji vam nude RealAudio ili RealVideo ilustracije u realnom vremenu. Ovaj plugin će vam omogućiti da vidite i HRT na Internetu.

http://www.realaudio.com/

Tuneup.com

Software

Ako vam je dosadilo stalno pretraživanje Interneta da biste našli nove pogonitelje (drivere) za svoju zvučnu ili grafičku karticu ili, ne daj bože, tvrdi disk, pretplatite se na Tu-

neUp. Što time dobivate? Nakon što se upišete kao novi korisnik, redovito će vam slati nove inačice pogonitelja koji trebaju vašemu računalu. Jedini je problem to što oni znaju sve o vašem računalu, koje programe imate, koje komade hardvera... Jedino ne znaju vašu glazbenu želju.

http://www.tuneup.com

Computer News Daily

Vijesti

COMPUTER NEWS DAILY

Dnevno svježe vijesti iz svijeta računala od autora okupljenih oko New York Times Syndicatea. Zanimljivo je da za njih piše svoju redovitu dvotjednu kolumnu i sam Bill Gates koja je, bez obzira što vi mislili o njemu, redovito vrlo zanimljiva.

http://nytsyn.com/live/Latest/

News.com

Vijesti

Po našemu skromnom mišljenju, News.com su najbolje informatičke vijesti koje možete pronaći na Netu. Promptni su, točni i informativni. Svaka vijest s naslovnice detaljno je obrađena u opširnomu članku. Ako ste lijeni

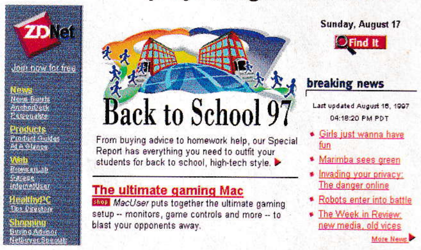
čitati, priključite se na CNET Radio i slušajte vijesti. Možete se i pretplatiti na besplatne vijesti (newsletter) koje su pisane ležerno i duhovito.

http://www.news.com/

ZD Net

Vijesti

Ziff-Davis je imperija informatičkih časopisa, a ZD Net je njihovo mrežno carstvo podjednake kvalitete i utjecaja. S toga sitea možete

krenuti na neko od ukupno 22 online izdanja ZD-ovih časopisa. Neki od njih se nalaze i u našem izboru TOP 100.

http://www.zdnet.com

Fortean Times

Bizarnosti

Fortean Times je on line izdanje istoimenoga kultnog mjesečnika koji ponosno nosi podnaslov "Journal of Strange Phenomena", a bavi se otprilike onim čime se bave agenti Scully i

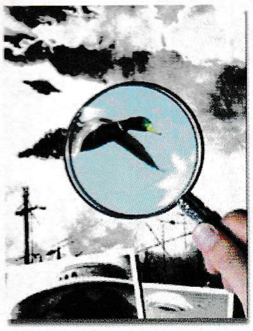
Naughty Linx

Erotika

Naughty Linx će vas kroz Yahoo!ovsko sučelje odvesti onamo kamo se pristojni Yahoo! ne bi usudio - na najbezobraznija mjesta na Internetu. Mislim da smo dovoljno rekli. Enjoy!

http://www.naughty.com/

Mulder u X-Filesima. Ako konzumirate vijesti samo s uobičajenih medija, onda niti ne slutite da postoji i jedna druga stvarnost prepuna vlastitih malih senzacija. E, upravo o njima vam priča Fortean Times. Tu ćete naletjeti na pikantnu priču o čovjeku koji živi kao riba, o susretima s izvanzemaljcima, psihičkim eksperimentima... Osjetljivije duše neka se ne daju zavesti odličnim dizajnom, jer možete biti sigurni da ćete naći ponešto morbidno ili tek bizarno.

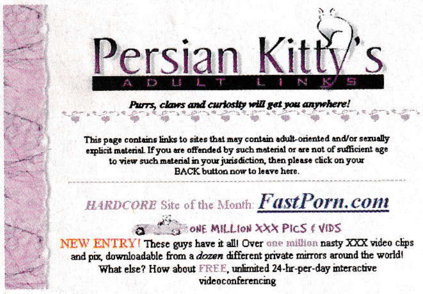

http://www.forteantimes.com/

Persian Kitty's Adult Links

Erotika

Persian Kitty je najveća poznata zbirka veza (linkova) na adult sadržaje. I to je sve što treba reći jer, ili taj site već odavno imate u bookmarku ili ste već odjurili provjeriti ga. Sama stranica ne sadrži nepristojne slike, no mjesta na koja vas može odvesti same su opačine. Doista, Internet bi trebalo zabraniti.

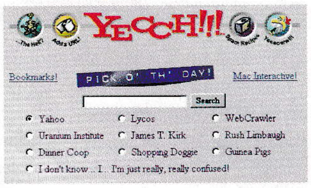

http://www.persiankitty.com

Yecch!!!

Tražilica

Ponekad ste možda raspoloženi za alternativnu stvarnost i bizarnosti? E, tada je pravo mjesto za vas Yecch!!! i spremite se za šetnju (bolje reći avanturu) kroz najšašavija i najuvrnutija mjesta Weba. Yecch!!! (što bismo preveli sa Bljak!) je groteskna kopija Yahoo!a u

kojoj nazivi osnovnih kategorija glase "You'll Poke Your Eye Out", "See You In Hell" i "Do I Look Like I Give a Shit?".

http://www.yeeeoww.com/yecch/yecchhome.html

Mungo Park

Avantura

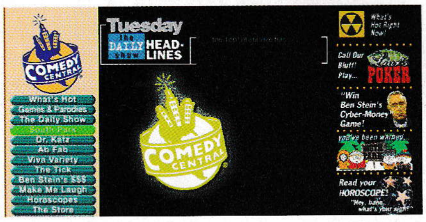
Mungo park je gotovo jednako uzbudljiv kao i Jurassic Park, samo što ovdje istraživanje dinosaura nije jedina pustolovina u koju možete krenuti. Mungo park je virtualni safari koji može prerasti u pravu avanturu od koje će vam se ubrzati broj otkucaja srca. Tu imate priliku ostvariti svoje dječje snove da postanete sudionikom ekspedicije u afričku džunglu ili neki drugi uzbudljivi kraj na Zemlji. Dok istražujete nepoznate krajeve, pri ruci vam je karta puta, fotografije, podaci o vlastitoj posadi i divljim životinjama koje vas okružuju. Bez sumnje izvanredan site, pravo Web remek-djelo podignuto u slavu Microsofta.

http://mungopark.msn.com

Comedy Central

Humor

"Onaj tko je zaslužio da dođe na naslovnice, svakako zaslužuje i malo javnoga gaženja po prstima, jer slava je tako pogodan predmet za izrugivanje." To je glavna krilatica "mangupa" iz Comedy Centrala. Postavite 5 zločestih

pitanja Johnu Cleeseu ili Timothyu Daltonu i uživajte u njihovim "mudrim" odgovorima. Zaigrajte poker sa 6 najvećih lažljivaca na svijetu i upišite svoje ime u "hall of shame". Istresite svoje unutarnje probleme na kauču dr. Katza i obvezno provjerite tjedni horoskop, nije da će vam išta od navedenoga pomoći u životu, ali dobra zabava je zajamčena.

http://www.ComedyCentral.com

GameCenter

Igra

GameCenter je c|netov site specijaliziran za igre, a to već jamči vrhunsku kvalitetu. Ovdje ćete naći vijesti, download dana, prikaze novih igara kao i onih koje tek trebaju izaći, te golemu količinu igara koje vam stoje na ras-

polaganju za download (samo provjerite prije da se igra ne nalazi možda na našemu CD-u). Ako ste strastveni igrač, količina informacija i downloada zadovoljit će sve vaše želje.

http://www.gamecenter.com/

Gamespot

Igra

Brojne su Web stranice posvećene igrama na Netu. Sasvim sigurno među ponajbolje spada i Gamespot. Ono po čemu se razlikuje od drugih jest njegova temeljitost i dobra selekcija.

Postoje gomile i gomile igara, a vas zanimaju samo one najbolje. Već samo uvrštavanje na Gamespot znači određenu razinu kvalitete. Prikazi uvrštenih igara su prije preopsežni neko šturi, a za pojedinu igru često možete pronaći više prikaza. Stranice su odlično dizajnirane. Uzoran site u svakomu pogledu.

The Palace

Chat

Chat na Internetu iz dana u dan postaje sve više prisutan, te prerasta iz primitivnih dijaloga u sve usavršenije i zabavnije oblike. The Palace je site koji nudi najbolji chat na Webu. Ovdje će vaša osobnost biti predstavljena sličicom (avatarom) po vašem izboru, a brbljarije se ispisuju u oblačićima kao u stripu. Dodajte tome još šarene pozadine i dobili ste neodoljivu pričaonicu. Ako želite, možete napraviti svoj vlastiti Palace i pozvati ljude u njega. Otiđite tamo, neće vam biti žao.

http://www.thepalace.com/

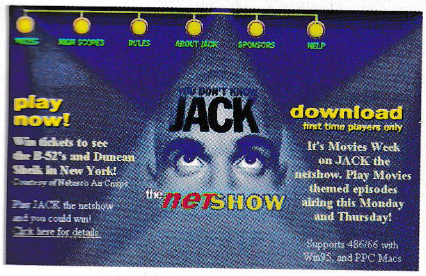
Ne budite obeshrabreni dužinom igara (veći-na ih je golema i zahtijeva po koji sat down-loada).

http://www.gamespot.com

You Don't Know Jack

Igra

Ne volite kad site od vas traži da najprije nešto downloadate da biste ga doživjeli. Praksa međutim pokazuje da se taj download

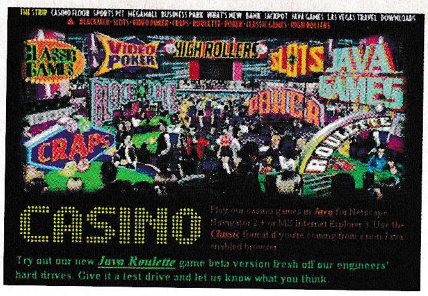
obično isplati. Sa You Don't Know Jack (u prijevodu, Pojma ti nemaš) sasvim je tako. YDKJ je kviz koji vas bombardira najrazličitijim pitanjima. Ako znate odgovor zarađujete, ako ne, gubite bodove. Energija i brzina kojom voditelj kviza ispaljuje pitanja podići će vam adrenalin u krvi, a duhoviti (da duhoviti? - sasvim otkačeni) komentari će vas oboriti na pod. Istina je da na kvizu možete, ako ste jako dobri, zaraditi i vrijednu nagradu. Tko to plaća? Sponzori čije poruke se pojavljuju i sudjeluju u uveseljavanju. Zahtjevi ove igre su Windows 95 i 28,8 modem, ali ne zahtijevaju li to danas svi?

http://www.bezerk.com

Virtual Vegas

Kockarnica

Kockali biste, al' ne biste voljeli izgubiti (ma nemoj!). I to ne bilo gdje, nego baš u Las Vegasu! Da, a ja sam zlatna ribica koja ispunjava želje, ha? No, dobro. Može! Evo vam URL i evo vam Vegas. Po blještavilu ovaj virtualni Vegas ne zaostaje za pravim. Uđite hrabro i ne brinite se za svoje novčiće. Štoviše, doista

je moguće da i zaradite neku nagradicu. Viva Las Vegas!

http://www.virtualvegas.com/

475 Madison Avenue

Web serijal

Zbivanja u ovoj Web sapunici vrte se oko ureda neke reklamne agencije na Manhattanu. Urbana poslovna histerija u okruženju najatraktivnije scenografije na svijetu. "465 Madison Avenue" bilježi ponekad smiješne, a ponekad napete događaje,

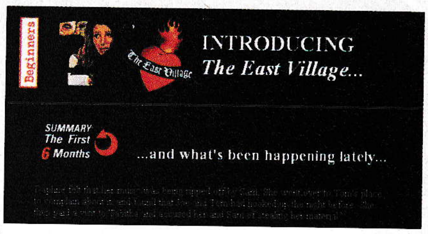
šokantne odnose i bezobzirne urote. Nešto kao "Zakon u L.A.-u", samo bolje. Tekstovi su kvalitetni i profesionalno pisani. Sasvim je moguće da će vas "465 Madison" osvojiti poput neke bolje TV serije. Prva epizoda je krenula još 15. prosinca 1995. Ako želite osjetiti uzbudljivo ozračje New Yorka, vrlo lako ćete se uključiti u priču. Sve su stare epizode (ukupno 52 u trenutku pisanja) na raspolaganju. Iza cijeloga projekta stoji snažni MSN (Microsoft Network).

http://www.475madison.msn.com/

East Village

Web serijal

East Village je "epizodic Website", odnosno Web sapunica. Radnja je smještena u East Village, boemsku četvrt New Yorka, a zbivanja se vrte oko Eve, neurotične 24-godišnjakinje, njezinih prijatelja, ljubavnika i susjeda. Tekstovi su odlično pisani, a priče ponekad skandalozne. Standardna epizoda sadrži nekoliko stranica lako čitljivoga teksta ilustriranoga fotografijama. Ponekad ćete pronaći i pokoji audio ili videozapis. Sudjelovanje pos-

jetitelja stranica u priči je moguće. Prva epizoda krenula je 9. travnja 1996. godine.

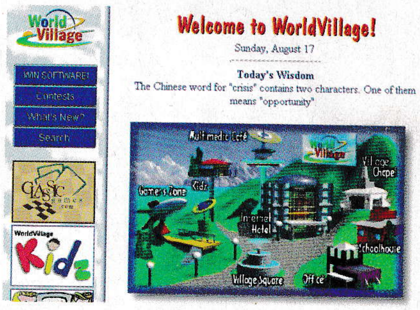
http://www.eastvillage.com

WorldVillage

Zabavni park

World Village je zabavni park za cijelu obitelj. Bez obzira jeste li dijete ili roditelj, otiđite tamo. Selo je pravo i ima hotel, školu, crkvu, glavni trg, kafić. Dok se djeca budu zabavljala u Gamer's Zone, odrasli mogu piti kavu u Multimedia Cafeu uz poučnu knjigu ili recenziju softvera. Na kvizu Tune Mania (Pogodi pjesmu) možete zaraditi nagradu. Punopravnim se članom Sela postaje registracijom (a taj čin vas ništa ne stoji). Registrirani posjetitelj ima pristup svim dijelovima sitea, a može dobivati tjedne vijesti (newsletter). Umjesto da potrošite brdo love u Gardalandu ili Disneylandu, odvedite obitelj u World Village. Susjedima pošaljite e-mail razglednicu. Neka pozelene od zavisti.

http://www.worldvillage.com/

lašteni partneri - distributeri:
čunala
eri)
z učešća i depozita
anje računalne opreme !!
ComTel Corp
Bisaćka 2/II, Zagreb, Hrvatska
tel. ++385-1-392-956
tel. ++385-1-392-957
internet e-mail: comtel-corp@zg.tel.hr
Microsoft
COMPAQ
TDK
ONY
axell
veliki izbor magnetskih i ostalih računalnih medija
http://www.tel.hr/infosoft
Adobe
Netscape
ThinkPad
FILEX
Voćarska 3, 10 000 Zagreb
tel. 4556-146. tel./fax 443-742
e-mail: filex@zg.tel.hr
LETT®
KARD
CHS
EXCELLENCE IN DISTRIBUTION
COMPAQ
IBM Smille

www.mrShowbiz.com

Piše: Zvonimir Tošić • comics@cro.net

Znate li tko je najgore odjeven muškarac showbiznisa? Znate li sve pojedinosti o bivšim muževima Liz Taylor? Koji filmovi, po mišljenju američkih kritičara (a i vašemu također), spadaju u stotinu najboljih ostvarenja u povijesti sedme umjetnosti? Koliko je tko, od planetarno poznatih zvijezda Hollywooda, dobio za koju ulogu u blockbusterima današnjice? Dvoumite se hoćete li izdvojiti 15$ za novi CD Sinead O'Connor? Pročitajte prvo recenzije i ocjene, ili poslušajte na tren koji glazbeni broj s tog albuma.

MrShowBiz je pravo virtualno mjesto na kojemu ćete naći sve odgovore na postavljena pitanja. Premda je blještavi svijet bogatih i slavnih ljudi showbiznisa uvijek bio med za široke mase, MrShowBiz ipak nije paparazzi okupljalište, mjesto tipičnog ogovaranja i divljenja ispraznim senzacijama. Na vrlo inteligentan način autori ovoga poslužitelja spojili su više zabavnih dimenzija u jedan virtualni doživljaj.

Kategorija poslužitelja

MrShowBiz je zabavno-obrazovni poslužitelj svjetskoga glasa. Bavi se svime što stane pod čarobni šešir showbiznisa: filmom, glazbom, televizijom, beletristikom, a po potrebi i drugim srodnim granama zabavne industrije.
Glavne značajke MrShowBiz poslužitelja:

Pozitivno

Vrhunska informativnost, točnost, nevjerojatna količina sadržaja, nama gotovo nepojmljiva ažurnost, usmjerenost korisniku, dobra odvaganost vijesti i nužnih začina za njihovu ugodnu probavu.

Ne baš 100% pozitivno

Primjećujemo, međutim, sitnu (povremenu) pristranost i subjektivnost u ocjenjivanju i recenzijama nekih događanja u sferama showbiznisa koje pokriva taj poslužitelj. Ali, na koncu, nitko nije savršen.

Navigacija

Pozitivno

Navigacija je jedna od jakih strana ovoga poslužitelja i s organizacijske strane izvedena je besprijekorno. Štoviše, možda čak i predobro, odnosno preopširno. Veze između stranica i kategorija asocijativne su: jedan pojam vezan je za desetke sličnih, smislom ili kategorijom povezanih pojmova, i tako gotovo unedogled (linkovi često uranjaju u golemu arhivu ovoga poslužitelja) ili u krug (trenutno svježih vijesti).

Ne baš 100% pozitivno

Izbor Comic Sans MS pisma za hiperlinkove (veze s vijestima) na lijevom, navigacijskom dijelu zaslona. Izrazito sitno i tanko pismo na pozadini s grafičkim elementima i slab kontrast u odnosu prema pozadini (kontrola kontrasta se u ovom slučaju postiže izabiranjem odgovarajuće boje hiperlink teksta) smanjili su čitljivost i isticajnost elemenata navigacije, odnosno hiperlinkovi su malo "ugušeni" pozadinom.

Struktura

Glavne kategorije su jasno izdvojene i prisutne su u obliku navigacijske grafike. Premda je na grafički način izdvojeno samo pet glavnih kategorija (1. novosti i recenzije, 2. predstavljanja, 3. zvjezdana prašina, 4. ugodna čavrljanja i 5. arhiva), one se sastoje od brojnih potkategorija. Unutar specifične potkategorije lutamo stazama vezanima isključivo za karakter te potkategorije.

Naslovnica (index.html)

Naslovnica ili uvodna stranica je lice svakoga Web poslužitelja. Ona mu daje identitet, prvi kontakt s posjetiteljem, ona mami prve uzdahe i donosi prve ocjene o kakvoći Web uratka. Uvodna stranica (index.html) na MrShowBizu svakako je najbogatije strukture: prepuna je najrazličitijih vijesti, najava, veza (linkova) i drugih mamaca za oko. Radi što veće zanimljivosti, na njoj se nalazi i uvijek pripravni obrazac, zabavna anketa, kojom posjetitelj aktivno sudjeluje u izgradnji imidža ovih sjajnih web stranica i postaje dijelom MrShowBiza. Vrlo pametno rješenje privlačenja i davanja pažnje šetačima (surferima).

Dizajn i funkcionalnost

Na Webu dizajn predstavlja (općenito gledajući) sveukupnost informacija, grafičkih i tekstualnih, način njihova predočavanja, navigaciju, filozofiju rada poslužitelja, doživljaj (look and feel) koji se stvara dok šetamo dotičnim stranicama, uloženi trud, i sve što se može okom primijetiti. Jer dizajn prodaje robu, a na Webu je roba baš sve: informacija u tekstualnom i grafičkom obliku.
No, osvrnemo li se samo na razmještaj glavnih elemenata (layout), MrShowBiz.com svrstat ćemo u kategoriju lijevo-desno orijentiranih: lijevo je prostor za navigaciju, desno je sadržaj. Koncepcija nije revolucionarna, ali je iznimno funkcionalna i stoga nije čudno da je jedna od najzastupljenijih na Webu.
Razmještaj elemenata je ujednačen, dopadljiv i funkcionalan.
Filozofija poslužitelja je dosljedna u svim potkategorijama, snalaženje je lako, informacije lako dostupne - dizajn je u slučaju MrShowBiza ispunio svoju svrhu. Kvalitetan je.

Pozadine, boje i vizualna ravnoteža

Pozadina i izabrane boje stvaraju ugođaj smirenosti, tek tu i tamo lagane vrckavosti (lijevi dio elementa pozadine), a u savezu s izabranim layoutom stvaraju dojam uravnoteženosti. Boje pozadine su uglavnom zelenih, modrozelenih, žuto-smeđih i smeđih tonova malene zasićenosti (saturation), teže ka neutralnima (sivim tonovima). Ne "probadaju" oči, tekst je na njima dovoljno čitljiv, a ilustracije živih boja dobro se ističu i vabe pogled. U različitim potkategorijama pozadine su također različite. Izbor boja i elemenata pozadine zajedno sa specifičnim elmentima (okvirima oko ilustracija) stvaraju ugođaj lagane klasičnosti, atmosferu zabavnih salona s početka ovoga stoljeća.

Grafički elementi

Pozitivno

Poslužitelj nije pretrpan grafikom. Odnos teksta i ilustracija je upavo kako treba. Glavne ilustracije su smještene na vrh svih stranica i vijesti tako da se odmah primjećuju. Sve su ujednačenoga stila i kakvoće, dobro obrađene i pokoravaju se svim zakonima kvalitetne optimizacije za Web.

Ne baš 100% pozitivno

Problem transparentnosti u nekim naslovima. Naime, "problem" transparentnosti (prozirnosti nekih dijelova slike) na Webu je vezan isključivo za poslužitelje koji ne uporebljavaju jednu te istu pozadinu na svim svojim Web stranicama, već ih mijenjaju, u ovisnosti od potkategorija (npr. maslinasto-zelena pozadina za arhivu, žuto-smeđa za zvjezdanu prašinu itd.). U slučaju omeđenih ili izrazito pravokutnih slika obično se nema o čemu razbijati glava, ali ako se radi o slikama i ilustrativnim naslovima koji se moraju "nakalemiti" na pozadinu, odnosno "utopiti", a ne istaknuti nekim okvirom ili sl., nastaje mala zavrzlama jer Web formati slika (.GIF) podržavaju transparentnost (prozirnost) samo jedne boje.

Na takvim slikama ne možemo upotrijebiti klasični antialiasing, tj. postupno spajanje (omekšavanje) rubova slike nizom međutonova s pozadinom, jer su pozadine različite. Valjalo bi svaku sliku posebno dotjerivati da odgovara, barem načelno, različitim pozadinama, da se približno podjednako dobro utapa u svakoj i pametno izabrati transparentne dijelove slike. Puno posla.

Ipak, problem se dade riješiti bolje nego što je trenutno vidljivo na MrShowBizu i zbilja je opravdano pitanje zbog čega su ga webmasteri MrShowBiza malkice zanemarili. Vjerojatno je u pitanju nedostatak vremena, brzina kojom se izmjenjuju vijesti i sl.

Pisma

Obični tekst i manji naslovi: **Times.**
Naslovi paragrafa i zaglavlja vijesti: **Helvetica (Arial MS).**
Hiperlinkovi na vijesti (lijeva strana zaslona - navigacija): **Comic Sans MS.**
Glavno pismo (u naslovima kategorija i važnijim ilustracijama): **Wide Latin.**
Sporedno pismo (u manjim naslovima-ilustracijama): **AdLib BT.**

Pozitivno

Uporabom izrazito natpisnih pisama u ilustracijama i slikovnim naslovima (AdLib, Wide Latin), te manjim distorzijama i stepenastim razmještajem slova, pridonijelo se osjećaju razigranosti i nenametljivosti koje ovaj poslužitelj želi ostaviti na posjetitelja.

Ne baš 100% pozitivno

Uporaba tri različita pisma različitih veličina u negrafičkim, odnosno tekstualnim dijelovima Web stranica (Times, Helvetica, Comic Sans) na Internetu lagani je umor za oči, jer smanjuje čitljivost, povećava kičastost i odnosi mnogo više vremena za čitanje i naprezanje pogleda negoli za surfanje.

Maštovitost i zanimljivosti

Najvažniji cilj svakoga poslužitelja jest zadovoljiti posjetitelja, u svakom smislu. MrShowBiz obiluje zabavnim sadržajem, daje velik naglasak na interaktivnost s gledateljstvom. Stoga, počevši od uvodne stranice, obiluje zabavnim anketama (npr. koga biste vi predložili za glavnu ulogu u nekom filmu?; koji je po vašem mišljenju najbolji film svih vremena?), zanimljivostima (npr. što se u povijesti dogodilo na današnji dan u svijetu showbiza?), zabavnom statistikom i informacijama (npr. koji su 10 najslušanijih albuma ili naprodavanijih knjiga u SAD-u u posljednjem mjesecu), obrazovnim sadržajima (proširimo vokabular) i sl. Premda ti sadržaji ne čine osnovicu poslužitelja, od presudnoga su značenja u stvaranju pozitivnog imidža MrShowBiza.

Tko to tamo održava MrShowBiz?

MrShowBiz je pravi pravcati veliki poslužitelj. U ekonomskom smislu to znači da je on priznata tvrtka na interaktivnoj autocesti WWW-a. Kao i svaka tvrtka, MrShowBiz ima gazdu (glavnog webmastera), sijaset pomagača (ilustratora, dizajnera, novinara, publicista) i menedžera, marketinški tim i sve ono što je jednom velikom posužitelju potrebno da bude uspješan, ažuran, poznat i samodostatan. Samodostatan u financijskom smislu, naravno.

Kakav dojam ostavlja

Vrlo pozitivan, što se lako dade zaključiti prema profilu oglašivača na tim Web stranicama. Na MrShowBizu oglašavaju Levis, Microsoft, IBM, Amazon.com i sl. Svakim danom sve je više članova MrShowBiza, koji mogu sudjelovati u raznim specijalnim igrama, kvizovima i sl.

Nama je zanimljiv dok razmišljamo o koristi od bavljenja Web biznisom, o isplativosti natrpavanja Web prostora zabavnim sadržajem. Divimo se tim ljudima koji su, radeći to što vole, sigurno uspjeli naplatiti uloženi trud. Divimo se nečemu što je nama još uvijek snivanje.

Barometar

Otklon je na solidnoj petici. Zapravo, možda minus pet, uzevši u obzir sitne previde tehničke prirode.

Konačna ocjena (od 1 do 100)

85

Sat prvi: Pozadine i boje

Najjednostavniji i ujedno najučinkovitiji način koji možete staviti na svoje stranice jest izbor pozadine. Ako ne izaberete sami svoju pozadinu, ona je po defaultu siva. Danas je još vrlo malo siteova koji imaju sivu pozadinu. Jedini poznatiji takav site je Yahoo!, i to vjerojatno zato jer su ljudi navikli na takav Yahoo! još od pradavnih vremena - od prije 4 godine. Pozadina može biti tek boja, a može biti i slika.

Gdje se smještaju tagovi

Pozadina se definira HTML tagovima i da bi pretražnik (browser) ispravno razumio oznake za pozadinu i boju, one moraju biti točno smještene. Tzv. "background rule" kaže da pozadina mora biti smještena unutar dolje naznačenih dijelova u uvodu stranice:

```
<HTML>
<BODY>
<TITLE>Naziv</TITLE>
Ostale Head informacije
</HEAD>
<BODY (podaci o pozadini i bojama)>
Stranica počinje ovdje
</BODY>
</HTML>
```

Pozadina je slika

Odaberite JPG ili GIF sliku i upišite

```
<BODY BACKGROUND="pozadina.gif">
```

gdje je pozadina.gif ime vaše pozadine. Pozadina je redovito mala slika koja umnažanjem prekriva cijelu površinu pretražnika. Postoje dvije osnovne vrste pozadina - one koje se lijepe jedna do druge kao pločice i one koje su dovoljno široke da se nadovezuju samo vertikalno. Ove posljednje se najčešće primjenjuju za danas čestu organizaciju stranice - lijevo izbornik, desno sadržaj. Pri tome bi trebalo paziti da je širina pozadinske slike jednaka najvećoj razlučivosti zaslona, kako ne bi došlo do ponavljanja trake za izbornik. Preporučujemo da širina pozadine ne bude manja od 1024 piksela. Visina pak može biti svega nekoliko piksela.

Kod pločica treba voditi računa da se prijelazi kod spajanja ne uočavaju.

Pozadinska slika ne bi smjela biti veća od 10 kB, a i to je vrlo luksuzna veličina. Osobito ako imamo na umu stari savjet da jedna Web stranica ne bi smjela biti veća od 30 kB.

Pozadina je boja

Bez obzira imate li sliku ili nemate, poželjno je izabrati pozadinsku boju u skladu sa slikom. Oznaka za definiciju boja glasi:

```
<BODY BACKGROUND="#RRGGBB">
```

pri tome oznake *RR*, *GG*, *BB* označavaju heksadecimalne brojeve za crvenu (*RR*), zelenu (*GG*) i plavu (*BB*) komponentu.

Ako želite neku osnovnu boju, možete umjesto RGB kombinacije upisati englesku riječ za boju (red, green, yellow...). Cjelovit popis dopuštenih imena možete naći na Color stranicama (http://colors.infi.net/colorindex.html). Ondje možete i vidjeti kako te boje točno izgledaju na vašem monitoru.

Npr. "Steel Blue" ima hex ekvivalent *#236B8E*. I Netscapeov i Microsoftov pretražnik podržavaju definiranje boja riječima.

Boja teksta i linkova

BODY tag upotrebljava se i za definiranje boja teksta:

```
<BODY TEXT="#RRGGBB" LINK="#RRGGBB" VLINK="#RRGGBB" ALINK="#RRGGBB">
```

TEXT je boja teksta, LINK boja poveznice prije, a VLINK boja poveznice nakon što je na nju surfer kliknuo. ALINK je boja koju link nakratko poprima u trenutku klikanja.

Ako imate tamnu pozadinu, preporučujemo da kao boju teksta ne stavljate čistu bijelu ili *#FFFFFF*, već neprimjetnu nijansu, npr. *#FFFFFE*, jer se čista bijela boja ne može ispisati na pisač, što može frustrirati posjetitelja koji bi ju htio imati ispisanu.

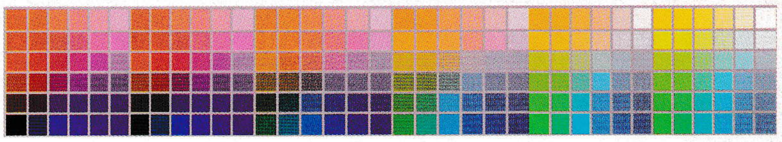
Usklađivanje tih boja s pozadinom pravo je umijeće. Bez obzira na neograničen izbor boja, broj oku ugodnih kombinacija nije prevelik pogotovo ako vodite računa o sigurnim bojama.

A što su sigurne boje?

Sigurne boje su one koje će vidjeti svaki surfer, čak i onaj čija video kartica podržava samo 256 boja. Riječ je o 216 boja čije je dopuštene kombinacije lako zapamtiti jer su kombinacije sljedećih heksadecimalnih parova: *00, 33, 66, 99, CC* i *FF*. Npr., sigurna boja je *#3366CC*. Ostale će boje pretražnik supstituirati nekom od dopuštenih.

Softver

Za izradu vlastitih pozadina sasvim je dostatan shareware PaintShop Pro, a za njihovo pregledavanje Thumbs Plus,

Paleta 216 boja koje će identično izgledati na svakom monitoru. Tako zvane *web safe* boje.

također odličan shareware. Naravno, tu je i komercijalni softver po vašem izboru (Adobeov PhotoShop prije svih).

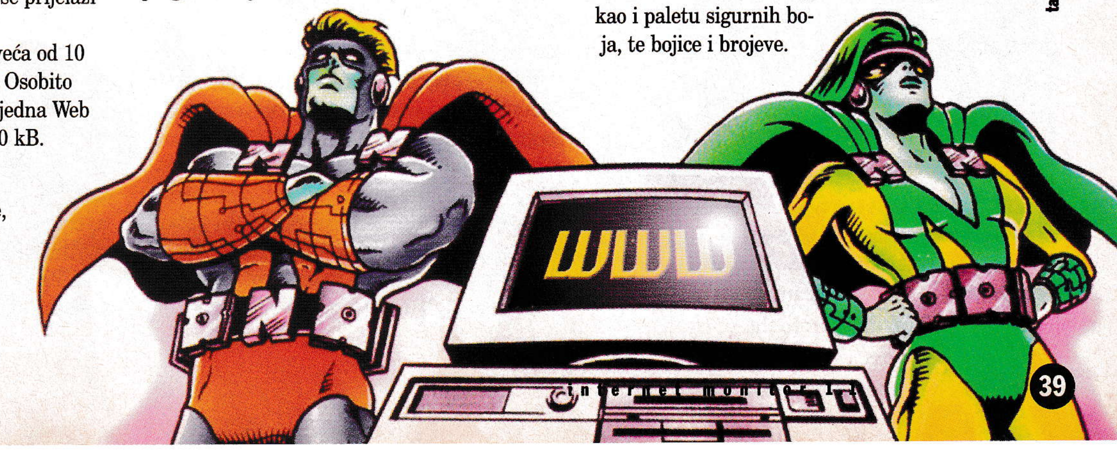
Dodatne informacije

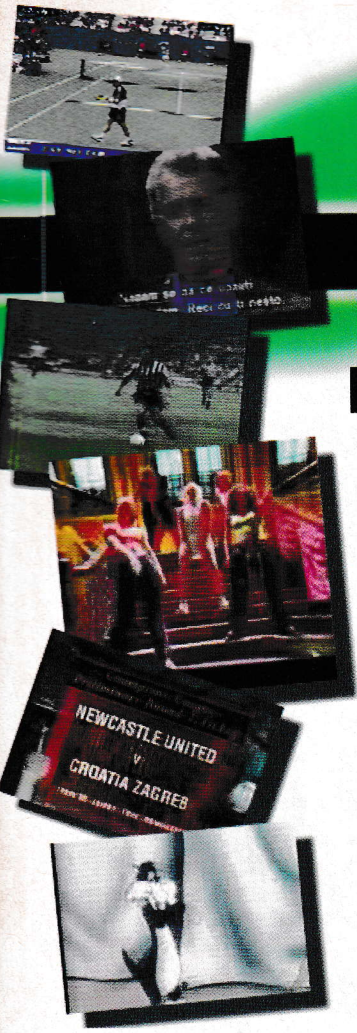
Brojne informacije vezane za pozadine i boje možete, naravno, pronaći na Internetu. Evo nekoliko korisnih linkova koji će vam pomoći riještiti sve dileme oko odabira pozadina i boja za vaše stranice:

* Netscape ima odličnu arhivu pozadina (http://home.netscape.com/assist/net_sites/bg/backgrounds.html), među kojima možete naći dosta zanimljivih.
• Na Background abound (http://www.whitenoise.com/champ/backgrounds/) možete naći 40-ak originalnih pozadina.
• Na KPT Background Achive (http://thetech.mit.edu/cgi-bin/KPT_bgs2.pl?Stucco) nalaze se zgodne pozadine napravljene pomoću popularnih Kai's Power Tools.
• Na Julianne's Background Textures (http://www.sfsu.edu/~jtolson/textures/textures.htm) nalazi se preko 300 različitih pozadina.
• ColorCenter (http://www.hidaho.com/colorcenter/cc.html) je odličan site posvećen bojama.i zaslužuje vaš posjet. Tamo možete uživo mijenjati izbor boja (kako za pozadinu tako i za tekst i linkove) i odmah vidjeti kako svaka kombinacija izgleda. Sve zahvaljujući brzom JavaScriptu.
• RGB Hex Triplet Colors (http://www.phoenix.net/~jacobson/rgb.html) koji ima kartu boja i kombinacija boja.
• Ako imate neka pitanja vezana za pozadine, vjerojatno ćete naći odgovor na The Background FAQ (http://www.sci.kun.nl/thalia/guide/color/faq.html).
• A ako gornji linkovi nisu dovoljni, pogledajte na Yahoou! zbirku linkova vezanih za pozadine (http://www.yahoo.com/Computers_and_Internet/Internet/World_Wide_Web/Page_Design_and_Layout/Graphics/Backgrounds/).

Na CD-u možete naći zgodnu zbirku pozadina kao i paletu sigurnih boja, te bojice i brojeve.

tagove kucao: Jadranko Gudan

real audio video

RealPlayer je pravi igrač

Jedna rana ocjena RealAudija glasila je otprilike ovako: "RealAudio zvuči kao da slušate mali AM prijamnik na lošoj stanici, odvrnut do daske i bačen u kadu punu vode." Danas međutim RealPlayer, nasljednik RealAudija, nudi gotovo CD kvalitetu zvuka i solidan video prijenos u realnomu vremenu već i s modemom 28,800 bps.

piše: Željko Anderlon

RealAudio...

RealAudio je bio prvi dodatak pretražniku (browseru) koji je omogućavao izvođenje audio zapisa već *za vrijeme* njegova učitavanja s Neta, a ne, kako je do tada bilo uobičajeno, tek *po završetku* preuzimanja (downloada).
Prva inačica RealAudija tvrtke Progressive Network pojavila se u lipnju 1995. i od tada je taj programski dodatak (plugin) uspijevao ostati ispred konkurencije i postao je de facto standard za "streaming audio" na Webu. Osim kvalitete, drugi je razlog za raširenost RealAudija bio taj da je jedna inačica "svirača" redovito bila freeware.

TimeCast je najbolji vodič kroz svijet RealMedije podijeljen u tri osnovne kategorije: Live, Audio i Video. Ako tragate za svojim omiljenim spotom grupe "Spice Girls", počnite odavde...

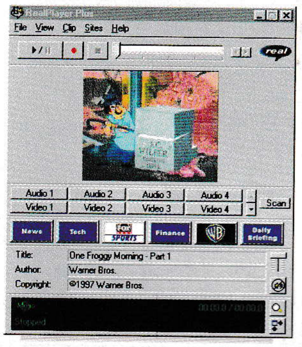
... + RealVideo = RealPlayer

Progressive Network se, naravno, nije zadovoljio postojećim, već je svoju ekspertizu u sažimanju analognih signala primijenio i na video. U tome je udružio snage s tvrtkom Iterated Systems koja je već imala razvijenu ClearVideo tehnologiju za izravan prijenos videa preko Interneta. Rezultat je bio RealPlayer koji se je pojavio u proljeće ove godine.
Da bi se razumjelo o kojemu tehnološkom podvigu se ovdje radi, navedimo neke brojke. Prijenos nesažetoga televizijskog signala (slike i tona) zahtijevao bi brzinu prijenosa od 100 megabita u sekundi. Da bi takav video signal bilo moguće propuštati kroz postojeće modeme, potrebno ga je sažeti 5000 puta, odnosno prilagoditi brzinama prijenosa od 20 kbps. Za usporedbu, tipični audio signal koji teče u realnomu vremenu današnjim linijama komprimiran je "svega" 70 puta. Očito da je zahtjev za sažimanjem videa bio strašan i pitanje je što uopće može ostati od slike koja se toliko stisne. Rezultati koje RealPlayer postiže sasvim su solidni. Doduše, onaj bi cinik iz uvoda rekao da je doživljaj slike ravan televizorčiću veličine ručnoga sata bačenog u onu kadu punu vode.
No, ako stvari stavimo u perspektivu i podsjetimo se da su do prije 3-4 godine postojali isključivo tekstualni pretražnici, pojava i brzo prihvaćanje RealAudija i RealVidea obećanje su uzbudljive budućnosti u kojoj će multimedijski sadržaji biti prije pravilo nego izuzetak.
S pojavom RealMedije (zajednički naziv za RealAudio i RealVideo) mogli bi uskoro potpuno nestati dosadašnji uobičajeni multimedijski formati - AVI i QuickTime (MOV). Ti su formati bili namijenjeni CD mediju i, u nedostatku Web mediju prilagođenih formata, primjenjivali su se za transfer žive slike i zvuka. Njihova neprimjerenost Web mediju očituje se u usporedbi vremena preuzimanja s vremenom trajanja izvođenja zapisa. Da biste vidjeli video zapis u AVI ili MOV formatu od 30-ak sekundi, i uobičajene veličine od 2 MB, potrebno je 10 minuta preuzimanja preko modema 28.800.

RealPlayer u praksi

RealPlayer je vrlo jednostavan za uporabu. Nakon što ga instalirate u svoj pretražnik (isti programski dodatak instalira se i na Netscapeov i Microsoftov pretražnik), dovoljno je samo kliknuti na

vezu (link) koja vodi na RealMedia sadržaj. RealPlayer se automatski pokreće ako se radi o *.ra, *.rm i .rpm datotekama i počinje prikupljati prve podatke zapisa u buffer. Čim se spremnik napunio, a to može biti nakon nekoliko sekundi, počinje izvođenje. Spremnik se izvođenjem prazni, a istodobno se puni. Ako je linija dobra, uvijek se puni onoliko koliko je odsvirao, a ako je linija slabija, dolazi do prekida i potrebno je pričekati da se buffer ponovno napuni za kontinuirani *play*. Jedna od velikih prednosti RealMedije pred starim vrstama zapisa jest ta da možete u nekoj dvosatnoj emisiji skočiti na polovicu ili na kraj jednako kao i na početak. Dvosatni WAV ili AVI prije svega je nezamisliva stvar na Webu.
RealPlayer, zahvaljujući mogućnosti da istodobno vrti ono što mu stiže, omogućuje i ono nezamislivo s tradicionalnim formatima - izravan prijenos. Na Webu postoji već više stotina radiopostaja koje emitiraju svoj program preko Interneta. Televizijske postaje također sve češće stavljaju svoje programe na Net.

Eto, čak se i naš HTV uključio među velike emitiranjem TV programa na Internetu. Pa ako vam suprug želi gledati utakmicu, pošaljite ga u malu sobu za PC (ili obrnuto).

RealMedija u Hrvatskoj

Ovdje možemo sa zadovoljstvom spomenuti da HRT na svojim stranicama nudi jedan televizijski program, i to u cjelodnevnom emitiranju. Koji će kanal biti odabran, ovisi o zanimljivosti programa. Tako su Web surferi širom svijeta mogli pratiti posljednje utakmice naših nogometnih klubova u europskim natjecanjima. Iznimno dragocjena mogućnost za mnoge Hrvate širom svijeta. Dok je doživljaj TV Dnevnika gotovo potpun, tek ćete u nuždi gledati svoju omiljenu seriju u razlučivosti 160 x 112 piksela koliko iznosi veličina video prozora. Unatoč tome, možete čak pročitati i titlove ispod slike. Osim televizijskog, HRT nudi i jedan radijski kanal. Ovdje valja naglasiti da je ipak prva radiopostaja koja se cjelodnevno emitirala preko Interneta bila Radio Rijeka. U budućnosti bismo mogli očekivati da će svaka radiopostaja koja drži do sebe emitirati i preko Weba. Ako si ne mogu priuštiti izravno emitiranje, moguće je i alternativno rješenje - emitiranje pojedinih snimljenih dijelova programa. Tu praksu primjenjuju ljudi koji vode arhivu Radija 101. Najpopularnije emisije kultnog Radija 101 postale su tako dostupne i slušateljima izvan Zagreba.

Dvije inačice

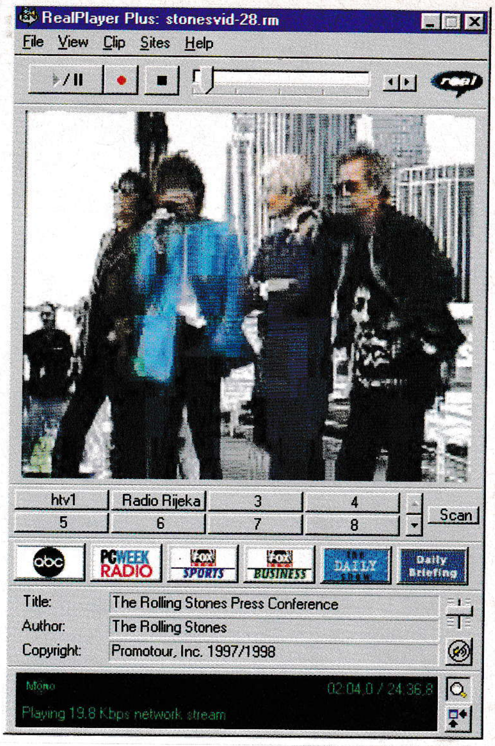
Progressive Network je, kao što smo rekli, uvijek nudio jednu freeware inačicu programa. Trenutno je aktualna verzija 4.0.1. Freeware inačica zove se RealPlayer, a ona koja stoji 30 dolara RealPlayer Pro. Jedna od prednosti Pro varijante jest mogućnost snimanja zapisa koja na prvi pogled zvuči vrlo privlačno, no u praksi od nje nema velike koristi jer je vrlo malo poslužitelja koji dopuštaju snimanje. Druga poboljšanja uključuju prilagođivanje raspoloživom bandwidthu, tj. podešavanje kvalitete zvuka i slike brzini linije. RealPlayer Pro nadalje nudi i PerfectPlay opciju koja omogućuje gotovo CD kvalitetu zvuka i kontinuirani video na brzinama već od 28,8 Kbps.

Kako imati vlastitu RealMediju

I dok će se većina veselo zadovoljiti konzumiranjem Real sadržaja, ambiciozniji webmasteri svakako će poželjeti kreirati vlastite datoteke i postaviti ih na vlastiti poslužitelj. Progressive Networks se je, naravno, pobrinuo da to bude moguće i lako. Pomoću RealPlayer Encodera moguće je pripremiti multimedijske RealMedia zapise, dok će RealPlayer EasyStart Server omogućiti postavljanje i emitiranje tih zapisa. Encoder je freeware i može omogućiti tzv. pseudo-streaming s bilo kojega poslužitelja. Ako želite imati ozbiljan Real poslužitelj, morate kupiti EasyStart poslužitelj (server) čije cijene počinju na 295 dolara. Postoji i demo inačica koja funkcionira 30 dana da vam pomogne u odluci.

Gdje pronaći RealMedia sadržaje?

OK, instalirali ste programski dodatak i sad biste htjeli slušati i gledati zanimljive sadržaje. Gdje ih naći? Evo glavnih mjesta koja će vas odvesti u carstvo RealMedije:
CD Now (http://www.cdnow.com/) - jedan od najvećih CD dućana na Webu koji ima 150.000 zvučnih primjera
Netradio (http://www.netradio.net) - golem izbor klasike, country, new age i glazbe za djecu
On the Air (http://ontheair.com/) - jedan od najkompletnijih popisa RealAudio radiopostaja u svijetu
Timecast (http://www.timecast.com) - najveći popis Real audio, video i live sadržaja
Tunes - http://www.tunes.com - Intelligent music Network.

Konferencija za novinstvo Rolling Stonesa prigodom novog albuma "Bridges to Babylon" prenošena je izravno iz New Yorka preko mreže. Svi oni koji su taj događaj propustili, mogu ga kao snimku pogledati na *http://www.mediadome.com*

Radio Rijeka je naša prva stanica koja je počela cjelodnevno emitiranje putem Interneta.

Na Internetu ne postoje problemi s koncesijom. Radio 101 nudi za preslušavanje kompletnu arhivu svojih najslušanijih emisija.

Linkovi iz časopisa

Progressive Networks
http://www.real.com
Radio 101 arhiva
http://radio101.cro.net/index01.htm
Radio Rijeka
http://indy.multilink.hr/radiorijeka/
HRT
http://www.hrt.hr/

SHAREWARE

Svi ovdje prikazani programi nalaze se na CD-u.

F-Macro

antivirusni program
Command Software Systems
http://www.commandcom.com
Inačica: 2.26
Platforma: DOS
Status programa: Demo
Veličina arhive: 0,2MB
Ocjena:

Virusi Word Macro trenutno su najrašireniji i najzlokobniji. Jednostavno ušeću u vaše Word dokumente i templatove, razore sve vaše makro naredbe i postave svoje zloćudne. Obično vam te makro naredbe onemogućavaju snimanje dokumenta, a ponekad stalno pokušavaju pokrenuti neki zlokobni proces tipa format c:. Jedini pravi lijek u tom trenu je pokretanje F-Macroa, koji će proći sve vaše DOC, DOT i XLS datoteke, potražiti zloćudne makro naredbe i odstraniti ih. Time će vaš pisaći stroj opet biti čist.

F-Prot

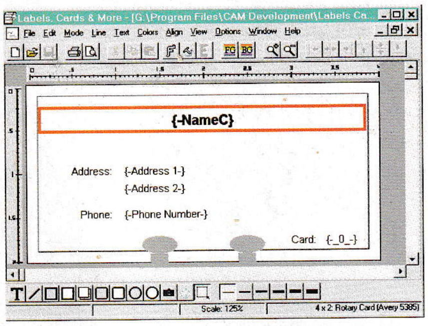
antivirusni program
Command Software Systems
http://www.commandcom.com
Inačica: 2.27
Platforma: DOS
Status programa: Shareware
Veličina arhive: 0,9MB
Ocjena:

Iako virusi u najvećoj mjeri napadaju Windowse svih vrsta, najbolji se antivirusni programi još uvijek rade za DOS. F-Prot se još davne 1994. pojavio na našemu tržištu i zauzeo stalno prvo mjesto u primjeni iz dva osnovna razloga. Prvo, besplatan je. Drugo, najbolji je i najčešće se osvježuju podaci o virusima. Ako naletite na virus, pokrenite F-Prot s diskete i oslobodite se gamadi.

Labels, Cards and More

aplikacija
CAM Development
http://ourworld.compuserve.com/-homepages/camdev
Inačica: 1.60A
Platofrma: Windows 95
Status programa: Shareware, 24,95$
Veličina arhive: 0,7MB
Ocjena:

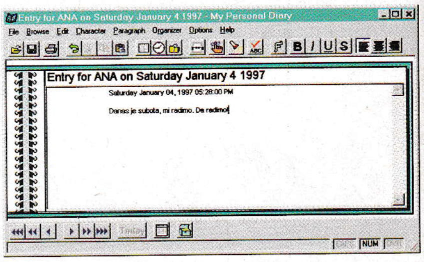
Labels, Cards and More stvara labele, karte, omotnice i još štošta. Možete umetnuti tekst, clip art (u BMP, PCX, WMF i JPG, TIF i PNG formatima), crte i krugove u bilo kojoj boji. Tekst se može rotirati. Postoji baza podataka koja jako olakšava rad. Program podržava OLE2. Plutajuće alatne trake sadrže korisne alatke, poravnavanje i odabir debljine crte. Opskrbljeni ste s nekoliko standardnih labela i drugih stvarčica, dakako, možete raditi svoje, a dostupan je i pregled prije ispisa. Ovaj program je profesionalan.

My Personal Diary

aplikacija
CAM Development
http://ourworld.compuserve.com/-homepages/camdev
Inačica: 5.6b
Platforma: Windows 95
Status programa: Shareware, 25$
Veličina arhive: 0,6MB
Ocjena:

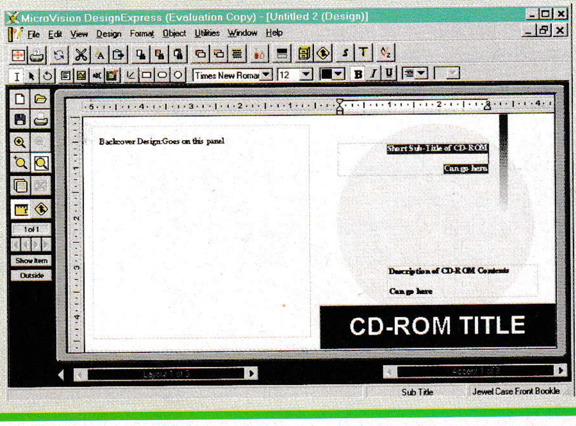
My Personal Diary alat je za vođenje osobnog dnevnika na vašemu računalu. Svi slogovi zaštićeni su lozinkom i pohranjeni u kodirane daoteke da bi se osigurala privatnost podataka. Njegove sposobnosti obrade teksta podržavaju formatiranje teksta i odlomaka, uključujući rubnike i fontove. Rabi adresar, telefonski imenik, listu obveza i podsjetnik. Možete ispisivati na pisač jedan ili više zapisa po datumu ili započeti svaki zapis na novoj stranici. Svaki zapis dopušta do 1 MB teksta, te je moguće pretraživati pojedini ili sve zapise. Tražite li jednostavan i privlačan način da vodite tajne zapise o svom životu, My Personal Diary zaslužuje da ga pomno promotrite.

DesignExpress Labels

aplikacija
MicroVision Development
http://www.mvd.com
Inačica: 1.1 32bit
Platforma: Windows 95
Status programa: Shareware, 39,95 $
Veličina arhive: 1,9MB
Ocjena:

Tražite li odličan program za kreiranje labela, ne tražite dalje od DesignExpress Labels. Taj vam program daje da kreirate labele gotovo svakoga tipa i veličine, poslovne i indeksne kartice, tagove s imenima, CD omotnice, naljepnice za koverte... Optimiziran za laserske i tintne pisače, ovaj momak ima sve što se može poželjeti. Tu su profesionalni dizajnerski primjeri, podrška za fontove, umetanje clip artova (BMP, WMF, TIF, EPS, and PCX), grafički alati, ugrađeni adresar i još puno toga. Sučelje je, zajedno s alatnim trakama i dijaloškim poljima, prvoklasno! Mnogi programi se reklamiraju kao jaki i laki za primjenu, ali za DesignExpress Labels to je doista točno.

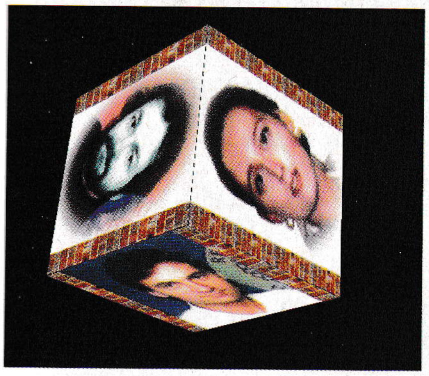

3-D Fotocube

desktop
Lucid Numerics
Inačica: 1.2
Platforma: Windows 95
Status programa: Shareware, 12$
Veličina arhive: 1,7MB
Ocjena:

3-D Fotocube smješta 6 vaših omiljenih BMP ili JPG datotekaa na rotirajuću kocku preko pozadine sačinjene od treperavih zvijezda.

Sve što se može snimiti u JPG ili BMP formatu, može se staviti na kocku: fotografije, clip artovi, logotipovi i tekst. Prilagodite razlučivost (rezoluciju) i brzinu svome ukusu i sposobnostima sustava. No, kao što je to

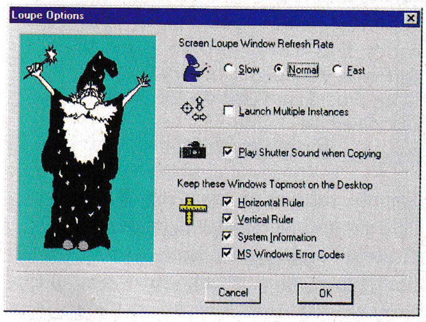

slučaj s mnoštvom programa koji sadrže zahtjevnu grafiku, što je više memorije i snage, bit će više veselja s 3-D Fotocubeom.

Screen Loupe

grafika i DTP
Gregory Braun
http://www.execpc.com/~sbd/Loupe.html
Inačica: 2.5
Platforma: Windows 95/NT
Status programa: Freeware
Veličina arhive: 0,1MB
Ocjena: 4/5

Screen Loupe je 32-bitni besplatni (freeware) uslužni program koji uvećava zaslon (ekran) 2, 4 ili 8 puta. Sadržaj Screen Loupe prozora

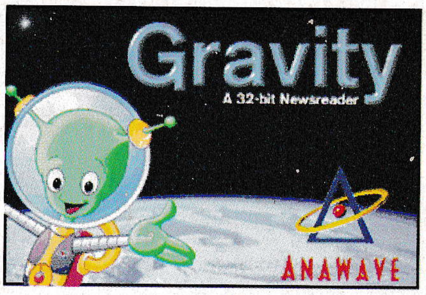

može se prebaciti u neki drugi program da uhvatite dio zaslona. Također možete uvećati detaljnu grafiku bez uporabe zoom naredbe. Kao da samo povećanje nije bilo dovoljno, Screen Loupe ima vodoravni i okomiti plutajući ruler, ASCII/ANSI tablicu koja daje kopirati znakove u clipboard, prozor sa sistemskim informacijama, i listu Microsoft Windows error kodova - sve to po cijeni koju je teško nadmašiti. Ako rabite Windows 95 ili NT, neće vam biti teško smjestiti Screen Loupe među uslužne programe. Ima i zgodnih zvučnih efekata.

Anawave Gravity

internet
Anawave Software, Inc.
http://www.anawave.com/gravity/gravity.html
Inačica: 1.1b601
Platforma: Windows 95/NT
Status programa: Shareware, 29,95$
Veličina arhive: 1,6MB
Ocjena: 4/5

Ako ste ikada trebali program za offline čitanje news grupa, našli ste ga. Gravity je zasigurno vaš najbolji izbor. Omogućuje praćenje mnoštva grupa u isto vrijeme, skida prvo samo osnovne podatke o porukama, prikazuje

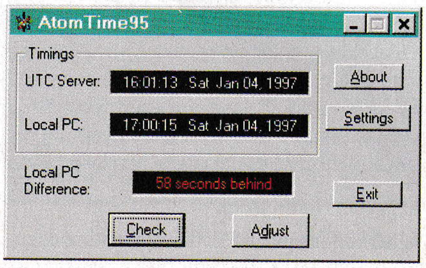

poruke koje su primljene u više grupa samo jednom, skida ostatak poruke samo na zahtjev... Ako previše vremena provodite na Netu samo čitajući newse, probajte Gravity, oduševit će vas, a vaš će se telefonski račun smanjiti na polovicu dosadašnjega.

AtomTime

internet
Bruce Adelsman
http://www.winternet.com/~adelsman/Software/
Inačica: 1.1a
Platforma: Windows 95
Veličina arhive: 0,1MB
Ocjena: 5/5

Precizan i brz, Atom Time 95 usklađuje sat na vašim Windows 95 PC-ijima s javnim poslužiteljem atomskoga sata Nacionalnog ureda za standarde u Boulderu. Koristi se s Dial-Up Networkingom ili LAN-om, te može

automatski uskladiti vaš sat kad god podižete sustav. Toliko je jednostavan da dokumentaciju vjerojatno nikad nećete ni pročitati.

Arachnophilia

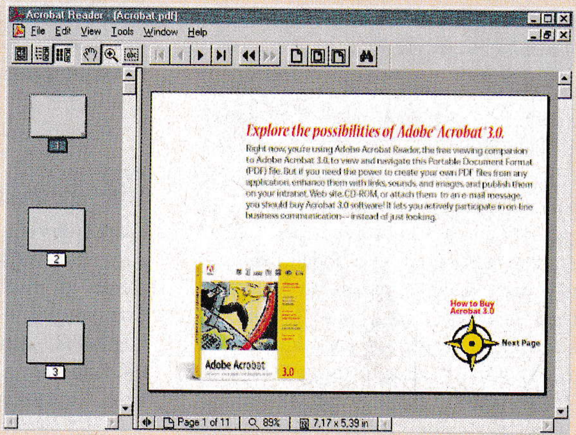
internet
Paul Lutus
http://www.arachnoid.com/arachnophilia
Inačica: 2.5b251
Platforma: Windows 95/NT
Status programa: Freeware
Veličina arhive: 1,7MB
Ocjena: 4/5

Arachnophilia nije običan HTML editor. Ona pruža dva načina za izradu HTML dokumenata. Prvi, klasični, jest da sami napišete cijeli kod uz malu pomoć editora. Drugi, pametniji, jest da samo u Arachnophiliu prebacite RTF dokument i sve prepustite samom programu. Arachnophilia će vam dopustiti i kreiranje novih alatnih traka, ima čarobnjake

Acrobat Reader

internet
Adobe
http://www.adobe.com
Inačica: 3.01
Platforma: Windows 3.1x/95/NT, Macintosh, DOS
Status programa: Freeware
Veličina arhive: 4,9MB
Ocjena: 5/5

Adobe je, nakon ostvarenja dugogodišnjega sna o PostScriptu, morao postići prenosivost PS datoteka na druga računala koja nemaju PS mogućnosti. Zato su napisali seriju Acrobat programa. Ovdje ponuđeni Acrobat Reader programski je dodatak (plugin) koji će vam dopustiti da PDF, grafičke datoteke koje su puno manje i prenosivije od originalnih PS datoteka, pregledavate na bilo kojoj računalnoj platformi koja nema instaliranu PS podršku. Nažalost, Adobe još uvijek ne da Acrobat Distiller u shareware varijanti, tako da PDF-ove možete samo gledati, a ne i snimati.

Eudora Light

internet

Qualcomm

http://www.eudora.com/

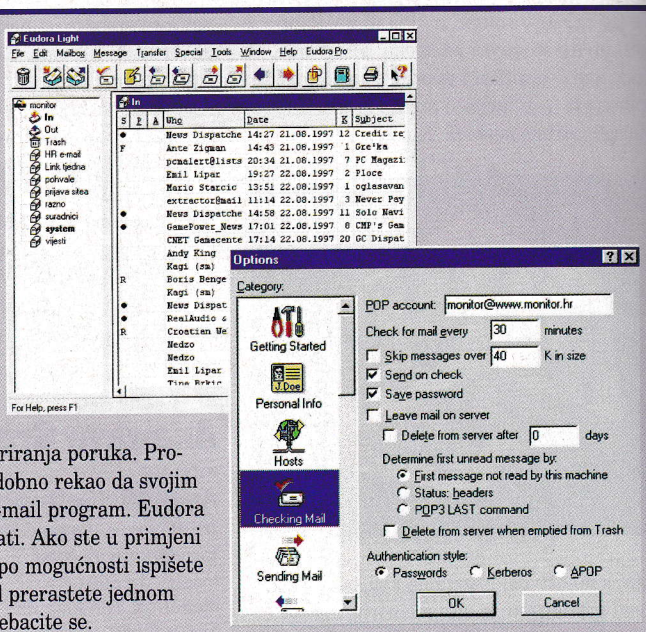
Inačica: 3.0.3

Platforma: Windows 3.1x/95/NT

Status prgorama: Freeware

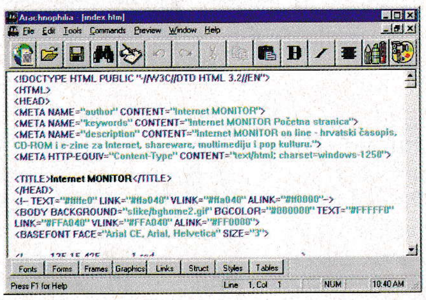
Veličina arhive: 4,9MB

Ocjena:

Mada najnovije inačice Web pretražnika (browsera), vašeg osnovnog Internetskoga programa, već imaju u sebi sasvim pristojni potprogram za elektroničku poštu, mnogi korisnici žele nešto bolje. Takvima možemo preporučiti da iskušaju Eudoru Light, besplatnu inačicu najpopularnijeg e-mail programa. Neka vas ne obeshrabri oznaka Light, jer ovdje su sve osnovne pa i neke napredne funkcije, poput filtriranja poruka. Program je vrlo lijepo dizajniran i ugodan za uporabu. Bill Gates je svojedobno rekao da svojim najvećim propustom smatra činjenicu da nije uspio napraviti vodeći e-mail program. Eudora je jedan od rijetkih programa kojima niti Microsoft ne može konkurirati. Ako ste u primjeni e-pošte početnik, onda vam možemo toplo preporučiti da pogledate (i po mogućnosti ispišete preko pisča) izvanredno dobro napisan priručnik u PDF formatu. Kad prerastete jednom ovu Light inačicu, iskušajte besplatni 30-dnevni demo Pro verzije i prebacite se.

za tablice, mogućnost otvaranja stotina dokumenata (ako vam dopusti memorija računala) i pretraživanje kroz njih. Pritiskom na samo

jedan gumbić svoj dokument možete vidjeti u čak šest pretražnika (browsera) i time biti sigurni da će u svima izgledati kako treba. Ako tražite dobar HTML editor za male novce (nikakve), probajte Arachnophiliu.

EWAN 1.052

internet

Peter Zander

http://www.lysator.liu.se/~zander/ewan.html

Inačica: 1.052

Platforma: Windows 3.1x/95/NT

Status Freeware

Veličina arhive: 0,3MB

Ocjena:

Davno, davno, u zemlji Hrvatskoj, jedini način da se dođe do Interneta bio je da se spojite na Sveučilišni računski centar u Zagrebu (SRCE); tamo ste se mogli koristiti samo terminalom i hrpom programa koji su radili samo na UNIX-u, bez slika, bez pozadinskoga zvuka, bez tablica i miševa. Tada je osnovno oruđe svakog šetača (surfera) bio dobar terminalski program, a kad se na CARnet Utilities disketama pojavio EWAN, takav smo i dobili. Tadašnja inačica je omogućavala punu VT100 emulaciju i skidanje datoteka (naravno, samo tekstualnih) te uporabu funkcijskih tipki koje je svaki korisnik mogao sam definirati. Istini za volju, niti danas EWAN nije puno bolji, ali to i je prava namjena terminala. Svaki terminal koji ima nešto više običan je hibrid između tko-zna-čega i radi tko-zna-kako. EWAN je još uvijek najbolji, ali neusporediv s nekakvim Netscapeima, WSFtpovima i ostalim -ovima koje danas svi rabe za pristup Internetu.

GetRight 2.00

internet

HeadLight Software

http://www.headlightsw.com/

Inačica: 2.00

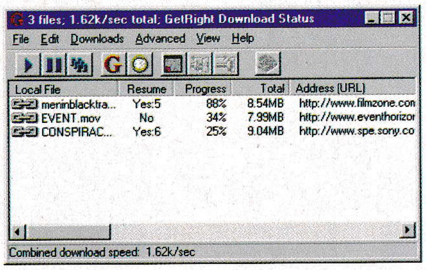
Platforma: Windows 95/NT

Status programa: Shareware

Veličina arhive: 0,5MB

Ocjena:

Koliko puta se desilo da vam je veza pukla pred kraj golema preuzimanja (downloada). Sada možete za takve frustracije reći da su stvar prošlosti. GetRight je profesionalan program koji vodi računa o tome koliko je skinuto i ako vam pukne veza, padne računalo ili

udari grom, čim vaš stroj ponovno stane na noge moći ćete nastaviti preuzimanje od mjesta gdje je prekinuto. Osim toga, GetRight vam omogućuje da ga natrpate programima koje trebate skinuti i zatim odete na spavanje. Ako trebate slobodnu liniju dok skidate datoteke, zaustavite skidanje i zatim ga kasnije opet nastavite. Svakom događaju, prekidu veze ili završetku preuzimanja možete dodijeliti zvučni signal po izboru. Ako želite da program sam započne skidanje u točno određeno vrijeme, nema problema. Podesite timer kao na videorecorderu i GetRight će sam obaviti dosadan posao dežuranja. Napomena: ovaj program zahtijeva da poslužitelj podržava prekid prijenosa. Ako ga ne podržava, program će vas na to upozoriti.

ICQ 1.12

internet

Mirabilis Ltd.

http://www.mirabilis.com

Inačica: 1.12

Platforma: Windows 3.1x/95/NT

Status programa: Demo

Veličina arhive: 1,0MB

Ocjena:

Najprije, zašto se program zove ICQ? Pokušajte slovkati (spelovati) na engleskom ICQ. Čut ćete I seek you, što znači "Ja tebe tražim". I to je ono najvažnije što ovaj revolucionarni program radi. Kad god ste ukopčani na Mrežu, on u pozadini pretražuje tko je od vaših poznanika s Interneta trenutno on-line, ma gdje on bio. Ako imate zvučnu karticu, robotizirani ženski glas će vas obavijestiti "User is on-line". Pogledajte tko je u pitanju i ako želite, možete otvoriti jednu od komuni-

kacijskih varijanti koju taj program omogućuje u sprezi s čudesnim poslužiteljem. Možete poslati kratku poruku, možete, ako imate više toga raspraviti, otvoriti chat prozor i do sita se napričati, možete poslati sugovorniku URL, datoteku ili običnu e-poštu. Ako želite skrenuti pozornost prijatelju s druge strane, stisnite ctrl-G i čut će parobrodsku sirenu koju neće moći ignorirati. Identifikacija on-line korisnika može ići po nekoliko ključeva — e-mail adresi, nadimku, imenu, prezimenu, i onome što ćete sve češće vidjeti čak i na posjetnicama — UIN (Universal Internet Number) broju. ICQ je, kao i sve najbolje na Internetu, besplatan i mada se još radi o beta-inačici, nismo primijetili nikakav propust. Prije nekoliko dana kada smo dobili naš UIN, bilo je 970 tisuća korisnika. Program je izuzetno jednostavan za uporabu i zauzima minimum resursa vašega računala te bandwidtha. ICQ u pozadini skriva niz zgodnih finesa tako da preporučujemo da ostavite neko vrijeme otvorenim inače dosadni prozor "Tip of the Day". Sigurno ćete naći mnogo toga korisnog, npr. poruku poput The charging herd of elephants always have the right of way! Po našem mišljenju, ICQ je pored vašeg omiljenog pretražnika najvažniji Internet program.

Linkbot

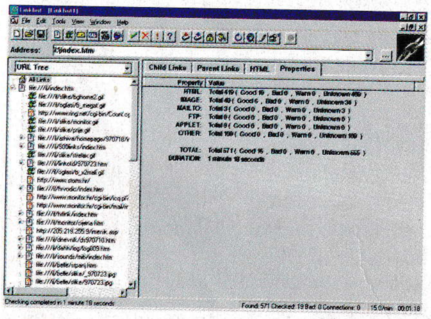
internet

Tetranet

http://www.tetranetsoftware.com/linkbot-info.htm

Inačica: 3.04
Platforma: Windows 95/NT
Status programa: Shareware, 99,95$
Veličina arhive: 2,2MB
Ocjena:

Program koji vam javlja pravilnost veza na web stranicama korisna je stvar za sve nas koji održavamo internetske siteove. Linkbot radi baš to! Provjerava od početne stranice sve veze u dubinu vašega sitea, a i dalje. FTP, gopher, mail, Java i news grupe nisu mu nepoznanica, tako da će za svaku od takvih veza dati upozorenje postoji li, koliko je dos-

tupna i s koje se stranice poziva. Vrlo koristan izvještaj je "What's new" jer to ne mora biti izvješaj samo o vašim stranicama, već ga možete rabiti i za praćenje svojih omiljenih siteova.

NetPal

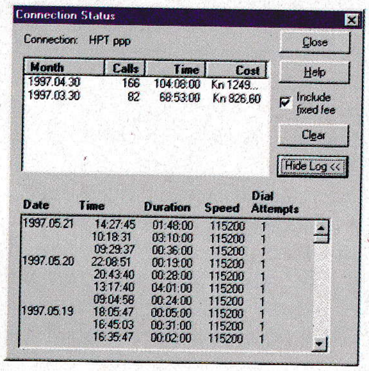
internet

Kookaburra Software

http://www.kburra.com

Inačica: 1.1b
Platforma: Windows 95/NT
Status programa: Shareware, 25,00$
Veličina arhive: 0,3MB
Ocjena:

Svi mi vrlo često (barem jednom mjesečno), moramo nekome objašnjavati otkud dolazi toliki telefonski račun. A pošta, ako sami ne zatražite, nije dužna ispostaviti točnu definiciju troškova. A ponekad se zaboravimo. NetPal, tvrtke Kookaburra Software, to vam neće dopustiti. Čim se spojite na Net, NetPal će početi brojiti, i to ne samo minute, nego i kune. Cijelo ćete vrijeme vidjeti koliko ste na vezi, a i koliko ste potrošili. Moguće je definirati i tarife (pogledajte cijene na našemu cjeniku surfanja), te kada da počne i zaustavi brojenje. Tako ćete svaki mjesec dobiti svoj osobni telefonski račun pa više sigurno neće biti "Nisam ja zvala Australiju, buraz je visio na Netu!". Uz to, NetPal će birati određeni broj dok ga ne dobije (bez pisanja glupih skripti), ispiše vašu trenutnu IP adresu, ako se veza prekine, on automatski naziva ponovno ... Program je ograničen na 30 dana uporabe, ali radi i nakon toga roka.

Pegasus Mail

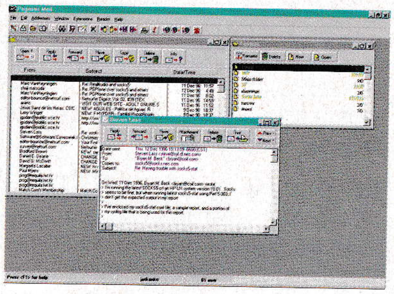
internet

David Haris

http://www.pegasus.usa.com/

Inačica: 2.53
Platforma: Windows 3.1x/95/NT
Freeware, Freeware
Veličina arhive: 1,4MB
Ocjena:

Pegasus ima sve što za e-poštu može zatrebati. Pri instalaciji vas pita za vaše poslužitelje (POP3 i SMTP), te za vaš login i

lozinku (passsword) na njima. I to je sve ako ste normalan, a ne zahtjevan korisnik. A ako niste, tada mu možete podesiti sve što želite, počevši od mapa u koje možete spremati pristigle poruke, automatskih filtera za poštu (poruka stigne, a Pegasus je automatski razvrsta), mogućnosti rada više korisnika, priključivanje na više poslužitelja, tj. skupljanje pošte s više mjesta na Netu, itd. Što ustvari Pegasus radi? Pokrenete ga, on se priključi

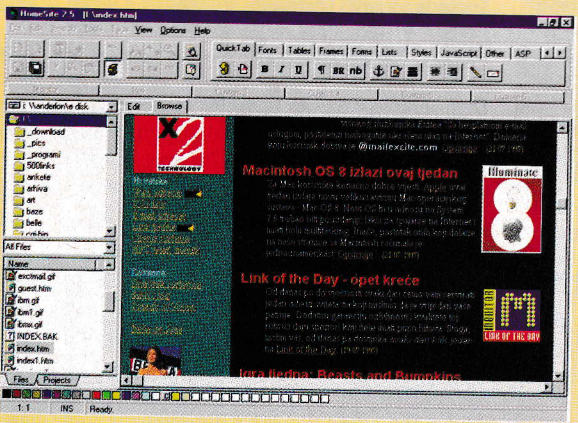
Homesite

internet

Allaire Corp.

http://www.dexnet.com/homesite.html

Inačica: 2.5a
Platforma: Windows 95/NT
Status programa: Shareware, 39,95$
Veličina arhive: 1,6MB
Ocjena:

Prva ideja pri izradi HTML editora trebala bi biti njegova jednostavnost, ali i snaga, to jest mogućnost stalnoga razvoja. Nakon toga treba napraviti dobro, intuitivno sučelje, koje omogućuje dodavanje svojih vlastitih HTML tagova i svemu tome dodati interni pretražnik. Ili umjesto toga uzmite Homesite 2.5. Na pet alatnih traka možete dodati i do sto svojih HTML tagova, od kojih svaki može imati 1000 znakova na početku i 1000 na kraju. Project wizard će vam omogućiti rad sa cijelim siteom, te izmjene na njemu u jednom trenu; dodatno pretraživanje i zamjena koji mogu proći cijeli disk u potrazi za određenom riječju ili izrazom i zamijeniti ih u svim datotekama, te napraviti i backup izmijenjenih datoteka. Provjera pravilnosti HTML koda, veza (linkova), slika... A samo smo nabrojili stvari koje obični HTML editori nemaju. Homesite je savršen alat za izradu kompliciranijih stranica i cijelih Web stranica.

na vaš korisnički račun na Internetu, pročita poštu, snimi ju na vaše računalo, pošalje poštu koju ste već prije napisali i, ako želite, spusti telefonsku slušalicu. Tada ste vi spremni za pregledavanje pristigle pošte, odgovaranje na nju, ispis i sve drugo što s njom želite. Kad ste odgovorili i napisali nove poruke, jednostavno ponovite gore opisanu radnju ili ju odgodite za kasnije. Pegasus dopušta slanje i primanje pošte putem lokalih poslužitelja (Novell, Lantastic, UNIX), prolaženje kroz usmjerivače (routere), proxyje i sve ostalo što inače ljudima zagorčava rad na Netu. Pegasus je najbolji izbor za pregledavanje elektroničke pošte, a osobito ako ste u situaciji da više korisnika radi na jednomu računalu ili ako imate lokalnu mrežu koja je priključena na Internet putem bilo koje vrste poslužitelja.

Real Player

internet
Progressive Networks
http://www.real.com
Platforma: Windows 3.1x/95/NT
Status programa: Demo
Veličina arhive: 1,7MB
Ocjena:

Real Player je najbolji program koji je u mogućnosti prikazati audio i video zapise preko Interneta bez pretjeranoga čekanja. Takozvani "streaming audio i video", što bi se reklo "tekući audio i video zapisi", dostupni su već na mnoštvu Web stranica, uključujući nekoliko hrvatskih (HTV, HRT i Radio Rijeka). Kvaliteta zvuka baš i nije kao s CD-a, a o slici ne bismo niti govorili, no trend razvoja je pozitivan, a u trendu uvijek treba biti.

Shockwave

internet
Macromedia
http://www.macromedia.com
Platforma: Windows 3.1x/95/NT
Status programa: Freeware
Veličina arhive: 1,4MB
Ocjena:

Animacija i vektorska grafika visoke razlučivosti na Netu su dugo bili samo san. Tad su se pojavili pokretni gifovi i Shockwave. Shockwave je s vremenom postao najpopularniji programski dodatak (plugin) na Internetu budući da je u jednomu programu ponudio pregledavanje vrlo malih ali kvalitetnih vektorkih sličica i filmova, koji se vrlo brzo učitavaju, a još brže "vrte" na vašim zaslonima. Iako su programi za njihovu izradu još uvijek pomalo skupi, Shockwave formati su zaživjeli i bez ovoga dodatka teško da ćete vidjeti sve što vam najpopularnije stranice Interneta imaju ponuditi.

Trumpet Winsock

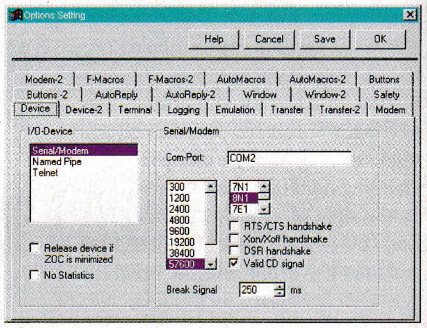
internet
Trumpet Software International
http://www.trumpet.com.au
Inačica: 3.0c
Platforma: Windows 3.1x/95/NT
Status programa: Shareware, 25,00$
Veličina arhive: 1,1MB
Ocjena:

Dugo smo se vremena (bar neki od nas) na Internet spajali uz pomoć raznoraznih terminala. Sve dok se nije pojavio Trumpet koji je svakom PC-u, koji je sposoban za pokretanje Windowsa, dao mogućnost uporabe TCP/IP protokola. Ni Netscapea, niti Exlorera, a ni vas na Netu ne bi bilo da nije bilo Trumpeta i zato - odajte mu počast uporabom (i registriranjem).

ZOC

internet
Markus Schmidt
http://www.emtec.com
Inačica: 3.04
Platforma: Windows 95/NT
Status programa: Shareware, 59,00$
Veličina arhive: 0,8MB
Ocjena:

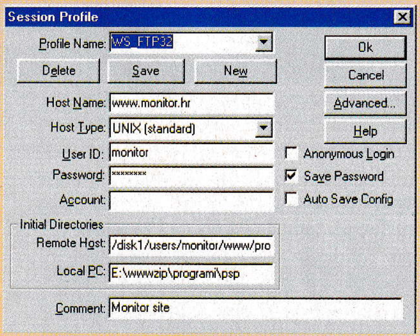
Jeste li otkrili da je HyperTerminal Windowsa 95 previše ograničen? Da? Onda je ZOC prava aplikacija za vas. Pravi 32-bitni program, s mnoštvom funkcija koje se samo po-

željeti mogu. Pristup BBS-ovima putem modema ili ISDN-a, telnetiranje na računala putem lokalne mreže ili Interneta, i podrška nekim specijalnim tekstualnim uslugama. ZOC podržava sve poznate emulacije terminala (ANSI i TTY) i protokole za prijenos podataka (Xmodem, Zmodem, Kermit...) te ima svoj vlastiti makro jezik. GIF i JPG slike mogu se vidjeti u internoj gledalici. Možete ga rabiti i kao program za praćenje telefonskih troškova, raditi će i na vašoj lokalnoj mreži, kroz vaš proxy ili socks poslužitelj. U telefonski imenik stane i do 500 ulaza (raznih telefonskih brojeva koje zovete). ZOC ima i grafički prikaz LED-dioda modema, automatsko odgovaranje na poziv, FTP poslužitelj i još mnogo mogućnosti koje ne možemo niti nabrojiti. Ako mislite da je skup i ima ograničenja u ovoj inačici, nemate pravo. ZOC nema nikakvih ograničenja, osim što će vas nakon svakog poziva upozoriti da ga treba kupiti i ispisati na zaslonu obrazac za naručivanje.

WS_FTP

internet
Ipswitch, Inc.
http://www.ipswitch.com/Products/WS_FTP/index.html
Inačica: 4.0
Platforma: Windows 3.1x/95/NT
Status programa: Freeware
Veličina arhive: 0,5MB
Ocjena:

FTP (File Transfer Protocol) je jedan od najpoznatijih i najtraženijih Internetovih servisa. Iako danas Netscape i Explorer podržavaju FTP preuzimanje (download), za neke je stvari još uvijek potreban pravi FTP klijent, a tu dolazi do izražaja WS_Ftp. Taj će vam ftp-klijent pružiti što neće nitko, a to su mogućnosti uploadanja većih količina datoteka, te izravne primjene svih mogućih naredba za koje ste se do sada morali telnetirati na svoj poslužitelj i tamo izvršiti iz ljuske (shella) (promijeniti naziv ili izbrisati datoteku, promijeniti joj modove, tj. dopustiti drugim korisnicima da dođu do datoteke itd.). Savršeno, kažete, ali može on i još. Sve direktorije koje mu zadate da prebaci na poslužitelj ili s njega, WS_ftp će i kreirati. Imali ste problema s velikim i malim slovima u nazivima datoteka na UNIX-u? Više ih nema, budući da se može zadati forsiranje malih slova. WS_ftp će vam također dopustiti kreiranje svoje liste FTP poslužitelja, do kojih dolazite običnim klikom na njihov naziv, automatski login i anonimni login itd. Sve u svemu, WS-ftp je, i još će dugo ostati, klasik u kategoriji FTP klijenata, te mu dajemo čistih pet zvjezdica.

MidiPlus

multimedija
Haris I. Volos
http://www.hivolos.com/midiplus/
Inačica: 1.55
Platforma: Windows 95/NT
Status: Freeware
Veličina arhive: 1,0MB
Ocjena:

Kad god naiđete na gomilicu multimedijskih zapisa, pitanje je kako ih elegantno preslušati, odnosno pregledati. Ako se radi o MID,

WAV ili AVI zapisima, mirne duše vam možemo preporučiti ovaj zgodan alat koji će odvrtiti odabrane datoteke. Zgodno je da probrane datoteke možete posložiti u Play Listu i

onda ju u nizu preslušavati. U listi možete mijenjati tipove datoteka i tako malo svirati, pa onda malo gledati AVI. MidiPlus je mali, primitivni, ali vrlo korisni priručni studio za pregledavanje multimedije. Na raspolaganju vam je poveći izbor opcija za podešavanje programa vašem ukusu. Dizajn nije estetsko remek-djelo, a prednost su mu njegovi skromni zahtjevi za zaslonskim prostorom. Instalacija je precizna i jednostavna. Autor ovog uratka je Cipranin i ne traži ništa za ovaj solidan program. Vele, "best things in life are free".

Say the Time

utility

Impaque Technologies

http://www2.ebtech.net/~rpabari/RajHome.html

Inačica: 100004b
Platforma: Windows 95
Status progama: Freeware
Veličina arhive: 0,5MB
Ocjena:

Say the Time for Win95 je slatki programčić koji vam doslovno kaže vrijeme. Lijepa ikonica smješta se u traku sa zadaćama i objavljuje vrijeme svakih 15, 30 ili 60 minuta, zazvoni, a onda vam glasić na engleskomu kaže točno vrijeme. Opcije se biraju desnim mišem na ikoni, a čitanje vremena može se privremeno isključiti. Say the Time for Win95 je zgodan način da imate pojam o vremenu kad ste posvema uronjeni u rad s računalom. Iako je besplatan, autor cijeni donacije.

WinZip

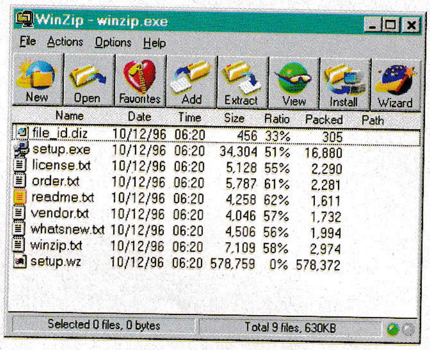
utility

Nico Mak Computing, Inc.

http://www.winzip.com/

Inačica: 6.3a
Platforma: Windows 3.1x/95/NT
Status programa: Shareware, 29,00$
Veličina arhive: 0,7MB
Ocjena:

Kako je krenulo, uskoro ćemo imati WinZip suite za jednu od najjednostavnijih i najčešćih operacija na računalu - kompresiju i dekompresiju datoteka. Ovaj program je jedan od najvećih shareware hitova i velika podrška publike potiče njegov stalni razvoj. Opcija ima bezbroj i većina korisnika će se zadovoljiti s najviše 10% mogućnosti programa. WinZip je pravi Windows 95 program s podrškom za duga imena i tijesnom povezanošću s Windows 95 ljuskom. Povuci i spusti (drag and drop) omogućuje da iz ZIP datoteke mišem izvučete samo datoteke koje vas zanimaju. Zip i unzip operacije možete izvesti ne napuštajući Explorer. WinZip 6.2 nudi poboljšanu Internetsku podršku te prepoznaje TAR, gzip, Unix compress, UUEncode, XXEncode, BinHex i MIME formate. ARJ, LZH i ARC arhive su podržane preko vanjskih programa. WinZip se također može povezati s većinom virus-skanera za provjeru sadržaja arhive. Za pregledavanje zipanih datoteka možete koristiti vlastiti preglednik (viewer)

ili neki vanjski. Oni sasvim neiskusni imaju na raspolaganju čarobnjaka (Wizard) koji će ih provesti kroz proceduru (de)arhiviranja ili instaliranja programa. WinZip je u prošlosti već skupio gomilu nagrada. U 1996. časopis PC Magazin proglasio ga je najboljim utility programom a PC Computing ga je proglasio najboljim programom za kompresiju.

Netscape Navigator

internet

Netscape

http://www.netscape.com

Inačica: 3.01
Platforma: Windows 3.1x/95/NT, Mac
Status programa: shareware
Veličina arhive: 6,0MB
Ocjena:

Navigator je najpopularniji Web pretražnik koji trenutno koristi 70% Web surfera. Ovdje imamo na jednom mjestu objedinjen browser, program za čitanje elektronske pošte i news grupa, gopher i ftp client. Sve što normalnom korisniku treba za rad na Netu. Pokrenite na bilo kojem operativnom sustavu (Netscape je dostupan za sve verzije Windowsa, Unix-a, Macintosha...) i uživajte u surfanju po Internetu.

MS Internet Explorer

internet

Microsoft

http://www.microsoft.com/ie/

Inačica: 3.02a
Platforma: Windows 3.1x/95/NT
Status programa: freeware
Veličina arhive: 16,0MB
Ocjena:

S inačicom 3.02a Microsoft se približio Netscapeovom pretražniku. Za pregledavanje multimedije preporučujemo MS-ov pretražnik, jer podržava pozadinsku muziku, a izvođenje multimedijskih datoteka (AVI i QuickTime) pokreće se mnogo brže.
Na CD-u se nalazi inačica prilagođena HPT Internet korisnicima u kojoj su upisani svi potrebni instalacijski parametri.

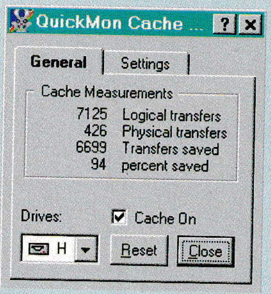
CD-Quick Cache

utility

Circuit Systems

http://ourworld.compuserve.com/homepages/circuitsys

Inačica: 2.0
Platforma: Windows 95
Status programa: Shareware, 29$
Veličina arhive: 0,4MB
Ocjena:

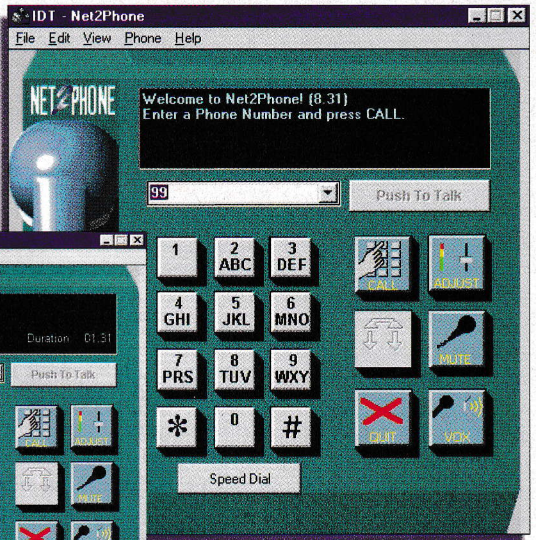
CD-ROM pogoni su spori. Čak i oni osmerostruke brzine imaju prosječno vrijeme pristupa podacima nekoliko desetaka puta veće (nekoliko stotina ms) nego što je to kod tvrdoga diska (10-20 ms). CD-Quick Cache obećava dramatično povećanje brzine CD-ROM-a koje može biti gotovo usporedivo s brzinom tvrdoga diska. Program to postiže tako što podatke sprema u tzv. keš (cache) koji se nalazi ili u RAM-u ili kombinaciji RAM-a i tvrdoga diska. Kod ponovnog učitavanja podataka oni se uzimaju izravno iz brze memorije. Keš algoritam omogućuje tzv. "read-ahead buffering", tj. čitanje unaprijed. CD-Quick je tijesno povezan s Win 95 operacijskim sustavom i čini zapravo njegov produžetak (ekstenziju). Zbog toga CD-ROM pogonima koji nemaju Win 95 pogonitelj (driver), CD-Quick neće biti od koristi. Zajedno s Cache programom dolazi i QuickMon utility koji će vas obavještavati o statistici čitanja s vašega CD-ROM-a, odnosno iz keša. Rezultati su nevjerojatni - preko 90% podataka čita se izravno iz keša. QuickMon vam pruža mogućnost da sami podesite parametre CD keša. Veličina keša na disku kreće se od 16 do 64 MB, a u RAM-u od 256 KB do 16 MB. Svima vama, dragi čitatelji, dok pretražuje naš CD toplo preporučujemo ovaj program. Razlike u čitanju s CD kešom i bez njega goleme su.

Jeftini Internet telefon

Za razliku od brojnih sličnih programa, vaš sugovornik s druge strane zemaljske kugle ne mora imati računalo da biste ga mogli nazvati preko Interneta.

Postoji već priličan broj programa koji pružaju mogućnost korisnicima Interneta da svoj PC rabe kao telefon. Međutim, svi oni zahtijevaju da oba sugovornika imaju računalo sa zvučnom karticom i mikrofonom i da oba budu istodobno on-line. Potrebno je i nešto informatičke pismenosti, i sve to skupa uvelike smanjuje broj ljudi koji dolaze u obzir za takvu vrstu telefoniranja. I što sad ako vaš rođak iz Amerike, prijatelj ili poslovni partner nije stigao dalje od mobitela, a vaš proračun ne može podnijeti skupe tarife međunarodnoga razgovora. E, onda vam vrijedi iskušati program Net2Phone. Točnije, radi se o servisu koji pruža tvrtka IDT, a Net2Phone je program koji omogućava pristupanje tom servisu. Radi se o još jednom iz niza tehnoloških čuda zasnovanih na Internetu i kada ga prvi put vidite u funkciji obvezno ćete o tome s ushitom pričati poznanicima.
Deset minuta razgovora s Amerikom stoji vas pišljivih 6 kuna, a vaš rođak s druge strane je na običnom telefonu (ili mobitelu)!

Virtualni Internet telefon spojit će Vas sa svakim mobitelom, a i s običnim telefonom.

Potreban hardver i instalacija softvera

Dok je hardver za sugovornika jednostavan, od vas se zahtijeva da imate PC (Windows) ili Mac računalo, zvučnu karticu, mikrofon, modem (najmanje 28.800 bps) i spoj na Internet putem PPP protokola. Softver potreban za telefoniranje preko Net2Phonea naći ćete na www.net2phone.com i brzo ćete ga skinuti (1,3 MB). Posljednja inačica u trenutku pisanja nosila je oznaku 8.31.
Instalacija teče elegantno i brzo. Nakon instalacije Net2Phone traži da se registrirate. No, ne brinite se, ne treba ništa platiti (ne još). U registracijski prozor upišite sve tražene podatke i izaberite 5 brojeva za svoju lozinku (tzv. PIN - Personal Identification Number). To je prvi broj koji trebate zapamtiti i računalo će svaki put prije telefoniranja tražiti da mu unesete taj broj. Možete reći računalu da ga zapamti, pa vas više neće gnjaviti. Na jednom računalu se možete registrirati samo jednom.

Cijena je poanta

Prije nego opišemo proceduru telefoniranja, potrebno je vidjeti koliko to točno stoji. Naime, osim cijene vremena na Internetu, morate platiti i uslugu IDT-u. Da biste mogli telefonirati, morate od IDT-a naručiti određeni iznos kredita (25, 50 ili 100 dolara). Plaća se kreditnom karticom, a tvrtka će u ekspresnom roku e-poštom poslati 12-znamenkasti Account Number koji unosite prije svakog telefoniranja. Account Number je ekvivalent telefonske kartice koju inače stavljate u standardnu telefonsku govornicu. S nje se skidaju "impulsi", odnosno vaši dolari. Prije svakog telefoniranja, robotizirani glas operatera vas uljudno obavještava o stanju na vašemu računu, tako da znate koliko dugo možete telefonirati.
Ako još uvijek niste spremni za trošenje novca, možete cijelu stvar najprije iskušati, razgovarajući besplatno sa živim operaterima koji su, začudo, vrlo ljubazni mada imaju posao na kojem im nimalo ne zavidimo. Ako ih trebate pričekati, čekanje obično ne traje dugo.
Da biste izračunali koliko vam novaca treba za razgovore koje kanite obaviti, pogledajte na Net2Phone stranicama cijene jedne minute razgovora za sve zemlje svijeta. U donjoj tablici donosimo cijene za neke koje bi vas mogle zanimati.
Najskuplje je razgovarati s Antarktikom (pozivni broj 672) za koji je cijena minute razgovora 2,80 dolara.
Dakle, s jednim kreditom od 25 dolara (150 kuna) možete sa SAD-om razgovarati više od četiri sata!
Zanimljivo je da se cijene mijenjaju, i to nabolje, tj. naniže. Tako je cijena za Hrvatsku pala sa 0,90 na 0,66 dolara/min.

Kvaliteta

Većina ljudi koje smo zvali nisu niti primijetili da ne govorimo preko običnoga telefona. Pažljiviji su slušatelji rekli da opazili tek povremene jedva primjetne prekide. Nazvali smo

i sami sebe u uredništvo i razgovarali s kolegom za susjednim stolom. Zapazili smo jedino da zvuk u slušalici kasni skoro čitavu sekundu. Praksa telefiniranja u Hrvatsku preko centrale u Americi financijski je neisplativa i treba ju izbjegavati.

Tehnologija

Kako taj tehnološki trik radi? Preko Interneta se spajate na IDT centralu koja se nalazi negdje u Americi. Ta centrala vas onda dalje

zemlja	pozivni br	$/min
Australija	61	0.20
Austrija	43	0.38
BiH	387	1.18
Francuska	33	0.25
Hrvatska	385	0.66
Italija	39	0.36
Jugoslavija	38	0.66
Kanada	-	0.13
Mađarska	36	0.50
Njemačka	49	0.26
Novi Zeland	64	0.29
SAD (7:00-19:00)		0.15
SAD (19:00-7:00)		0.10
Slovenija	386	1.43
Vel. Britanija	44	0.18

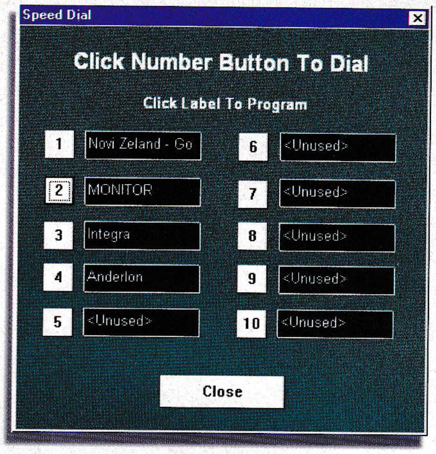
spaja s bilo kojim telefonom u svijetu. Vaš glas se digitalizira, a centrala ga demodulira i kao analogni prosljeđuje vašemu sugovorniku s druge strane. Sugovornikov glas se modulira, komprimira i putem Interneta šalje u vaš PC zvučnik. Rezultat je kontinuirani full-duplex razgovor u realnomu vremenu. Budući da signal dolazi do centrale putem Interneta, cijena usluge ne ovisi o zemlji iz koje se zove, a budući da kasnije svi pozivi idu iz SAD-a, cijena ovisi o cijeni koju SAD ima s ostalim državama.

Ova usluga je slična već poznatoj callback tehnologiji, gdje korisnik zove sugovornika preko centrale u Americi i cijeli razgovor se ne obavlja preko HPT-a, već preko međunarodne telekomunikacijske tvrtke.

Rezime cijele procedure

Za početnike procedura telefoniranja može biti pomalo zbunjujuća, jer treba unijeti 3 vrste brojeva, pa smo stoga ovdje popisali osnovne korake:

1. kliknite na Call (u prostoru za unos brojeva treba pisati 99)
2. unesite svoj PIN broj (vaša 5-znamenkasta lozinka)
3. operater vas traži da unesete svoj 12-znamenkasti kreditni broj ("card number"); unesite ga
4. operater vas obavještava o stanju na vašemu računu i traži da unesite telefonski broj
5. unesete telefonski broj; napomena: umjesto uobičajenih 99, prva dva broja moraju biti 00
6. operater vas obavještava koliko minuta možete razgovarati sa zemljom koju ste nazvali, a prema stanju na vašemu računu, te

prosljeđuje vaš poziv.
7. telefon zvoni i javlja se vaš sugovornik (ili njegova telefonska sekretarica).

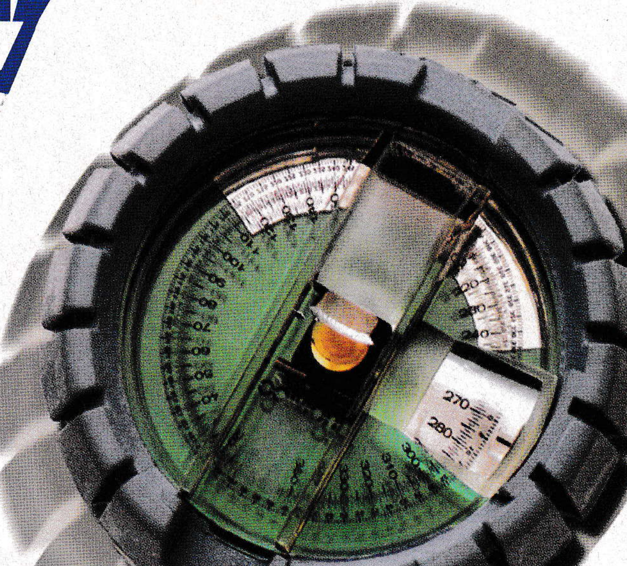
Po završetku razgovora operater će vas obavijestiti koliko novca vam je još ostalo na računu.

Zaključak

Ako imate potreban hardver, što je vrlo vjerojatno budući da čitate ovaj časopis, onda je bez sumnje najjeftiniji način telefoniranja u inozemstvo pomoću Net2Phona. Družite se s rodbinom i čudite se modernoj tehnologiji

Željko Anderlon
anderlon@monitor.hr

www.net2phone.com

IZRADITE
CD ROM
TAMO GDJE JE NAJJEFTINIJE !!!
komada
cijena (DEM)
cijena CD-a za svaki slijedeći CD (DEM)
300 1865 3,50
500 2105 2,50
1000 2750 2,10
3000 4330 1,45
5000 6280 1,26
OSNOVNA CIJENA PODRAZUMIJEVA:
- mastering
- sve transportne troškove
- sve špediterske poslove
- troškove carine
- troškove posredovanja i izrade UCD papira
- troškove međunarodne komunikacije
- troškove bankarskih transfera
- usluge tvrtke "Memphis"
- tampon tisak
- papirnatu ili plastičnu vrećicu
rok izrade 10 RADNIH DANA
BUDITE MUDRI PA IZRADITE CD
TAMO GDJE JE POUZDANO, BRZO I NAJJEFTINIJE !!!
komada
cijena (DEM)
cijena CD-a za svaki slijedeći CD (DEM)
300 1830 3,50
500 1990 2,50
1000 2750 2,10
2000 4110 1,80
3000 4850 1,60
OSNOVNA CIJENA PODRAZUMIJEVA:
- premastering CD-R
- mastering
- sve transportne troškove
- sve špediterske poslove
- troškove carine
- troškove posredovanja i izrade UCD papira
- troškove međunarodne komunikacije
- troškove bankarskih transfera
- usluge tvrtke "Memphis"
- tampon tisak
- CD box
MEMPHIS d.o.o. ZAGREB
Trg kralja Petra Krešimira IV br. 2, 10000 Zagreb
Phone/fax: 385. (0)1. 44 33 27, 45 50 472

Nove igre na Internetu

Sve ovdje prikazane igre nalaze se na CD-u

Ardennes Offensive

• Strategija
SSI *http://www.ssionline.com*
Platforma: Windows 95/NT
Minimalna konfiguracija: Pentium-90, 8 MB RAM, SVGA w/ 1MB, miš, zvučna kartica, Windows 95
Veličina arhive: 6,1MB
Ocjena:

SSI, uvodeći potpuno novi borbeni sustav, izbacuje na tržište ovaj naslov pod sloganom "ratne simulacije nad simulacijama". Demo pruža osjećaj bogate SVGA renderirajuće grafike i napredniji sustav igranja.
Mapa u 2D pogledu na borbeno polje blagih je pastelnih

boja. Jedinice su u početku raspoređene u dijagonalno suprotnim kutovima polja za igru. Broj informativnih zaslona (ekrana) raspoređenih na igraćoj podlozi povelik je i zna zbunjivati u početku, ali vam je zato padajući help izbornik uvijek pri ruci.
Možete birati između osam ponuđenih scenarija, u rasponu od onih s manjim brojem turnusa i postrojbi do mamutske igre od 64 turnusa koja uključuje sve što se miče. Možete igrati ove scenarije protiv računala (na više razina težine) ili protiv ljudskoga protivnika na istom računalu, u mreži, putem e-pošte ili na

Internetu. Pravila su prilično jednostavna. Pokreti postrojbi, borba, letačke misije, zamjene desetkovanih jedinica izvode se "point-and-click" sučeljem. Za razliku od većine ratnih igara, Ardennes ne skrivaju borbu iza dima i ogledala. Svi dijelovi bitke prikazani su na zaslonu zajedno s detaljnim izvješćem nakon bitke.
Ako vam je poznato što je ZOC i rado se sjećate Panzer Blitza, onda ovu igru svakako morate imati.

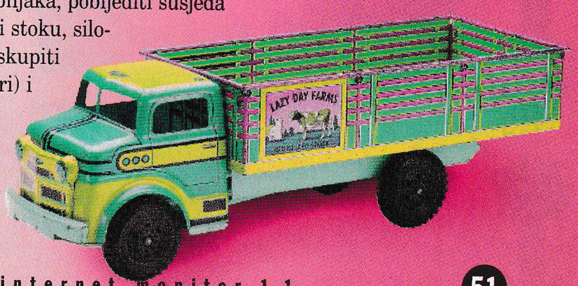
Beasts & Bumpkins

• Strategija
Electronic Arts *http://www.ea.com*
Platforma: Windows 95/NT
Minimalna konfiguracija: Pentium-75, 16 MB RAM, miš, zvučna kartica, Windows 95, DirectX v3.0
Veličina arhive: 16,2MB
Ocjena:

Ako ste voljeli Warcraft (a tko nije), onda ćete uživati u Beast&Bumpkins. Electronics Arts su radnju svoga novoga

proizvoda "Beasts and Bumpkins" smjestili u doba srednjega vijeka, te su vaš zamak okružili mnoštvom seljaka, seljančica, čarobnjaka i vitezova. Demo sadrži jednu misiju u kojoj vam je cilj, uz pomoć svojih malobrojnih seljaka, vitezova i čarobnjaka, pobijediti susjeda (skršiti sve njegove zgrade, pobiti stoku, silovati žene, ups...) i, onako usput, skupiti omanje krdo krava (slovima: četiri) i odgojiti nešto seljaka (šest). Vrlo

je vjerojatno da će vam za ispunjenje tih ciljeva trebati i desetak pokušaja, jer je igra prilično teška i treba ponešto vremena da se u nju "uđe". No, to vrijeme neće biti bačeno "u vjetar", nego provedeno u genijalnoj zabavi jer seljaci stalno dobacuju djevojkama, cure fićukaju dok tjeraju stoku, čarobnjaci vas pomalo vrijeđaju, a vojnici naganjaju udavače. Krave muču, a vojske prolaze. Za razliku od dosadašnjih strategija, B&B sadrži golemu količinu humora; tako npr. seljaci ponekad hrču dok spavaju, a ponekad, ako tijekom noći kliknete na kolibu, čut ćete ženski smijeh i šuškanje plahti. Budući da je igra napisana za Windows 95, potreban joj je DirectX. Grafika je vrlo dobra, snalaženje pristojno, a zvuk je savršen.

Blood Omen: Legacy of Kain

• Akcija

Activision http://www.activision.com

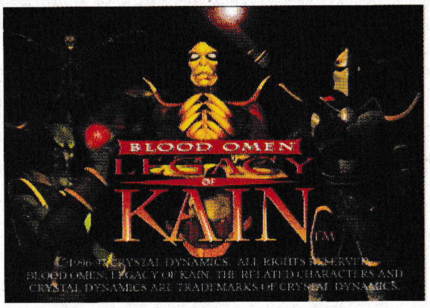
Platforma: Windows 95/NT

Minimalna konfiguracija: Pentium-100, 16 MB RAM, zvučna kartica, Windows 95

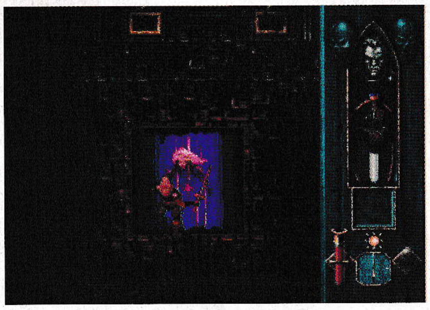
Veličina arhive: 10,1MB

Ocjena: 🐸🐸🐸🐸

Svatko tko misli da je Duke Nukem utjelovljenje okrutnosti, trebao bi baciti pogled na protagonista ove posljednje Activisionove

RPG igre, Kaina. Kain je vampir, što donekle objašnjava njegovo stanje konstantne frustriranosti. Njegov moral i skrupule? Kod ovoga tipa toga nema. On je nemilosrdna krvopija, u potrazi za svojim ubojicom. Blood Omen je klasična RPG akcija iz ptičje perspektive, morbidne grafike, s mnoštvom čarolija i sjeckanja mačevima.

Svi oni koji su igrali Blood Omen: Legacy of Kain na Sony PlayStationu znaju da je to vjerojatno najmračnija, najbeznadnija akcijska avantura svih vremena. Kainovo podugačko putovanje može potrajati i do 50 sati igranja, što je i razumljivo, imajući na umu činjenicu da Kain i nije uvijek pri sebi. Jedne tamne noći (a koja nije tamna?) napušta nekakvu neudobnu tavernu u kojoj se našao i biva brutalno ubijen od nekoliko vucibatina. Probudivši se u samom središtu pakla, bijesni Kain prihvaća ponudu da traži osvetu iz groba. Riješivši se svoga smrtnoga lika, uskrsli se Kain vraća u Nosgoth, s neutaživom žeđu za pravdom... i krvlju. U svojoj potrazi za osvetom naš junak luta golemim prostranstvima Nosgotha koljući usput bezbrojne protivnike, otkrivajući magične predmete koji mu pomažu pri otkrivanju smrtonosnih tajni i misterija.

Ljubitelji "role-playing" igara koji su željni malo tamnog ugođaja, uz ovu "hack-and-slash" akciju sigurno će pronaći dosta razloga za mračno putovanje s Legacy of Kain.

Betrayal in Antara

• Avantura

Sierra On-Line http://www.sierra.com/

Platforma: Windows 3.1x/95

Minimalna konfiguracija: Pentium-60, 16 MB RAM, miš, zvučna kartica, Windows 3.1; Windows 95

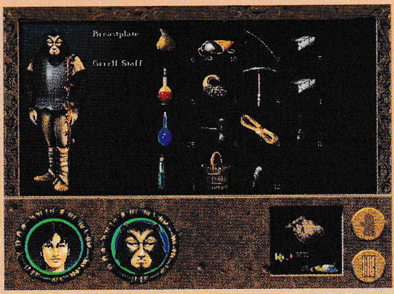
Veličina arhive: 25,5MB

Ocjena: 🐸🐸🐸🐸

Samo ime igre asocira na jednu drugu Sierrinu uspješnicu - Betrayal at Krondor. Iako sličnoga sučelja, zapleta i opsega, Betrayal in Antara nipošto se ne može okarakterizirati kao nastavak spomenutoga Krondora.

BiA nudi obožavateljima RPG-a možda jedan od najdetaljnije razrađenih scenarija u posljednjih nekoliko godina. Igra je grafički fenomenalno izvedena, prepuna je prekrasnih 3D svjetova, u razlučivosti 640X480/256, koji se prostiru na nekoliko tisuća četvornih milja virtualnoga prostora kroz koje napredujete u perspektivi prve osobe.

Igra priča priču o drevnom Antarskom kraljevstvu koje polako tone u moru dekadencije i političke korupcije, gubeći pri tome svoj stari sjaj. Igrači mogu igrati neki od 4 glavna lika, upletena do guše u mrežu političkih intriga, tajnih planova i rasne netrpeljivosti.

Pravo osvježenje u igri donosi "komadanje" glavne priče na međusobno isprepletena poglavlja, uključujući tu i dojmljivo izvedene flashbackove, koji uspješno sprečavaju da igrač upadne u frustrirajuće situacije lutam-lutam-nigdje-nikog-ubijam-se-od-dosade.

Betrayal in Antara odlikuje se također povećim brojem usputnih pričica, potraga i međuzapleta koje, doduše, zavidno kompliciraju čitavu igru, ali ni u kojemu slučaju ne narušavaju njezinu logičku cjelinu.

Iako se većim dijelom igra u "prvoj osobi", Antara sadrži i elemente strateške borbe iz "perspektive treće osobe" koja ima za cilj prenuti igrača iz jednoličnoga ritma igranja, i čini to vrlo uspješno.

Za štovatelje magije, Antara donosi novi sustav "čarobiranja" tijekom igre zasnovan na iskustvu. Ovako zamišljen sustav omogućuje ne samo da istražujete nove čini, već da usvajate i usavršavate one koje niste još svladali, a koje je netko bolje potkovan na tom polju našao zgodnim iskušati baš na vašemu nevoljnom liku. Ako je vaš jadničak u danom trenutku iskusio nečije vatrene kugle ili čekić nevjerojatne surovosti (Hammer of Incredible Rudeness), omogućeno mu je da nauči osnove magičnoga napada koji ga je zadesio, pod uvjetom da ga i preživi, naravno.

Betrayal in Antara sa svojim izvanrednim scenarijem, mnogobrojnim međuzapletima, bogatstvom likova i opcija, krasnom grafikom i visokim stupnjem igrivosti, pravi je predstavnik nove generacije RPG igara.

Constructor

• Simulacija

Acclaim *http://www.acclaimnation.com*

Platforma: DOS

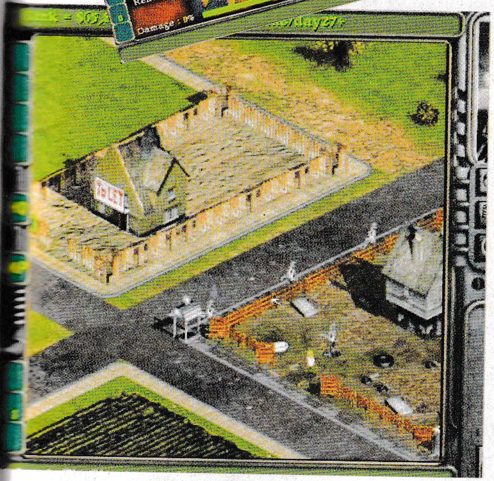
Minimalna konfiguracija: Pentium-100, 16 MB RAM, miš, zvučna kartica, DOS

Veličina arhive: 30,8MB

Ocjena:

Nemojte da vas naziv igre zavara, nije ovdje cilj samo izgradnja, već mnogo, mnogo više. Za početak, tvorci Constructora dali su vam komadić zemlje za gradnju, glavni stožer, nekoliko građevinara, nadglednika i nešto novca. No, je li to vaš domet? Životarenje uz jednu zgradu? Naravno da nije. Zarada je osvojiti sve i posjedovati svakoga. Zato morate postići četiri cilja. Prvi je financijski: morate graditi i graditi sve dok ne postanete najbogatija osoba na kugli zemaljskoj. Kao drugo, morate se dokazati svojom svestranošću i graditi baš sve, počevši od stanova, a završivši s branama. Treće je zauzimanje teritorija. Gradite posvuda. Nemojte se usmjeriti na jedan teritorij. I četvrto, najvažnije je da život unutar te svoje tvorevine

učinite sretnijim. Sada kad je jasno što treba učiniti, postavlja se pitanje kako.

E, to baš i nije jednostavno jer u igri sudjeluje previše likova da bi ih se sve moglo jednostavno kontrolirati. Tu su policajci, radnici, nadglednici, majstori za popravke i, naravno, protivnici. A protivnik je ovdje računalo. A računalo vara. Kad vi napravite savršenu četvrt, ono vam pošalje hrpu nevolja. Provalnike, hipije, poplave... A vi mali i nemoćni bogataš koji ne može (iliti ne želi!) pomoći svojim stanarima.

Sve u svemu, jedna od najrealnijih simulacija na vašim PC-ima. Ako ste voljeli SimCity, Constructor će vas oduševiti.

Curse of Monkey Island

• Avantura

LucasArts *http://www.lucasarts.com*

Platforma: Windows 95

Minimalna konfiguracija: Pentium-60, 16 MB RAM, miš, Windows 95, DirectX v3.0

Veličina arhive: 18,1MB

Ocjena:

Još jedna trilogija? Da, ali kakva! Pet je duugih godina prošlo od izlaska Monkey Islanda 2 (LeChick's Revenge), jedne od najljepših igara ikada napravljenih. Od tada se na polju avantura, ruku na srce, ništa posebno nije ni zbilo, dok evo napokon "lucasovci" nisu odlučili ponovno zamutiti ustajale vode.

Priča se nastavlja tamo gdje je prije pet godina i stala. Guybrush Threepwood, junak sage, ponovno je do guše zapetljan u politički i osobni obračun sa svojim starim protivnikom LeChuckom.

LeChuck, olinjala vucibatina i neuništivi gusar, sada ne samo što želi zagospodariti zemljom, već je bacio i oko na slatku i hrabru Elaine. "Spretni" Guy, u sebi svojstvenom pokušaju udvaranja, prelijepoj Elaine greškom pokloni začarani prsten koji koku pretvori u zlatni kip. Kako kipić više pristaje u nekakvu vitrinu doli u bračni krevet, Guy tijekom igre mora naći rješenje čarolije i, naravno, uz put se obračunati s LeChuckom, olinjalom vucibatinom.

Sve je tu, kao nekada, samo bolje... Šašavi dijalozi, prekrasna grafika i animacija, usavršeno lakouporabljivo sučelje (nalik na onomu iz Full Throttla), izvanredna priča, zahtjevne zagonetke... Ukratko, LucasArts u svojemu najboljem izdanju.

Great Battles of Alexander

• Strategija

Interactive Magic

http://www.imagicgames.com

Platforma: Windows 95/NT

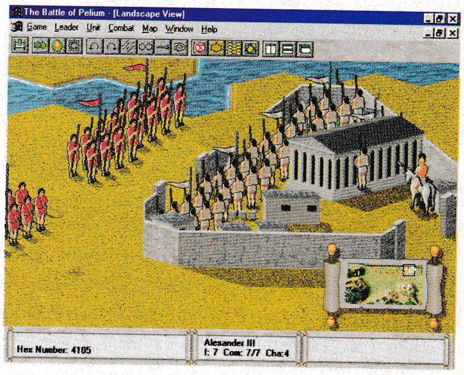
Minimalna konfiguracija: 486/100, 16 MB RAM, SVGA, miš, zvučna kartica, Windows 95

Veličina arhive: 19,0MB

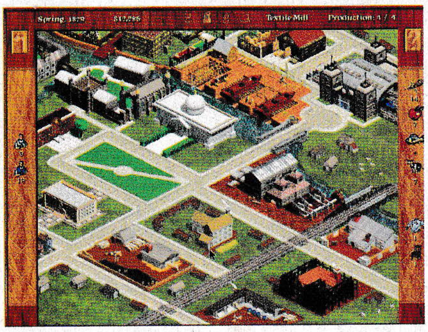
Ocjena:

Dok stojite na kamenjaru stare Grčke i gledate kako se pred vama nalaze udružene vojske malih grčkih država, i ne slutite kamo će vas odvesti ta pobjeda. Indija, Egipat, Europa..., sve će to ležati pod vašim nogama. Vi ste, naravno, Aleksandar Veliki Makedonski, a igra je Great Battles of Alexander.

Ako ste ljubitelj ratnih igara, GBA je pravi izbor za zlatno doba Grčke. Aleksandar je bio veliki vojskovođa, i njegove će uspjehe biti prilično teško ponoviti. No, pokušajte. Razlika između ove i ostalih strategija jest sustav vođa. Imate li jedinicu koju previše udaljite od njezina komandanta, gubite kontrolu nad njom jer ona ne čuje vaše zapovijedi. Vrlo realno, zar ne? Grafika je vrlo

dobra. Moguće su tri razine zumiranja bitke (vidi ilustracije) i dva pogleda (prednji i stražnji). Likovi su prilično veliki i detaljni. Demo omogućuje igranje jedne od deset bitaka koje će se nalaziti u konačnoj inačici te igre, no i to je dovoljno da vas zabavi nekoliko sati.

Imperialism

• Strategija

SSI *http://www.ssionline.com*

Platforma: Windows 95/NT

Minimalna konfiguracija: Pentium-90, 16 MB RAM, SVGA s 1MB, miš, Windows 95

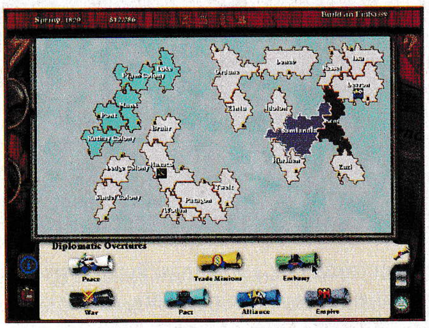
Veličina arhive: 22,4MB

Ocjena:

Jeste li ikada željeli vladati svijetom? Odgovara li Vam početak 20. stoljeća? Industrijska revolucija, borbe za vlasti u još nepodijeljenu svijetu? Da?

Onda probajte Imperialism, novi hit tvrtke Frog City.

Imperialism je u biti vrlo sličan Civilizaciji. Cilj je isti: zavladati svijetom, a put do toga je već poznat: gospodarstvo, rat i diplomacija. Započinjete igru na već napučenu svijetu. Tu su gradovi, sela, farme, rudnici i ljudi, ali od svega toga nikakve vajde ako nemate infrastrukturu. Znači, prvo gradnja cesta. Nakon toga dopremljenu robu treba preraditi. A za to nam trebaju tvornice. Izgradite ih! A ako

vam se ne da graditi tvornice, moguća je trgovina. Prodajte sirovine, a kupite gotovi proizvod. Nije baš isplativo, ali dok ne dođete do neke pametne tehnologije, može se izdržati. Trgovina nas dovodi i do diplomacije. Otvorite poneko veleposlanstvo, zaprijetite maloj zemlji ratom i ona će vam se sama pridružiti, a onda uvjerite velesilu da je to bilo svojevoljno. Lako, zar ne? Ne baš, jer takvi postupci obično dovode do rata. Super, napokon malo prave akcije! Rat možete prepustiti svom ministru obrane ili ga voditi sami (što je bolje, jer je veća šansa da ćete pobijediti). I to je to! Iako u strategijama grafika i zvuk nisu glavna stvar, Imperialism i izgleda i zvuči vrlo dobro. Korisničko sučelje je malo kompliciranije od Civilizacijskog, ali ćete se na nj brzo navići.

Sve u svemu, nije baš kao Civilizacija, ali je vrlo dobra kopija. Konačna će inačica zasigurno biti veliki hit ove jeseni.

Incredible Machine 3

• Slagalica

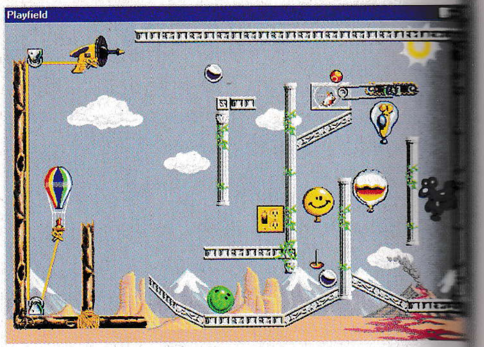
Sierra On-Line *http://www.sierra.com/*

Platforma: Windows 3.1x/95/NT

Minimalna konfiguracija: 486/33, 8 MB RAM, miš, zvučna kartica, Windows 3.1

Veličina arhive: 2,7MB

Ocjena:

Tko bi mogao odoljeti i nakon uspješne igre ne napisati njezin nastavak? Naravno, takvih nema, jer ipak novac je ono što pokreće svijet. I tu se mnogi zafrknu i naprave sr...

Sierri se to doista rijetko događa, pa su nakon mnoštva dijelova Larrya, napisali i treći Incredible Machine. Za razliku od dosadašnjih, Incredible Machine 3 je za Windowse, ali ne plašite se da je nećete pokrenuti, jer je preporučena konfiguracija 486/33. Mnoštvo novih razina u kojima, u stilu Toma i Jerrya, morate obaviti određene zadaće. Za početak, nekamo odleti balon koji uključi baterijsku svjetiljku koja zrakom svjetla kroz povećalo pregori konopac koji drži nakovanj koji padne na pištolj koji upuca miša... i zadaća je obavljena. Ako zapnete (a to se događa i najboljima, što s nama nema veze), postoji i vrlo dobar sustav pomoći. Uz desetak već napravljenih zagonetki, moguće je napraviti i svoje, pa tko voli nek' izvoli. Savršeno za sve koji vole zanimljive, zabavne i glavorazbijajuće zagonetke. Incredible Machine 3 je igra uz koju ćete provesti mnoštvo sati za koje nećete niti primijetiti da su prošli.

Panzer General 2

• Strategija

SSI *http://www.ssionline.com*

Platforma: Windows 95/NT

Minimalna konfiguracija: Pentium-90, 16 MB RAM, miš, zvučna kartica, Windows 95, DirectX v3.0a

Veličina arhive: 39,3MB

Ocjena:

Strategic Simulations Inc. je zasigurno najbolja tvrtka za izradu strategijskih igara. Sigurno se pitate kojih. Potez ja, pa potez ti. Ne sviđa vam se? Šteta, jer to je jedini način igranja pravih ratnih simulacija. Pacific General, Dark Colony, Fantasy General i još mnoge druge ratne strategije imaju mnoštvo poklonika, a najviše ih ima baš Panzer General. PG je sve nas, koji smo strastveni stratezi, opčinio i držao zamrznutim uz zaslon tjednima, pa i mjesecima. Izmjenjivali smo podatke o datumima promjena vremena, načinima dopremanja materijala i zauzimanja strateških pozicija, osvajali smo Moskvu, a ponekad i Washington. I tada je svemu došao kraj, sve su bitke dobivene, a generali su otišli u zasluženu mirovinu. Sve do danas! Panzer General 2 je dugo najavljivan i kada je izašao demo, sve nas je zaprepastio. Ne samo svojom impozantnom veličinom, nego i kvalitetom grafike i detaljima bitke. Poboljšano sučelje, kontrola jedinica, realnost bitke, brzina, detalji, sve su to izvanredna svojstva ove igre koju nikako ne smije propustiti niti jedan ljubitelj strateških igara ili onaj koji to tek namjerava postati. Nažalost, demo omogućuje igranje samo jednoga poteza (povučete sve svoje jedinice i ako niste zauzeli određene gradove, gotovo je), pa nije moguće kupovati jedinice i dostavljati im benzin, streljivo, hranu i ostale potrebitosti, što je ipak osnova strateške igre. SSI obećava u konačnoj inačici još ponešto, a to je editor mapa i jedinica, čime će Panzer General 2 postati najbolja "potez-po-potez" strategija koja je dosad napravljena. Pogledajte demo i pričekajte cijelu igru.

Sand Warriors

• Akcija
Interplay Productions
http://www.interplay.com/
Platforma: DOS
Minimalna konfiguracija: Pentium-75, 16 MB RAM, zvučna kartica, DOS
Veličina arhive: 16,4MB
Ocjena:

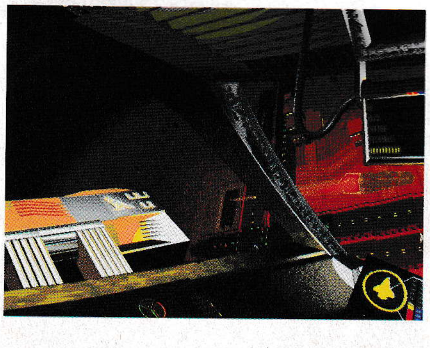
Jeste li gledali Stargate? Da, onu epsku SF fantaziju Rolanda Emmericha u kojoj se skupina američkih marinaca, komandosa (što li već) kroz nekakav staroegipatski artefakt zvizne u drugi kraj galaktike gdje se nemilosrdno obračunava s nekakvim nadnaravnim alienskim zlikovcima.

E, pa slična priča vas čeka i u ovoj 3D arkadi Gremlin Interactivea. Nalazite se u nekakvoj futurističkoj varijaciji staroegipatskoga svijeta po imenu Tawy, i igru započinjete, gdje drugdje do na strani dobrih momaka koji su okupljeni pod zasta-

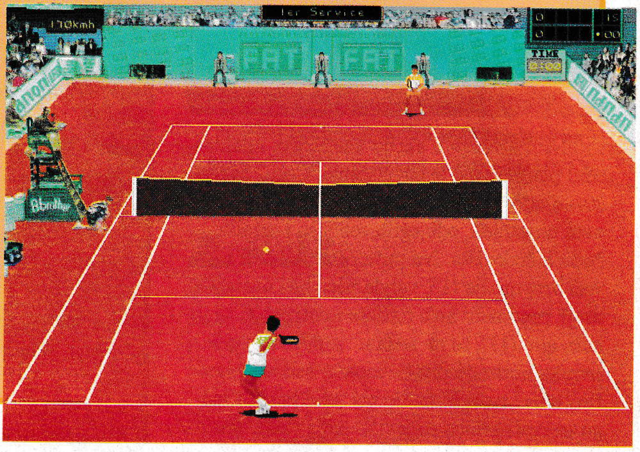
vom Horusa, dok se svo zlo galaktike skriva iza prozaičnoga zajedničkog nazivnika, Seth. Igra se sastoji od niza letačkih misija u kojima uvijek imate zadaću uništenja primarnoga i sekundarnoga cilja. Naravno, nitko vam ne brani da na proste čimbenike rastepete i sve ostalo što vam dođe pod ruku. Koji su to ciljevi bit će vam, nadugačko i naširoko te više-manje, jasno objašnjeno u uvodu na početku igre. Nakon toga sve se zapravo svodi na letenje do cilja (samo pratite naznačenu rutu), zatim slijedi malko živosti pri napucavanju i razaranju primarnih, sekundarnih, tercijarnih i inih ciljeva na zemlji i u zraku, povratak u bazu, pa onda sve iz početka. Protivničke snage su šarolike i brojne, ali moramo priznati da nakon pola sata igranja stvar počinje polako prelaziti u dosadu. Grafika je, ruku na srce, vrlo dobra, na trenutke čak i impresivna, ali ne zaboravite da su jednako tako impresivni i hardverski zahtjevi potrebni da bi je koliko-toliko glatko pogurali preko svoga zaslona.
Sve u svemu, izgleda da su Sand Warriorsi jedna od onih igara koje su, pod pritiskom premašenih rokova objave, pripuštene na tržište malo (hajd' dobro, malo više) nedorađene, pa pate od viška nemarnosti u izvedbi.

Tennis Elbow

• Sport
GOTO *Software http://www.goto.co.uk*
Platforma: DOS
Minimalna konfiguracija: 486/33, 8 MB RAM, miš, zvučna kartica, DOS
Veličina arhive: 2,1MB
Ocjena:

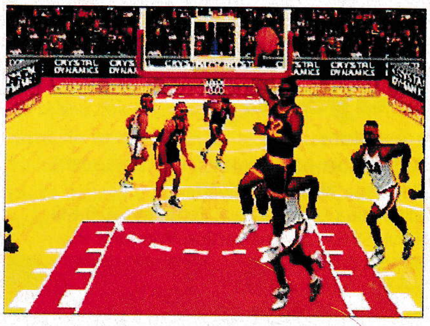
Tenisa je oduvijek bilo puno na računalima. Počevši od legendarnoga Match Pointa koji je vladao još ZX Spectrumom, a kojega se više nitko ne sjeća. Danas je red na novi, potpuniji tenis tipa Tenis Elbowa. Djelo je to malo poznate programerske kuće GOTO software, kojoj je to i prvijenac. Prvo pa muško, rekli bismo, jer TE je stvarno najbolji tenis koji smo do sada vidjeli na PC-u. Demo vam dopušta da odigrate partije od jednoga seta, pojedinačno, u paru ili u čudnoj kombinaciji jedan protiv dvojice. Sve na terenu je baš kao na Wimbledonu. Tu ste vi, vaš protivnik, deseci tisuća gledatelja i, naravno, suci koji će za svaki vaš pogrešan potez dosuditi kaznu. Fantastična animacija i odličan zvuk oduzimaju dah, ali brzo dosade, pa se možemo usredotočiti na samu igru. Protivnik nije pretežak pa ćete vrlo brzo doći i do fantastičnih 6:0, naravno, ne baš u prvom meču, ali ima vremena. Osjetite i vi kako je to biti Goran Ivanišević ili Iva Majoli.

Slam 'n Jam

• Sport
Crystal Dynamics
http://www.crystald.com/
Platforma: DOS
Minimalna konfiguracija: 486/66, 16 MB RAM, zvučna kartica, DOS
Veličina arhive: 6,2MB
Ocjena:

Are you ready to fly? Košarkaška simulacija (a što drugo?) Slam 'n jam je Crystal Dynamicsov odgovor na NBA Jam. Ovaj demo omogućuje da igrate samo protiv računala (1-igrači mod), i to 2 četvrtine po dvije minute (egzibicija) uz, naravno, ograničene mogućnosti konfiguriranja igre i bez uporabe svega onoga što ima puna inačica. No i ovako manjkav demo Slam 'n jama donosi pregršt prave NBA akcije bez obzira odabrali za svoju močad All-Stars team s legendarnim Magic&Kareem tandemom na čelu ili predvodili najbolju košarkašku škvadru na planetu, Chicago Bullse...

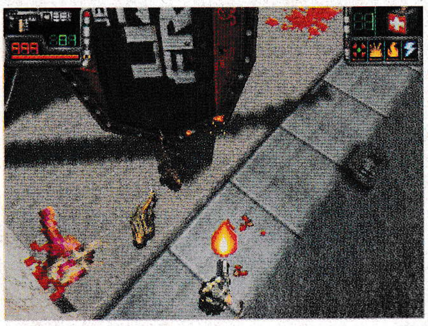

Take No Prisoners

• Akcija
Red Orb Entertainment
http://www.redorb.com/
Platforma: Windows 95/NT
Minimalna konfiguracija: Pentium-90, 16 MB RAM, zvučna kartica, Windows 95, DirectX v3.0a
Veličina arhive: 10,3MB
Ocjena:

Duke je mrtav (od dosade), Doom su svi odavno prošli (i jedan i dva), a Quake se vuče k'o crknuta mačka (ako nemate Pentu na 266).

Zato se napokon tvrtka Red Orb odlučila napraviti pravu pucačinu. Take No Prisoners nije, kao što bi se iz uvoda moglo zaključiti, pravi Doom klon. Pogled iz zraka ponekad je ipak manje naporan, ali i realan, a ako ste nakon šest sati igranja Dooma izašli u mračni hodnik, onda znate da je nedostatak realnosti ponekad prednost. No, vrijeme je da pokrene-

te TNP i krenete u akciju kao Slade, nemilosrdni plaćenik čiji je cilj čišćenje. Čega? Svega što se miče u radioaktivnomu paklu prepunom mutanata, odbjeglih robijaša i ostalih čudnih čudovišta. Na putu ćete nailaziti na veći broj oružja (13, valjda neće biti nesretan broj), predmeta koje možete upotrijebiti tijekom igre (11), te na sedam raznih vrsti protivnika unutar jednoga velikog područja igre. Protivnici su neki čudni psi (ako se tako mogu nazvati zelena čudovišta koja reže), mutirani Jedi vitezovi koji divljaju s laserskim sabljama i čudaci koji na vas bacaju molotovljeve koktele ili pucaju iz lovačkih pušaka (AK-47). Pobijte ih sve i osjećat ćete se bolje. Igra nije baš jednostavna dok se ne priviknete na gornji pogled, a dostupne su vam razne visine kamere, pa čak i dva različita pogleda, te sučelje koje dosad nije viđeno. Uživajte u demu i pričekajte da Slade zahara kako spada u konačnoj inačici.

Triple Play 98

• Sport

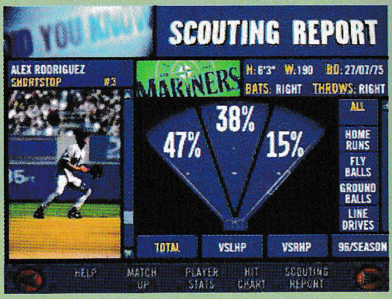
Electronic Arts *http://www.ea.com/*

Platforma: Windows 95/NT

Minimalna konfiguracija: Pentium-90, 16 MB RAM, SVGA s 1MB, zvučna kartica, Windows 95, DirectX v3.0a

Veličina arhive: 4,4MB

Ocjena:

Zamislite računalnu simulaciju baseballa u kojoj su igrači tako dobro nacrtani, čiji su pokreti tako uvjerljivi da biste se zakleli da gledate izravan TV prijenos neke od američkih "major league" utakmica. Niste danas baš raspoloženi za maštanje? Ništa zato, probajte onda Triple Play 98, Electronic Artsov hit na polju športskih simulacija. Predivno izvedena i superrealistična, ta igra ne umire u statistici na štetu akcije kao što je to do sada bio slučaj sa športskim simulacijama toga tipa. Upravo suprotno, pozornost je posvećena i najmanjim detaljima, i to joj daje vrhunski ugođaj. Moguće je kontrolirati svaki aspekt igre, od proučavanja izvješća koje je vaš izvidnik sastavio o protivničkoj momčadi na osnovi promatranja njihovih prijašnjih utakmica, treninga i vježbanja, taktike, do same utakmice koja je zaista vrhunski športski doživljaj. Bacači, rukava punih trikova, čije felšane lopte u lelujajućim putanjama režu zrak brzinom od nekoliko stotina kilometara na sat. Udarači koji ih pak bez problema šalju preko ograde stadiona i laganim korakom optrčavaju "home run" i dok otpozdravljaju publici koja urla u deliriju oduševljenja, vi udobno zavaljeni u fotelju uživate u ponovljenoj snimci iz jednog od osam kutova kojima kamere nacionalne televizije pokrivaju čitav spektakl.

Što da vam pričam, vrhunska športska simulacija.

Twinsen's Odyssey

• Avantura

Activision *http://www.activision.com*

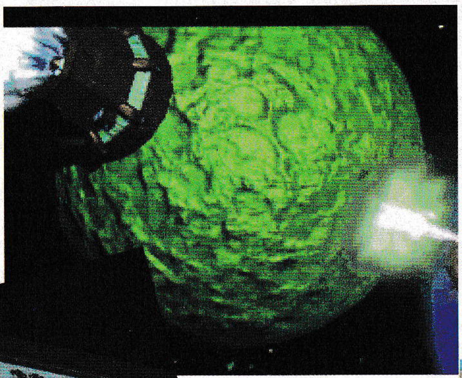
Platforma: Windows 95/NT

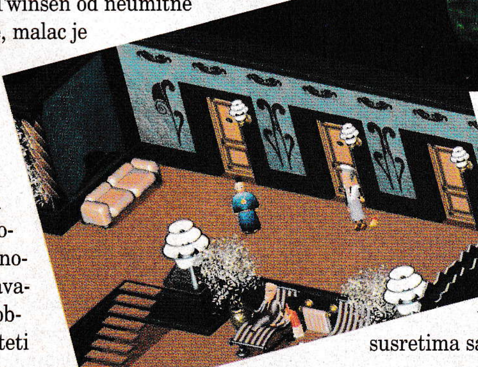
Minimalna konfiguracija: Pentium-60, 8 MB RAM, SVGA, zvučna kartica, Windows 95, DirectX 2.0

Veličina arhive: 14,1MB

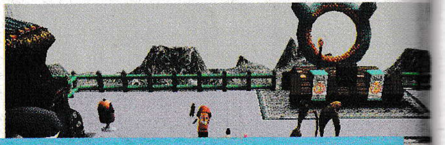
Ocjena:

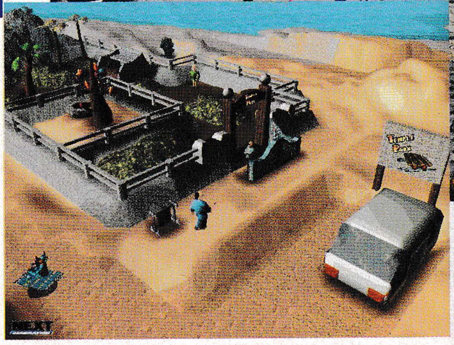
Twinsen se vraća kući u novomu nastavku ove prekrasne igre, kako bi još jednom spasio svoj rodni svijet Twinsen od neumitne propasti. Što ćete, malac je rođeni heroj. Ovaj nastavak je fenomanalan poput svoga prethodnika, ispunjem istom onom zanimljivom atmosferom, intrigantnoga zapleta i očaravajućih likova. Čarobnjaci Twinsena oteti su od alienske rase Esmersa i tijekom svoga pokušaja da ih izbavi, Twinsen otkriva tajni plan uništenja svoga svijeta. Napeto, ha? Broj lokacija za šetkanje, istraživanje i neobvezno landranje golem je. Izuzevši samu planetu Twinsen, tu su još i alienski svijet Esmer i njegov satelit Emerald Moon. Isplati se samo šetkati od mjesta do mjesta, od svijeta do svijeta i uživati u krajolicima i susretima sa stvarno otkačenim likovima i prispodobama koji ih nastanjuju.

Francuski grafičari i dizajneri igara ovaj su put napravili sjajan posao, poligonalna grafika u igri je detaljna, glatka i efektna. Izvanredna zvučna kulisa koja se vrti u podlozi prilagođena je općem ugođaju igre i nimalo ne odvlači pažnju. U svakom slučaju, riječ je o nastavku koji je u najmanju ruku jednako dobar, ako ne i bolji od svoga prethodnika.

Worldwide Soccer '98

• Sport
Sega Entertainment
http://www.sega.com
Platforma: Windows 95
Minimalna konfiguracija: Pentium-90, 16 MB RAM, miš, zvučna kartica, Windows 95, DirectX v3.0a
Veličina arhive: 10,0MB
Ocjena:

Nogomet je već godinama jedan od najpopularnijih športova na računalima. Sjetite se samo FIFA-e, Virtual Soccera i drugih. Sada je Worldwide Soccer '98 došao na red da preuzme prvo mjesto. Ta igra zaslužuje svoj naziv po svim svojim kvalitetama. Na raspolaganju su vam ekipe sa svih sedam kontinenata, ali u demu samo po jedna. Nakon odabira ekipa, potrebno je odrediti taktiku i sastav, te krenuti u akciju. Grafika je trodimenzionalna, vrlo brza i detaljna, pa je vrlo lako pratiti igru. Moguće je odrediti kako će sudac gledati na oštru igru, na zaleđa i ostale nepravilnosti u igri. Nažalost, u ovom je demu nemoguće odrediti trajanje poluvremena, pa je ono dugo samo dvije minute. Svaka se efektna akcija ili gol ponavlja, i to iz različitih kutova gledanja, što ponekad dosadi, ali je uvijek moguće pritisnuti ESC. Protivnik je prilično jak i nećete proći baš kao Dinamo protiv Partizana, ali ćete odigrati bezbroj kvalitetnih nogometnih utakmica jer WorldWide Soccer je sigurno hit ovoga ljeta.

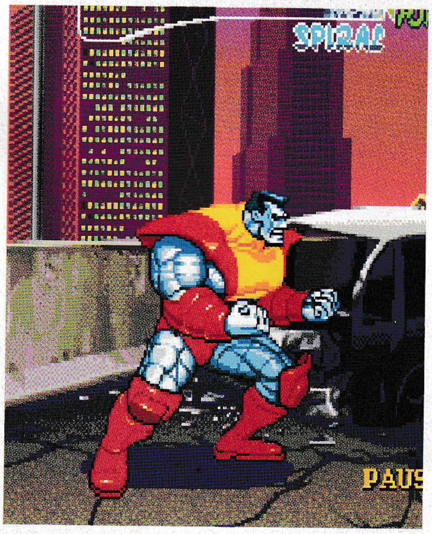
X-Men: Children of the Atom

• Akcija
Acclaim *http://www.acclaimnation.com*
Platforma: DOS
Minimalna konfiguracija: 486/66, 8 MB RAM, SVGA sa 1MB, miš, zvučna kartica, DOS
Veličina arhive: 5,8MB
Ocjena:

PC računala su jednostavno kante kad je riječ o dobroj računalnoj tučnjavi. Svaki pravi poklonik ovoga žanra igara ima doma neku od konzola poput Sonyeva PlayStationa (ili bar sanja o tome). No evo jedne igre koja dokazuje da je PC još uvijek pouzdana i pogodna platforma za virtualno razbijanje nosova, unatoč upravo spomenutu mišljenju.

X-Men: Children of the Atom, zadivljujuća je i gotovo potpuna konverzija Capcom'sova arkadnoga hita iz 1995. godine. Glavni junaci igre su zapravo superheroji-mutanti (slovima i brojkom komada deset -10). Poznati likovi iz Marvelovih stripova suprotstavljeni su u ovoj igri jedni drugima u bespoštednoj 2D borbi u stilu Street Fightera II, uz mogućnost kombiniranja bezbrojnih vrsta udaraca s jaaako zanimljivim rezultatima, bilo za vas, bilo za vašega protivnika.

U ovom se demu možete krviti bilo kao Wolverina, bilo kao Psylocke, a možete ju igrati i u opciji za 2 igrača sa živim protivnikom. Animacija izuzetno teče, igrivost je vrhunska, a zvuk je priča za sebe. U svakom slučaju, naslov vrijedan vaše pozornosti, pogotovo ako imamo na umu činjenicu da će raditi pouzdano na gotovo svakom prosječnom PC računalu.

XCar: Experimental Racing

• Simulacija
Bethesda Softworks
http://www.bethsoft.com
Platforma: DOS
Minimalna konfiguracija: Pentium-60, 16 MB RAM, zvučna kartica, DOS
Veličina arhive: 0,0MB
Ocjena:

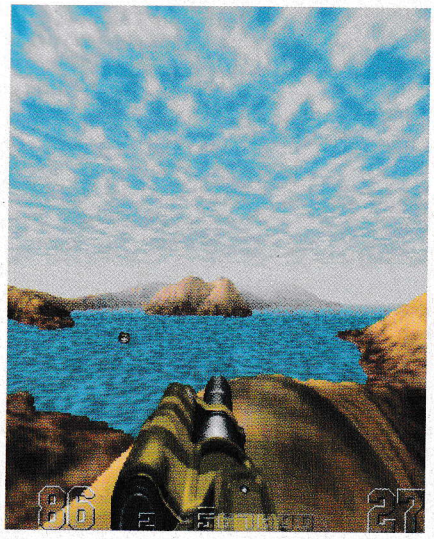
Autotrke su zasigurno jedan od tehnološki najzahtjevnijih športova. A osobito trke probnih modela. XCar:Experimental Racing, tvrtke Bethesda Softworks, uvodi vas u svijet probnih automobila. Za početak, na vama je da izaberete koji ćete automobil voziti (u demu je taj izbor prilično ograničen). Nakon odabira možete podesiti sve što je na automobilu inače promjenjivo: ovjes, gume, tlak u gumama, brzinu skretanja, količinu i vrstu goriva... A tek kad vam sve to odgovara, počinje trka. U demu možete birati između dvije prilično jednostavne staze koje vam neće stvarati previše problema, ako vozite sami. No, tu su i protivnici, kojima upravlja vaše računalo, te igra postaje prilično teška. Za konačnu inačicu Bethesda, Softworks obećava igru u mreži do osam igrača istodobno, pa kom' opanci, kom' obojci. Uživajte u vožnji.

Z.A.R.

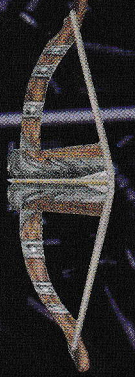
• Akcija
Maddox Games
Platforma: DOS
Minimalna konfiguracija: 486/100, 8 MB RAM, DOS
Veličina arhive: 6,3MB
Ocjena:

Z.A.R. (i ti sine Brute)? Zapalite američke robote? Zakuhajte austrijsku rotkvicu? Bez obzira što su momci iz Auric Visiona ovako čudnim naslovom htjeli reći, njihova najnovija akvizicija na polju akcijskih igara na dobromu je putu da naslijedi dobri stari Descent. Dakle, u Z.A.R.-u maštoviti (ha) programerski tim smješta vas u kabinu kao munja brzo jurećeg prometala, i uz usputno razgledanje prekrasno renderiranih pejsaža ili se dobro zabavljate rastepajući sve što vam pred nos izleti u zraku, moru i na zemlji, ili se pjenite od bijesa dok drugi to rade vama. Znam, ništa novo što se tiče ideje, ali je zato izvedba na visini, punokrvna 3D autoprijevozničko - pucačka zabava u standardnoj i "MMX enhanced" inačici.

Čarobnjaci iz ida

Ako još ne znate tko su id, onda svoja dlakava koljena možete slobodno odvući nazad u spilju u kojoj ste hibernirali proteklih sedam godina.

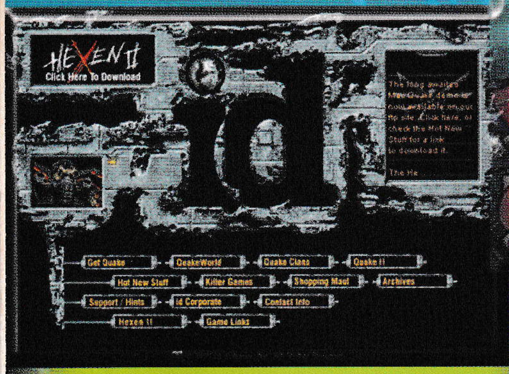
Tako najavljuju svoju povijest id Software na svojim Web stranicama. A ako ste pak jedan od gomile Doom frikova, Heretičara ili Quakeholičara, dobrodošli u povijest id Softwarea.

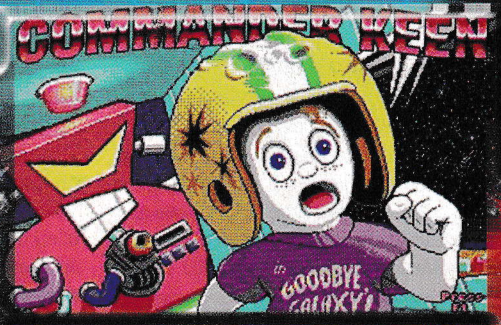
Zašto id?

id (koji se piše malim slovom čak i na početku rečenice) Software dobili su ime po instinktivnom dijelu ljudske psihe koju je Freud prvi identificirao.

Tko su id?

id Software je mala klapa vrhunskih programera i dizajnera igara koji svakim svojim novim izdanjem postavljaju nove granice i standarde računalnih igara, koje onda drugi proizvođači pokušavaju dostići.

I odakle su?

Mesquite je gradić u saveznoj američkoj državi Texas čije ime ćete teško zapaziti na zemljovidima. Osim po izvanrednom chilliju koji možete naći u malim Tex-mex pečenjarnicama, kojih je grad prepun, poznat je eto i po tome što je uporište desetorice čarobnjaka iz ida. U svom dvorcu od crnoga stakla, s gomilom Ferrari-Testarossa parkiranih u dvorištu i pozlaćenom pločom na kojoj se kočoperi natpis id Software Inc., ti žreci računalne zabave stvaraju jednu za drugom igre koje mijenjaju trendove, obaraju rekorde prodaje i žare i pale top ljestvicama svih časopisa o igrama. Možda je tome razlog i njihov često citirani moto, vezan za datum konačnog izlaska sljedeće igre: "Izaći će kad bude gotova!" Zbog te filozofije i perfekcionizma, neka njihova izdanja (poput Quakea) kasnila su i po više od godinu dana.

idove igre vas uvlače u svoj vlastiti svijet sjena i krvi u kojemu bivate apsorbirani potpuno, one vam dižu adrenalin u krvi i broj otkucaja srca. U vama bude sve one skrivene instinkte koje je Freud naslutio. Glavna nagrada u idovim igrama je zadovoljstvo ubijanja i tu dolazimo do teme za sociologe i okrugle stolove o civilizacijskoj ispravnosti takvoga koncepta igara. Evo što John Romero, bivši idov dizajner, odgovara onima koji kritiziraju nasilje u njegovim igrama: "Oni koji kritiziraju nasilje u igrama jednostavno nisu na istoj frekvenciji kao i mi, oni ne razumiju zašto je to zabavno, stoga im ne mogu objasniti ono što ne razumiju. Ti su ljudi jednostavno preozbiljni za nas. Mi se samo želimo dobro zabaviti i ne povrijediti nikoga, izuzev virtualno."

Publika je jasno i glasno rekla što misli o nasilju u igrama - DA! Želimo baš to, ubijanje na monitoru tako je zabavno!

id, osim što donosi nove i revolucionarne ideje u industriji zabavnoga softvera, među prvima je upotrijebio nove i neortodoksne tehnike distribucije, prvenstveno shareware princip s novom tržišnom logikom - "try before buy" (ili "probaj prije nego kupiš kompletnu inačicu"), koji se pokazao punim pogotkom i kojim se danas, s manje ili više uspjeha, koriste i ostali izdavači zabavnoga softvera.

Povratak u prošlost

Priča počinje u rujnu 1990. kada su John Carmack, John Romero, Tom Hall i Adrian Carmack dizajnirali prvu igru iz Commander Keen serije, Invasion of the Vorticons. Prva epizoda puštena je na tržište 14. prosinca 1990. godine milošću (il' dobrim nosom) izdavačke kuće Apogee Software.

Mjesec dana kasnije ovaj "poker asova" daje kolektivni otkaz svojim poslodavcima iz Softdisk Publishinga i službeno osniva id-software 1. veljače 1991. godine. Njihove prve dvije igre Commander Keen: Invasion of the Vorticons i njezin nastavak, Commander Keen: Goodbye, Galaxy! (prosinac 1991.) odmah ih lansiraju u sam vrh tvrki koje se bave razvojem shareware igara za PC platformu.

Sljedeći važan datum u povijesti ida je 5. svibnja 1992. godine. Tada, naime, na tržište izbacuju svoj prvi megahit Wolfenstein 3-D (također pod izdavačkim pokroviteljstvom tvrtke Apogee). Igra koja je svojim revolucionarnim 3D enginom brzinom šumskoga požara podigla sve dotad važeće standarde na polju sharewarea i koja se u trenu prodala u preko 250.000 kopija, dovela je id na loš glas kod konkurencije kao tvrtke koja bezobzirno muti ustajale vode tržišta zabavnoga softvera.

10. prosinca 1993. u ranim jutarnjim satima izlazak igre sad već legendarnoga naziva Doom, zauvijek je promijenio tijek razvoja računalnih igara. Dugo najavljivani i u igračkome svijetu s nestrpljenjem

očekivani Doom prva je igra u potpunosti rađena i izdana pod id etiketom. Kao što to sad i vrapci znaju, uspjeh je bio nevjerojatan, preko 15 milijuna shareware kopija Dooma preuzeto (downloadano) je širom svijeta. Na službenoj idovoj liniji za neposredne narudžbe, 1-800-id-games, više od 250.000 ljudi strpljivo je pokušavalo doći do svoga primjerka pune inačice. Dva najvažnija magazina posvećena igrama, PC Gamer i Computer Gaming World, 1994. godine dodjeljuju Doomu titulu igre godine, a renomirani PC Magazine Nagradu za izvanrednu tehničku izvedbu (Award for Technical Excellence).

Godinu dana kasnije, u listopadu 1994, uslijedio je nastavak Dooma, Doom II:Hell on Earth kako u disketnoj tako i prvi put u CD inačici. Prvotna naklada bila je 500.000 kopija; do danas je prodano preko 1,6 milijuna primjeraka te igre, a kraj potražnji još se niti ne nazire.

U prosincu iste, 1994., godine id izdaje igru Heretic. Pod producentskom palicom Johna Romera i uz veliku pomoć majstora iz Raven Softwarea, kreatora vrlo uspješnih igara Shadowcastera i Black Crypt, ova super-borbena akcijska igra zasnovanu na Doom enginu gotovo preko noći zasjeda na sve relevantne top ljestvice igara.

Lavina hitova više se nije mogla zaustaviti; slijedi Hexen. Reklamirana kao najadiktivnija real-world akcijska igra ikad napravljena, Hexen je u prodaju pušten 30. kolovoza 1995., za vrijeme najvećega svjetskog online Deathmatch turnira, i bez imalo problema ponavlja i ,štoviše ,nadmašuje uspjehe prethodnika.

Tijekom 1995. godine, id u suradnji sa GT Interactiveom izdaje hrpu "novih-starih" naslova uključujući i Mac inačicu Dooma II, Master Levelse za Doom II sa 20 novih razina i The Ultimate Doom koji je u stvari isti onaj stari Doom s posebno dodanom čitavom jednom novom epizodom.

Koncem ljeta 1996., uz neviđenu medijsku galamu i jednogodišnje iščekivanje, izlazi Quake. Quake je nezaobilazna stuba u razvoju zabavnoga softvarea. Predstavnik nove generacije igara, Quake ima potpuno novi engine (rezultat predanog i genijalnog rada Johna Carmacka and Michaela Abrasha, prinove iz Microsofta), koji omogućava igračima vrludanje Quake svijetom nevjerojatnom brzinom, ne gubeći pri tome ni trunke na kvaliteti grafičkoga prikaza.

U kolovozu 1996. godine John Romero napušta id-software i osniva svoju vlastitu kompaniju ION Storm. Romero je bio ključni čovjek u svim velikim uspjesima ida (od 3D Wolfensteina do Quakea) i nedavno je izabran na 7. mjesto liste najutjecajnijih ljudi u industriji računalnih igara. Njegov kolega iz ida, John Carmack (#2 na spomenutoj listi), o Rohmerovu odlasku kaže:

John Romero

"Romerov odlazak iz ida bio je očekivan, štoviše mogao bih reći da smo i inzistirali na tome. Jednostavno nije više radio jednakim žarom i trudom kao ostatak tima. Umjesto njega, u tvrtku je odmah primljen izuzetno kvalitetan dizajner Paul Steed i ne očekujemo da će te promjene iole narušiti poznatu kvalitetu idovih igara."

Romero, s druge strane, izjavljuje da ga nije moglo zadovoljiti neprestano forsiranje jedne vrste igara: "Različiti su žanrovi igara koji me zaokupljaju i koje s jednakim užitkom volim igrati i želim stvarati. U idu nije tako, 3D akcijske igre (poglavito one iz perspektive prve osobe) njihov su forte. Za sada id nema ljudskih potencijala za stvaranje više od jednoga naslova u danom trenutku, a ja želim nešto više od toga i ponešto drukčije, dakako." Moto nove Romerove tvrtke glasi "Design is law", a prva igra ION Storma, Daiktana, trebala bi izaći koncem ove godine.

O ljudskom potencijalu id Softwarea John Carmack kaže:

"Duboko vjerujemo da naš razvojni tim, koji se sastoji od tri programera, tri dizajnera razina i tri vrhunska umjetnika na polju računalne grafike, i dalje može proizvoditi najbolje igre na svijetu."

Da je id uspješno prebolio Romerov odlazak, potvrđuje i nedavni izlazak Hexena 2 (na CD-u je), kao i prve reakcije na alfa inačicu Quakea 2, kojemu proriču već otrcani epitet kad je id u pitanju - najbolje igre svih vremena.

Na kraju evo još nekih razmišljanja Johna Carmacka:

"Ono čime je id trenutno zaokupljen jest razvoj grafičkog engina nove generacije, pod radnim nazivom "trinity", koji bi po našem uvjerenju trebao unijeti revoluciju u razvoj računalnih igara. Rad na arhitekturi "trinityja" već je daleko poodmakao i sigurni smo da će poboljšanja koja on nosi biti najblaže rečeno dramatična; drugim riječima, pred nama je veliki skok naprijed kada je riječ o tehnologiji računalnih igara.

Nadalje, ne slažem se sa sve češće spominjanim primjedbama da idove igre odlikuje samo vrhunska tehnička izvedba. Po mom mišljenju to je samo jedan od čimbenika njihove kvalitete. Doom i Quake zasigurno su potpune igre u svim svojim elementima, od 3D engina do vrhunskoga dizajnerskoga rada. Premda korisnici naših proizvoda stalno traže nova poboljšanja, teoriju uposljavanja većeg broja ljudi kako bismo dobili bolji proizvod, ne mogu prihvatiti. Možda bi to dovelo do povećanja ukupnoga broja, ali ne nužno i kvalitete proizvedenih igara."

Pogled u budućnost

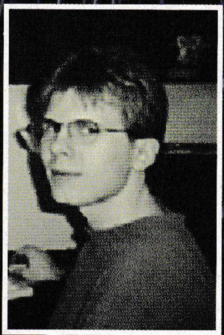
Quake2 - Za razliku od svoga prethodnika, Q2 bi trebao imati čvršću i razrađeniju radnju i pričom vođene misije zasnovane na poznatoj premisi "vječne borbe ljudi protiv aliena". Razine ne predstavljaju beskonačni maraton s napucavanjem svakoga neljudskoga lika koji sretnete. Igra se proteže kroz cca 28-30 razina koje su svrstane unutar "objekata" (units) od kojih se svaki sastoji od 1 do 6 razina (većina ih ima 3-4). Još jedna idova "najbolja igra svih vremena".

Doom film - id Software u suradnji s filmskom kućomUniversal Pictures i redateljem Ivanom Reitmannom radi na pripremi filma čija bi se radnja zasnivala na Doom serijalu.

Virtual Reality zabavni centar - u tijeku su pregovori s International Creative Management (ICM) za otvaranje Virtual Reality zabavnoga centra, u kojemu bi posjetitelji uživo mogli iskusiti Doom uzbuđenje.

Crtice o tri najvažnija id čarobnjaka

John Carmack

Rang: Suosnivač, suvlasnik i vodeći programer.
Dužnost: Glavni za tehnički razvoj svih id naslova.
Hobiji: Ferrari, Ferrari, Ferrari.
Omiljena uzrečica: "Ako baš i ne mariš što govoriš, ne bi te smjeli citirati!"

Adrian Carmack

Rang: Suosnivač, suvlasnik i računalni grafičar.
Dužnost: Imati noćne more i onda ih nacrtati za moguću uporabu u novim idovim naslovima.
Hobiji: Oženjen od 1994. Živi u maloj kolibici na obali obližnjeg jezera.
Omiljena uzrečica: "Ova kratka biografija je kompletna laž, a ja sam pak previše cool frik da bih vas zamarao istinom."

Kevin Cloud

Rang: Suvlasnik i računalni grafičar.
Dužnost: Napraviti najbolju igru godine bar jednom godišnje.
Hobiji: Uživa (ha!?) u društvu svoje (a čije bi?) supruge. Provodi velik dio vremena uzgajajući konje i uživa u vožnji biciklom. Ima tri konja, dvije mačke i jednu novu novcatu kćerku.
Omiljena uzrečica: "@#$%&!" (nerazumljivo mumljanje).

id Software igrografija na CD-u

1990. *Commander Keen - Invasion of the Vorticons*

1991. *Commander Keen - Goodbye, Galaxy!*
Commander Keen postavio je standarde u tehnologiji shareware igara svojom 360 stupnjeva glatko skrolajućom grafikom. Osmogodišnji slinavac Billy Blaze poznat ostatku Univerzuma kao Commander Keen, kroz ova tri nastavka spašava Zemlju od invazije Vorticonsa, onesposobljava gigantsku Omegamatic bombu spašavajući tako usput čitavu galaktiku zlehude sudbine i na kraju izvlači svoju babysittericu iz kandži zelene zloće Bloogsa s Fibbulus Xaxa (pokušajte samo ovo izgovoriti unatrag).

1992. *Wolfenstein 3-D*
Ova ratna akcijska avantura uspjela je ujediniti divlju akciju, nevjerojatnu grafiku i fantastično atmosferičnu glazbenu podlogu u jedinstven igrački doživljaj. Čak i po današnjim standardima, super-realistični 3D svijet u kojemu se Wolfentein odvija pravo je nadahnuće u obračunu sa svekolikom nacističkom mašinerijom i Führerom osobno.

1993. *Doom, The Ultimate Doom, Doom Windows 95*
The Ultimate Doom je posljednja inačica dobroga staroga Dooma. Ovdje se nalazi i nikad prije izašla epizoda "Thy Flesh Consumed". Izlaskom Wolfensteina 3-D čistunci počinju brojiti novu eru za 3D akcijske igre, no Doom je otišao mnogo dalje i u grafici i u brzini akcije, odnosno u jedinici zabave po sekundi.

1994. *Heretic: Shadow of the Serpent Rider*
Radnje pomaknute u tajanstveni svijet mača i magije, s jakom avanturističkom potkom, ova igra pravi je primjer majstorskoga grafičkog dizajna Raven Softwarea i savršenstva tehničke izvedbe čarobnjaka iz ida. To je u stvari kompletan Heretic upotpunjen s još dvije "expert" epizode: "The Ossuary" i "The Stagnant Demesne," ukupno 45 nadrealinom i krvnom plazmom natopljenih razina.

1995. *Hexen - Beyond Heretic*
id Software i Raven Software strikes again! Novi iskorak u igrivosti i interakciji. Do krajnjih granica "nabrijanog" Doom engina Hexen pomiče ponovno granice realističnog igranja uvođenjem takozvanog "reaktivnog" okoliša.

1996. *Quake*
Dizajniran prvenstveno s idejom igranja više igrača (multy-player), Quake se do kraja koristi tehnologijom klijent/poslužitelj kako bi maksimalno povećao mogućnosti igranja preko modema i u mreži.

1997. *Hexen 2*
Izvanredan nastavak Hexena koji upotrebljava poboljšani Quake engine i pokreće se samo pod Windows 95.

Linkovi iz članka
id Software - ***www.idsoftware.com***
Raven Software - **www.ravensoft.com**
GT Interactive - **www.gtinteractive.com**
ION Storm - **www.ionstorm.com**

Virtualni flert ili ljubav preko žice

Prolog

Pisma su osobita vrsta komunikacije. A mejl ja majka svih pisama. Stiže trenutno, možeš poslati dva reda ili cijelu knjigu, sliku, muziku, što god ti padne na pamet.Toliko sam se navikao pisati mejlove da sada radije napišem mejl nego uznemiravam osobu telefonom, mada živimo u istom gradu, možda čak u istoj ulici. Znam da ljudi vole primati mejlove. I ja volim primati mejlove. Telefonom se služim samo kad je to neizbježno. Telefon bezobrazno i trenutno zahtijeva moju punu pažnju, bez obzira bio ja raspoložen za razgovor ili ne. S druge strane, provjeravanje sandučića s e-poštom pretvorilo se u radosni ritual, pogotovo ako očekujete mejl koji će vam obojiti cijeli dan. Mejlove čitam kad mi paše i pišem ih kad mi paše. Iskustvo kaže da koliko pisama napišeš, toliko ćeš ih otprilike i dobiti. I kakve napišeš, takve ćeš i dobiti. Osim toga, izražajne mogućnosti pisma, kao i kvaliteta misli daleko su veće od brbljanja preko telefona ili uz kavu. Nadalje, pisanje mejla, ako ste malo ambiciozniji, može čak postati i estetski doživljaj, što razgovor rijetko jest. I na koncu, mejlovi ostaju zauvijek, a izgovorene riječi... one odu niz vjetar i zaborave se. I nemojte mi pričati gluposti o otuđivanju zbog druženja putem mrtvih strojeva. Mejlovi definitivno zbližavaju, a ne otuđuju. Pogotovo kad drugi kontakt nije moguć, kao npr. u ovoj priči.

Virtualna romansa ti je meni OK, ali što se virtualnog seksa tiče, ipak preferiram pravu stvar.

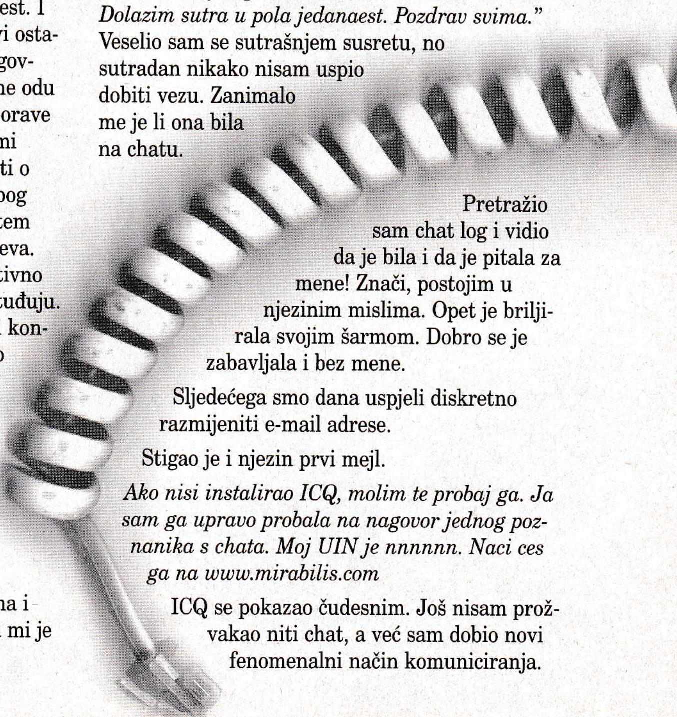
Moja priča počinje nekoliko dana nakon što sam na Monitoru otkrio svježe postavljeni Web chat. Nikad prije nisam bio na chatu i sjećam se tih prvih dana i eksplozije utisaka koja mi je tada nastala u glavi.

Čovječe, novi svjetovi su mi se otkrili!

Da ne bi bilo dileme, napominjem da je ovo do detalja istinita priča. Izuzev njezina imena. Možda nećete vjerovati u ovo što pišem, ali u tome vam ja ne mogu pomoći. Citati mejlova su autentični, čak niti kvačice nisam dodavao, jer ih niti u mejlovima nije bilo (to je naša žalosna, ali dobra praksa pisanja mejlova).

Ljubav na prvi pogled

Iru sam upoznao trećega dana moga brbljanja na chatu. Odmah sam bio zaintrigiran njezinom konverzacijom. Svaka rečenica je bila bistra i duhovita istodobno. Kad sam je ugledao, pričala je s nekim koga je očito već od prije poznavala, s chata naravno. Iz prikrajka sam šutke pratio konverzaciju. Sviđala mi se, poželio sam se upoznati i družiti s njom. Primijetio sam da je povremene provokacije slučajnih udvarača otklanjala s lakoćom, posramljujući one bezobraznije. Bila je brza na tipkovnici, kultiviranog i britkog duha. Imala je još jednu uočljivu osobinu, dosta rijetku na chatu - pisala je savršeno čisto, bez tipfelera. Uključio sam se u spiku. Vesela, nevezana konverzacija, sitne provokacije. Ugodna akcija i reakcija. Razmijenili smo osnovne podatke - živi u Zagrebu, ima 29 godina. U zraku se osjećao lagani ushit što konačno imamo prvi hrvatski chat. Dosta iza ponoći rekla je: *"Bilo mi je ugodno s vama, ali sad moram ici. Dolazim sutra u pola jedanaest. Pozdrav svima."* Veselio sam se sutrašnjem susretu, no sutradan nikako nisam uspio dobiti vezu. Zanimalo me je li ona bila na chatu.

Pretražio sam chat log i vidio da je bila i da je pitala za mene! Znači, postojim u njezinim mislima. Opet je briljirala svojim šarmom. Dobro se je zabavljala i bez mene.

Sljedećega smo dana uspjeli diskretno razmijeniti e-mail adrese.

Stigao je i njezin prvi mejl.

Ako nisi instalirao ICQ, molim te probaj ga. Ja sam ga upravo probala na nagovor jednog poznanika s chata. Moj UIN je nnnnnn. Naci ces ga na www.mirabilis.com

ICQ se pokazao čudesnim. Još nisam prožvakao niti chat, a već sam dobio novi fenomenalni način komuniciranja.

Sada su njezina i moja slova, istodobno dok smo ih pisali, trčkarala po našim prozorima. Osjetili smo se jako blizu. Kao da u birtiji pijemo i prvi put smo zapravo bili sami. I željeli smo biti sami. Ponijelo nas je to uzbuđenje koje nam je ova nova tehnologija pružila.

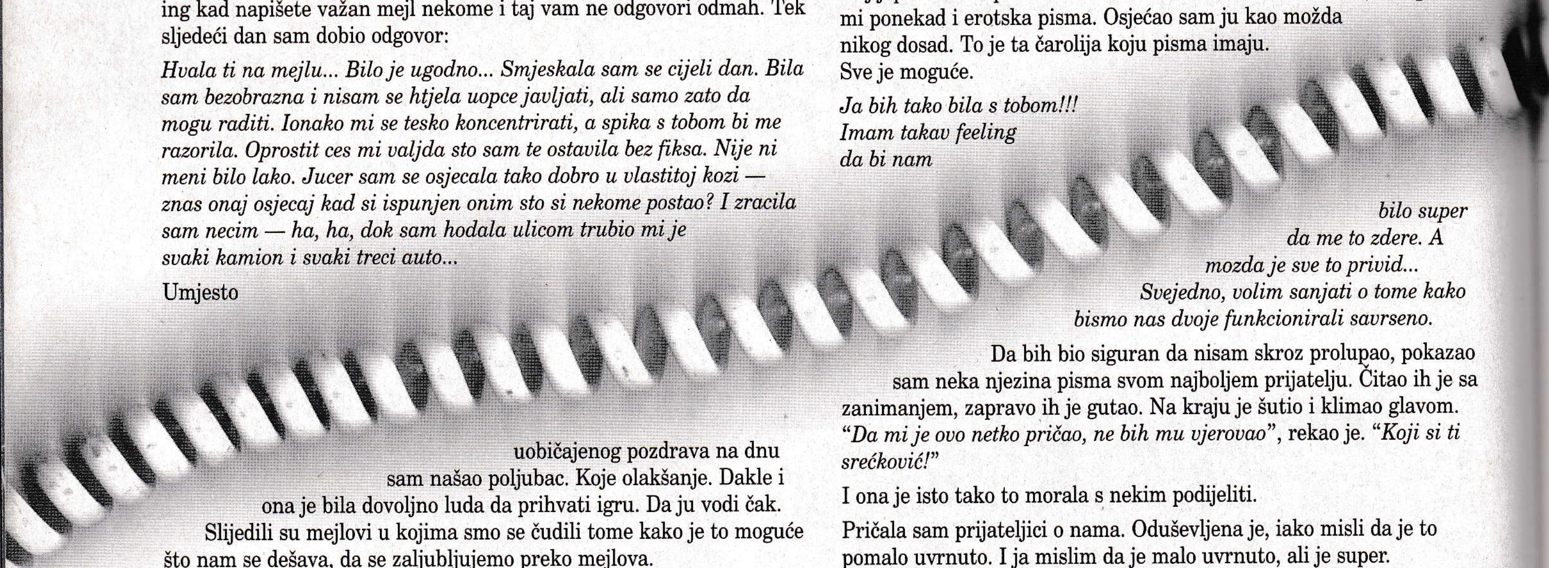
Ispričao sam svojoj djevojci da sam na chatu upoznao jednu zanimljivu curu. Niti je ona bila ljubomorna, niti je meni padalo na pamet da bi mogla imati razloga za ljubomoru. Ipak joj nisam htio reći da mi se čini da je moguće osjetiti jasnu privlačnost spram nevidljive osobe s one strane žice.

Mejlovi

Teško smo se hvatali na ICQ-u pa smo se počeli dopisivati preko e-maila. Onaj osjećaj privlačnosti je u meni rastao. Jedne noći kad nisam mogao zaspati, sjeo sam za računalo i napisao sam joj nešto kao prvo ljubavno pismo. Zapravo, nešto sasvim bezazleno, ali od srca. Učinilo mi se da radim nešto sasvim sumanuto, pomaknuto i perverzno. Pišem komadu kojega nikad vidio nisam i koja je možda ružna, koju nitko neće. Doduše, sasvim sigurno sam osjećao da neko takvog duha ne može biti ružan. Osjećao sam da skačem u prazno i to mi se sviđalo. Jedino ohrabrenje mi je bila činjenica da je rekla da nam se horoskopski znaci odlično slažu. Nakon što sam poslao pismo izašao sam na balkon popušiti cigaretu i ugledao puni mjesec. Aha, bit će da me je to spopalo zbog njega.

Pojma nisam imao kako će reagirati, hoće li mi uopće odgovoriti. Nisam znao je li ona dovoljno luda da prihvati tu igru. Navikao sam se na druženje s njom i falila bi mi kad bismo se prestali družiti. Sutradan ništa nije stiglo od nje. Osjećao sam se jadno. Znate onaj filing kad napišete važan mejl nekome i taj vam ne odgovori odmah. Tek sljedeći dan sam dobio odgovor:

Hvala ti na mejlu... Bilo je ugodno... Smjeskala sam se cijeli dan. Bila sam bezobrazna i nisam se htjela uopce javljati, ali samo zato da mogu raditi. Ionako mi se tesko koncentrirati, a spika s tobom bi me razorila. Oprostit ces mi valjda sto sam te ostavila bez fiksa. Nije ni meni bilo lako. Jucer sam se osjecala tako dobro u vlastitoj kozi — znas onaj osjecaj kad si ispunjen onim sto si nekome postao? I zracila sam necim — ha, ha, dok sam hodala ulicom trubio mi je svaki kamion i svaki treci auto...

Umjesto uobičajenog pozdrava na dnu sam našao poljubac. Koje olakšanje. Dakle i ona je bila dovoljno luda da prihvati igru. Da ju vodi čak.

Slijedili su mejlovi u kojima smo se čudili tome kako je to moguće što nam se dešava, da se zaljubljujemo preko mejlova.

Cijela ova druga stvarnost... Mreza je totalno ludilo... A ti si postao stvarno prisutan ovdje na mojoj strani... Danas sam se prisjecala nekih prica Williama Gibsona i skuzila ih na nov nacin. Nisam imala pojma da su ovakve stvari moguce. Uvijek sam mislila da su kompjuteri nesto hladno, što ne moze niti potaknuti niti prenijeti bilo kakav osjecaj. Sasvim novi svijet i novi feeling. Ja jesam uvijek bila otvorena za nove stvari, ali ovo je stvarno iznenadenje.

Ne znam kako je na moj video ponovo dospio "Cyrano de Bergerac" sa Gerardom Depardieuom. I hej, tad mi je sjevnulo. Pa on je bio prvi virtualni ljubavnik. Gledali ste film ili znate priču o ružnom Cyranu koji se zaljubio u prekrasnu Roxane? Cyrano je znao da nema šanse osvojiti Roxane zbog toga jer je navodno ružan, pa je pronašao paravan u zgodnom mladiću koji će izgovarati njegove riječi i izjavljivati ljubav Roxane. Mladićeva ljubavna rječitost, koju mu je podario Cyrano, očarala je Roxane i ona se smrtno zaljubljuje. Mladić, međutim, ubrzo pogiba i Cyrano ostaje bez svoga ljubavnog glasnika. Cyranu ništa više nije moglo pomoći jer je Roxane, zavedena njegovim vlastitim riječima, odlučila ostati vjerna toj ljubavi i nije se nikad udavala. Tek na samrti saznaje koga je zapravo voljela i da je taj cijelo vrijeme bio pored nje. Krasna, luda priča, zar ne? Znači, nije ti potrebno tijelo da bi doživio ljubav. Svejedno smo, za svaki slučaj, razmijenili naše skenirane slike mejlom. Hvala bogu, slike su nas samo ohrabrile.

U trenutku su stvari uzele maha, saznao sam na svoje nemalo iznenađenje da je udata i ima dvoje djece. Bio sam uvjeren da je slobodna cura.

Nisam ti nista lagala o tome — ispocetka to jednostavno nitko nije spomenuo, a poslije mi je postalo previse dobro da bih spomenula... Mozda, uostalom, i ti imas nekoga. Mozda je to stvar koja ne spada ovamo. Ali sad ti to govorim jer osjecam da moram.

Naglasila je da voli svog muža. Pomislio sam da je to zapravo dobro, jer bi u protivnom, da nemamo svoje stalne ljubavi, pritisak na ovu našu bio prevelik i možda poguban.

Lako smo otvarali jedno drugome najintimnije detalje svoga života o kojima se priča samo dobrom prijatelju ili ljubavniku. Ili ispovjedniku, ili psihijatru.

Sinoc sam zaspala s tobom. Bio si tako stvaran da sam osjecala tvoju kozu pod dlanovima. I to me uzbudivalo... elektriziralo... i zaspala sam omotana tvojim tijelom. Osjecaj je bio nevjerojatno popaljiv. Osjecala sam te pored sebe od trenutka kad mi je zastekao ICQ...

Postalo je jasno da ovo druženje prelazi iz virtualne stvarnosti u pravu stvarnost. Više nismo bili luđaci. Stvarni simptomi i učinci zaljubljenosti bili su prisutni. Radost, iščekivanje, sumnje, sreća i sjeta - sve je bilo savršeno stvarno. Ona je bila razlogom mog drugima "bezrazložno" dobrog raspoloženja. Davala mi je snagu i podizala me visoko, visoko.

Mrvica ukusa što ga imam kao i poštivanje intime ne dopuštaju mi da vam prenesem sve ono što se je tih dana događalo među nama. Najljepše stvari ipak želim sačuvati. To su bila strastvena, a bogami ponekad i erotska pisma. Osjećao sam ju kao možda nikog dosad. To je ta čarolija koju pisma imaju. Sve je moguće.

Ja bih tako bila s tobom!!! Imam takav feeling da bi nam bilo super da me to zdere. A mozda je sve to privid... Svejedno, volim sanjati o tome kako bismo nas dvoje funkcionirali savrseno.

Da bih bio siguran da nisam skroz prolupao, pokazao sam neka njezina pisma svom najboljem prijatelju. Čitao ih je sa zanimanjem, zapravo ih je gutao. Na kraju je šutio i klimao glavom. *"Da mi je ovo netko pričao, ne bih mu vjerovao"*, rekao je. *"Koji si ti srećković!"*

I ona je isto tako to morala s nekim podijeliti.

Pričala sam prijateljici o nama. Oduševljena je, iako misli da je to pomalo uvrnuto. I ja mislim da je malo uvrnuto, ali je super.

Pisala je predivno. Čitao bih njezine mejlove u autu na semaforima, doma po skrivečki da ih ne vidi moja draga. Pisanje dužega dnevnog mejla postao nam je oboma centralni trenutak dana. Jutarnje pregledavanje pošte postalo je ritual kojemu bih se veselio još u autu na putu u ured.

Zelim te. Zudim za tobom. Osjecam te u sebi.

Ono sto si mi danas poslao bilo je toliko lijepo da sada, ovako intoksicirana, ne mogu pisati o tome.

Volim te.

Stalno si prisutan ovdje. Osjecam te, vidim te, cujem te. Veceras sam izgledala lijepo zbog tebe.

Hvala bogu što sam te nasla.

Odlazim na spavanje s tobom. Nocas cu spavati u drugoj sobi da mogu biti sama s tobom.

Ja sam joj se lako i iskreno divio. Ona je doista izuzetna žena kakvu još nisam upoznao, po stilu življenja, čime se je bavila i kako je razmisljala.

Ponekad bih dobio mejl pun skepse i dilema. Ali još uvijek sam osjećao ljubav u njima.

Ali imam tebe. Ti me nasmijavas, saljes mi samo pozitivne misli. Volim te. Zahvalna sam ti za sve ovo. Hvala Bogu sto postojis i sto imas svaki dan bar malo vremena za mene.

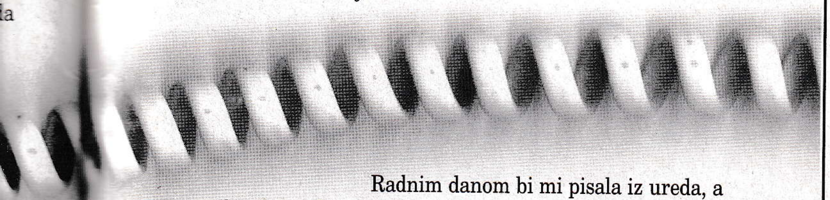
Moralni problemi nas začudo nisu previše pritiskali. Ne još.

... i mogu ti reci da se to medu nama i ne sudara previse s prisutnoscu mog zakonitog. Na trenutak se osjetim malo krivom, ali to je sve. I ne moras se osjecati cudno zbog toga sto je on tu, što sam ja udana. Te dvije stvarnosti se zasad ne dodiruju. Nadam se da se to nece komplicirati.

Zanimljivo je čak da su se odnosi s našim stalnim, ovozemaljskim ljubavnim partnerima popravili. Tumačio sam to time da smo bili zadovoljni iznutra i sasvim bismo ravnodušno odbacivali uobičajene pozive na svađu.

Znas, otkad poznajem njega (supruga) nije mi se dogodilo (sve dosad) ni da se osvrnem za nekim drugim muskarcem. Jednostavno, osjecala sam ga kao nekakav apsolut, i svatko drugi mi je u usporedbi s njim izgledao kao deseta kopija desete kopije muskarca. Nisam mogla ni zamisliti neciji tudi dodir.

Radnim danom bi mi pisala iz ureda, a vikendom od doma. U početku se niti jedan niti drugi nije skrivao pred svojim nevirtualnim partnerima. Ali sad smo se morali pritajiti i iznalazili smo tehnike. Oboje smo otvorili nove e-mail adrese na hotmailu (www.hotmail.com).

Cini mi se da te znam puno duze od ovih mjesec dana, i nekako mi je nejasno ono vrijeme prije ovog kontakta s tobom... Sad bi jedan vazan dio svijesti bez tebe ostao prazan.

Problem s virtualnom ljubavi je da i najljepše pismo ima ograničenu kaloričnu vrijednost. Drugi dan morate dobiti novi mejl inače zapadate u ovisničku krizu. I cijela ta ljubav koju ste tako silno osjećali jučer, postaje pomalo nestvarna.

Na tren sam imala utisak da vise nikad necu dobiti mejl od tebe i hej, uopce mi se nije svidao taj osjecaj. Trebas mi. Treba mi osjecaj da mislis na mene. Treba mi ono radosno iscekivanje tvog mejla. Trebaju mi misli o tebi kad se uvecer udobno namjestim i smirim u krevetu. Navikla sam na tebe i ne zelim te izgubiti.

Jednako je bilo i kod mene. Jedne nedjelje se iznimno nisam čuo s njom. Dvadeset puta dnevno sam checkirao poštu. Ništa. Tad bih se tješio konjakom i Stonesima slušajući bez prestanka Love Is Strong s potenciometrom odvrnutim do daske. Koža mi se naježila kad sam nakon tisuću slušanja prvi put stvarno čuo Jaggerove riječi.

Love is strong
And you're so sweet
You make me hard
You make me weak
Love is strong
And you're so sweet
And some day, babe
We got to meet

Susret

Sve češće smo počeli spominjati mogućnost da se vidimo.

Sanjam da se vidimo, ali znam da ne smijemo...

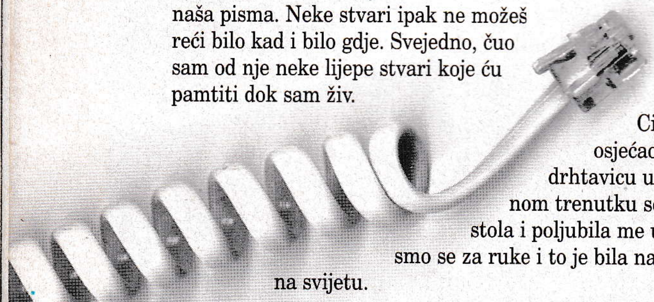
Bili smo svjesni rizika da bi se cijela čarolija mogla u trenu rasplinuti

i da bismo mogli ostati prazni, bez nečeg što nam definitivno jako puno znači.

No, opet baš zato, jer nam je previše stalo, nismo htjeli da se taj odnos zasniva na varci. Tješio sam se mišlju Bertranda Russella da je i ružna istina uvijek bolja od najljepše varke. Priliku smo našli jednog vikenda kad joj je muž s djecom trebao otići izvan grada, a ona bi ostala doma zbog posla. Dogovorili smo vrijeme i mjesto u gradu.

Vec sam ti rekla da mi se otkad sam s M. nije dogodilo cak ni da mi se svidi netko drugi, i sad se osjecam kao da radim nesto strasno. So don't be hard on me. Mozda cu biti ukocena kao letva. Vjerojatno cu morati drzati distancu, i ako bude tako nemoj me krivo shvatiti. Uglavnom, osjecam se pomalo kao najveca preljubnica u drzavi. I zato, ako mi zelis olaksati stvar, let's take it easy. Idemo nekud na pice i popricati onako polako. Don't push it... Sad sam procitala sve ovo i skuzila koliko ozbiljno zvuci... Hej, ja se stvarno veselim sto cemo se vidjeti. Jedva cekam. Stvarno jedva cekam, pa neka se dogodi sto god se dogodi. I dalje mislim na tebe, i dalje sam s tobom.

Nakon kraće šetnje otišli smo na jedno diskretno i ugodno mjesto. Početna nelagoda trajala je možda 5 minuta, dok nismo sjeli. To je bila ona Ira iz pisama samo u 3D, od krvi i mesa. Lijepa kao što sam ju zamišljao. Brbljali smo o svemu i svačemu. Ponekad bismo zastali s pričom, gledali se smiješeći i vrtili u mislima naša pisma. Neke stvari ipak ne možeš reći bilo kad i bilo gdje. Svejedno, čuo sam od nje neke lijepe stvari koje ću pamtiti dok sam živ.

Cijelo vrijeme sam osjećao laganu drhtavicu u želucu. U jednom trenutku se nagnula preko stola i poljubila me u usta. Držali smo se za ruke i to je bila najprirodnija stvar na svijetu.

Kad sam se drugo jutro probudio, još uvijek sam osjećao njezin parfem na sebi.

Čarolija se poslije susreta začudo nije razbila. Ali...

Bilo je divno biti s tobom jucer, ali sad mislim da to nismo trebali napraviti. Osjecam groznu krivnju. Oprosti, previse sam uspanicena da bih mogla pisati ista njezno... Nije postalo manje stvarno. Jos uvijek te zelim. I dalje ce mi prva stvar ujutro biti da pogledam imam li na serveru nesto od tebe. I dalje cu ti svaki dan imati puno toga reci. I dalje cu te zamisljati pored sebe. Ali danas ne mogu. Tresem se...

Sjetio sam se Rohmerova filma "Ljubav poslijepodne". U toj je moralnoj priči jasno postavljena granica dokle je dopušteno ići u braku. Iza te granice počinje rusvaj. Nastaju lomovi koji se više ne mogu popraviti.

Nastavili smo se dopisivati. Izgledalo je isto kao i prije...

Epilog

Iznanada sam prestao dobivati Irine mejlove. U zadnjem koji sam dobio rekla je da se još uvijek volimo. I od onda ništa. Bez objašnjenja. Log off bez pozdrava.

Možda je tako najbolje. Sve prave ljubavi su ili kratke ili nemoguće. Završavaju na svom vrhuncu. Možda je ta ljubav postala odveć stvarna, a u dvije paralelne realnosti ipak ne možemo živjeti. Možda se je ona jednostavno ohladila. Ili smo došli do one granice, a ona nije željela rusvaj.

U Rohmerovu filmu je sjajna završna sekvenca. Dvoje ljubavnika su se konačno dogovorili da "konzumiraju" svoju ljubav u njezinu stanu. Ona već leži razodjevena u krevetu, a on odlazi u kupaonicu. Skida dolčevitu i zagleda se u ogledalo. I znate što radi? Oblači se i odlazi bez pozdrava. Svojoj ženi i djetetu.

Još punih nekoliko tjedana iza toga nedostajali su mi njezini jutarnji mejlovi. Tražio sam ih uzalud.

* * *

Neki dan ponovo svratih na chat. Nisam već dugo bio.

Ne privlači me više. Imam osjećaj da sam od chata dobio najviše što chat može ponuditi. Znam da bih pokušavao ponoviti ono s Irom, a to bi bilo krivo. Ovog puta sam otišao na Monitor Java chat. Čim sam stigao dobio sam private poruku od neke Meli. Počeli smo pričati. Ima 23 godine, Zagrepčanka, studira u Grazu. Ima dečka s kojim je već dvije godine. Pitam ju vjeruje li u virtualni flert.

- Da, naravno. - kaže.

Pitala me je što volim u seksu. Rekoh oprezno i diplomatski - Početak. Pitam ja nju, a ona veli (pripremite se na šok)

- Volim pušiti k.... i j..... se, naravno.

(Molim!!! - rolling on the floor laughing.)

- Ej, Meli - rekoh - *ti doista ne okolisas i znas izabrati prave rijeci.*

- A kako bi ti to rekao...

Uglavnom, cura je jasno dala do znanja što ju privlači na chatu. Korištenje prljavih riječi u privatnom kanalu može biti vrlo uzbudljivo. Pogotovo dok pored vaših lete i poruke ostatka društva. Osjećate se kao da vodite ljubav u restoranu. No, u usporedbi s virtualnom romansom ovo je nekako jadno, jednodimenzionalno i šuplje. Pomalo perverzno. Rekoh joj stoga:

- Meli baby, sorry. Nisi moj tip. Virtualna romansa ti je meni OK, ali sto se virtualnog seksa tice, ipak preferiram pravu stvar.

Linkovi iz priče

Hotmail • *www.hotmail.com*
Internet Monitor Web Chat • *www.monitor.hr*
Internet Monitor Java Chat • *www.monitor.hr*
Internet Monitor Web Chat log • *www.monitor.hr*
Mirabilis (ICQ) • *www.mirabilis.com*

Postalo je jasno da ovo druženje prelazi iz virtualne stvarnosti u pravu stvarnost.

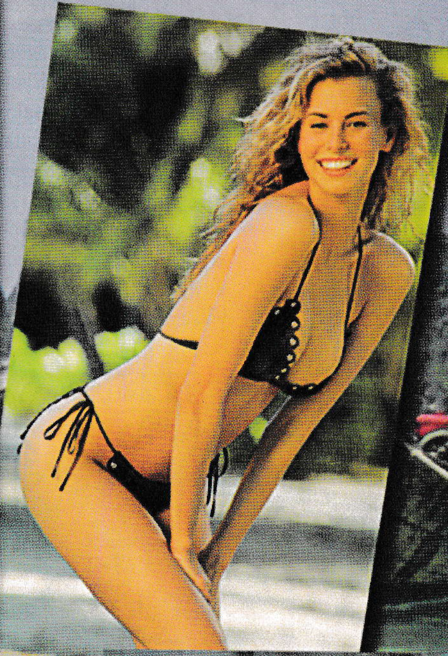
Niki Taylor

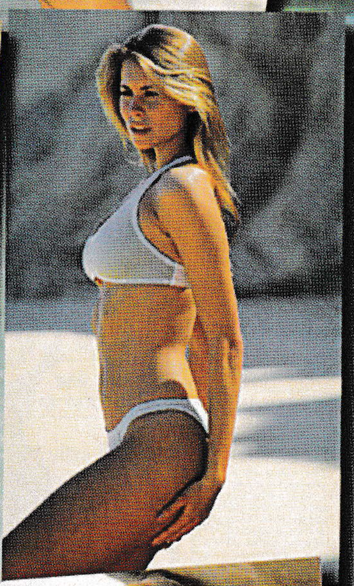
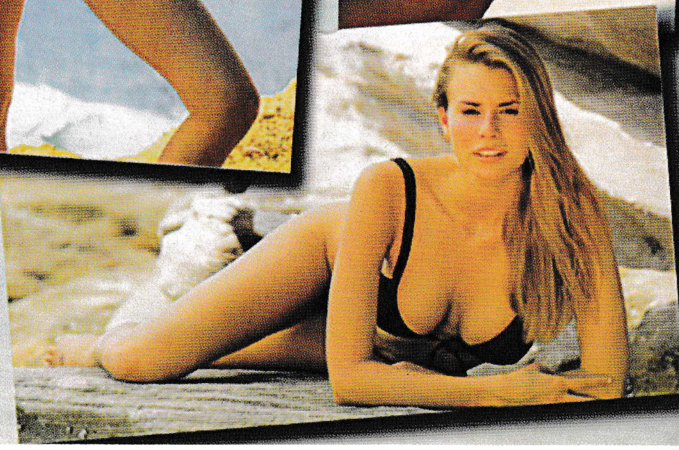
Datum rođenja: 5. ožujka, 1975.
Visina: 178 cm
PSK (psa-struk-kukovi): 87-61-87 cm
Težina: 62 kg
Kosa: prirodno smeđa, trenutno plava
Boja očiju: boja lješnjaka
Agencija: IMG Models, NY
Zarada: $15,000 dnevno
Državljanstvo: Amerikanka
Bračni status: Sretno rastavljena, ima blizance, dečke po imenu Jake i Hunter, stare 2 godine.
Karijera: Uspješnu karijeru Niki Taylor započinje sa 14 godina. Modni fotografi zapazili su je već na prvim probnim snimanjima i već godinu dana nakon toga Vogue objavljuje njenu sliku na svojoj naslovnici. Sa 17 godina potpisuje ekskluzivni ugovor sa modnim časopisom Cover Girl u vrijednosti nevjerojatnih 2.4 mil. US$. Njena ljepota i šarm svrstavaju je danas u sam vrh svjetskih modela.
Crtice: Niki vodi vlastitu kompaniju Niki Inc. Njeni ukupni godišnji prihodi prelaze 4 milijuna dolara. Do sada je njena faca objavljena na preko 200 naslovnica vodećih svjetskih magazina. Ima 4 tetovaže na tijelu - delfina na zglobu i tri sunca, jedno na stopalu i dva na guzama. Za vrijeme trudnoće njena tjelesna težina rasla je eksponencijalno i ubrzo je dostigla nevjerojatnih 100 kilograma. Trebalo je punih godinu dana da bi se kazaljka na vagi vratila na brojku 62. Sa svojom porodicom živi u vlastitoj kući blizu Fort Lauderdalea na Floridi.
Moto: Drž' se temeljnih vrijednosti - porodice i prijatelja - oni nikada ne ispadaju iz mode!

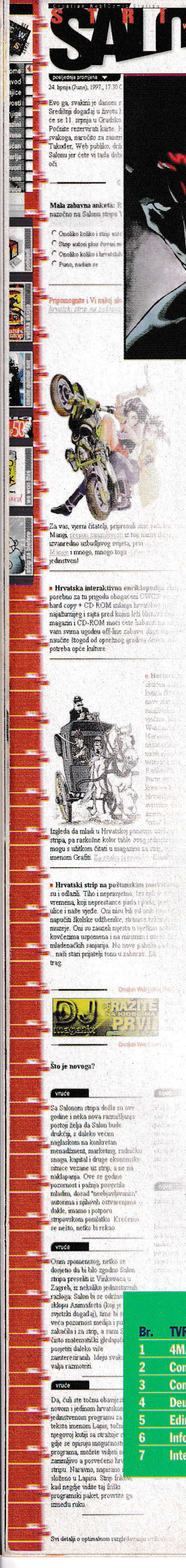
Na CD-u možete naći izbor 35 najljepših Nikinih slika, a nezasitne upućujemo na još nekoliko linkova:

- Službeni home page - http://www.niki-taylor.com/
- An Homage to Niki Taylor - http://www.sas.upenn.edu/~kreidler/
- Sports Illustrated Swimsuit, 1997: Niki Taylor
  http://cnnsi.com/features/1997/swimsuit/niki/index.html
- Jon's Niki Taylor Site
  http://conceptdesign.simplenet.com/model/niki/
- Niki Taylor [Shannon Willman]
  http://www.students.uiuc.edu/~swillman/niki.html

Gostujući site ...

Croatian Web Comics Station

http://comics.cro.net

Kad naletiš na jedan ovakav site, više ti pitanja prođe glavom. Npr. je li Web nova umjetnička forma? Teško da će Web proći
…jetnost, kao što to neće niti televizi…
…ato i jedno i drugo znadu imati blis…
…renutaka. A CWCSt (Croatian Web
… Station) je jedan od takvih trenuta…
…atskoga Weba. U preobilju čisto teh…
…Web stranica konačno nešto za glavu
…a ne samo za oči. Ove stranice mo…
…užiti svakom Web dizajneru kao
…ve je tu kako treba, odnos grafike i
… navigacija kroz stranice, potpunost
…oja se obrađuje, dotjeranost ilustraci…

…čenost stila. K tome, tekstovi su pisani zanimljivo, s osobnim stavom, i lako se čitaju.
… je ugodno mjesto za dolaženje i prelistavanje; estetski doživljaj plus informacija.
…i i tako rijedak spoj duhovnosti i tehnologi…
…ma onoga što veliki proračun ne može
… ljubavi, dapače, strasti za ono što se
…vlja.
…ljstvo nam je predstaviti cijeli
… site na CD-u za off line pregleda…
…Autor i dizajner Zvonimir To…
…plita, osim svojih strani…
…udio je i svoj interak…
…rip boogie i pri…
…noga domaćeg
…stripa.

Interaktivni strip
boogie

Kroz cijelu se povijest pojava novoga medija i novih trendova tumačila dvojako. Kad se pojavio prvi film, glumci u kazalištu jecali su nad gorkom sudbinom koja ih je snašla; vjerovali su da će izgubiti posao a time i koricu kruha svojega. Kad je pak njezino veličanstvo televizija donijela film u naše domove, kinodvorane iz temelja su uzdrhtale a kinooperateri opet zdušno pustili suze; čari večernjih izlazaka u kino zavijek će minuti ..., mislili su.

No svaki je medij žilava tvar, sačinjena od upletenih ljudskih čežnji, volje, samoprijegora, izražaja, talenta i snage; svaki je medij sačinjen od ljudske tvari. I to je jedna dimenzija svakoga medija. Druga je dimenzija interes, trend, novac, novitet. Ta druga dimenzija je prozor kroz koji smo navikli gledati onu prvu. Kada su dimenzije okrenute jedna drugoj, imamo sklad unutarnjeg i općenitog, sklad autora i gledatelja, umjetnosti i profita. Drugim riječima, imamo zlatno doba: filma, radija, kazališta, televizije. Zlatna doba su bajna, ali ne traju zauvijek. Ona se iznova rađaju, sa svakim novim naraštajem ljudi. Drukčija su, ali ih ima. Sjetimo se: romantizam, gotika, impresionizam, nadrealizam, zvučni i bezvučni film, novinstvo prije i poslije DTP-a.

No, što li je sa stripom?

Strip mjeseca
B Z B
Biblioteka znanstvene budalistike

Mladi autor Dragan Kovačević (dkovacev@alf.tel.hr) iz Splita, zajedno s Bradyjem Nagardom (želi da njegov pravi identitet ostane tajna) koji je kao koscenarist surađivao na gotovo svim Draganovim radovima, tijekom posljednjih godinu i pol dana stvorio je oko 130 strip-tabli ovog otkačenog znanstveno-informatičko-cyberspace profiliranoga strip-serijala, te jednu cijelu strip-epizodu na 46 stranica. Dva su im uratka osvojila nagradu slovenskoga magazina PC&Mediji prije nekoliko mjeseci, uspješno su sudjelovali na međunarodnom Cartoon Fax Festivalu (http://www.ascu.unian.it/~bepi/funny/), a radovi će im se uskoro moći vidjeti i na Animation Nerd's Paradise, (http://www.2cowherd.net/catseye/anp/), jednom od najposjećenijih Web siteova posvećenih animaciji (koji pak ima i sadržaja vezanih za stripove). I na koncu, ma tko to kaže da se informatika i strip ne daju spojiti?! (Z.Tošić)

BZB strip (Biblioteka Znanstvene Budalistike)

KRATKI STRIP O KLONIRANJU

tekst: B. NAGARD & A. HAMMERSON
crtež: A. HAMMERSON

